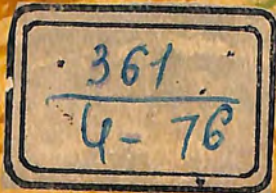

16947

1910

1910

19 11

2010

32

361
4-76

Տ Ե Ղ Ե Կ Ա Գ Ի Ր

$\frac{370}{2419-86}$ Կ Ռ Վ Կ Ա Ս Ի

267

Հ Ա Յ Ո Ց Բ Ա Ր Ե Գ Ո Ր Ծ Ա Կ Ա Ն

Ը Ն Կ Ե Ր Ո Ւ Թ Ե Ա Ն

1004
1594

1910

Գ Ո Ր Ծ ՈՒ Ն Ե ՈՒ Թ Ե Ա Ն

Թ Ի Ֆ Լ Ի Ս
Տ Գ Ս Ի Մ Ա Ն «Է Գ Օ Խ Ա Ն», Գ Ա Ն Օ Վ Ս Կ Ա Յ Ա № 3.
1911

361
4-76

7051

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ ԿԱԹՈՂՈՍՈՍԱՆԵՐԻ ԿԵՆՏՐԱԼԻ ՆԱԽԱՐԱՐԱՆԻ ԿՈՄԻՏԵ

ՄԱՍԻՍԻ ԴԱՐԱՆԻ ԿՈՄԻՏԵ

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ ԿԱԹՈՂՈՍՈՍԱՆԵՐԻ ԿԵՆՏՐԱԼԻ ՆԱԽԱՐԱՐԱՆԻ ԿՈՄԻՏԵ

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ ԿԱԹՈՂՈՍՈՍԱՆԵՐԻ ԿԵՆՏՐԱԼԻ ՆԱԽԱՐԱՐԱՆԻ ԿՈՄԻՏԵ

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ ԿԱԹՈՂՈՍՈՍԱՆԵՐԻ ԿԵՆՏՐԱԼԻ ՆԱԽԱՐԱՐԱՆԻ ԿՈՄԻՏԵ

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ ԿԱԹՈՂՈՍՈՍԱՆԵՐԻ ԿԵՆՏՐԱԼԻ ՆԱԽԱՐԱՐԱՆԻ ԿՈՄԻՏԵ

2002

† ՄԱՏԹԷՈՍ II ԿԱԹՈՂՈՍՈՍԱՆԵՐԻ ԿԵՆՏՐԱԼԻ ՆԱԽԱՐԱՐԱՆԻ ԿՈՄԻՏԵ

Կ Ո Ն Դ Ա Կ

Նորին Վեհափառութեան Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս ՄԱՏԹԷՈՍ Բ-ի, գրեալ 2-ին մայիսի 1910 թ. Կ. Հ. Բ. Ընկերութեանը:

Ապրիլի 23-ին կայացած ընկերութեան ընդհանուր ժողովը պատուաւոր հովանաւոր ընտրեց ազգիս Վեհափառ Կաթողիկոս Մատթէոս Բ-ին, որը այդ առթիւ ընկերութեան ուղարկել էր հետեւեալ սրբազան կոնդակը:

ՄԱՏԹԷՈՍ ԾԱՌԱՅ Յ-ի Ք-ի ԵՒ ԱՆՀԱՍՍՆԵԼԻ ԿԱՄՕՔՆ ԱՍՏՈՒԾՈՅ եպիսկոպոսապետ և Կաթողիկոս Ամենայն Հայոց ծայրագոյն պատրիարք համագլխան նախամեծար աթոռոյ Արարատեան առաքելական մայր եկեղեցւոյ սրբոյ ԷՋՄԻԱԾՆԻ:

Գերազնիւ Նախագահաց ընդհանուր ժողովոյ և խորհրդի և պատուական տեարց անդամոց Բարեգործական Ընկերութեան Հայոց Կովկասու, հարազատ և հաւատարիմ որդւոց մօրս լուսոյ Ս. Էջմիածնի բազմասցի շնորհ, սէր և ողջոյն փրկչաւանդ հանդերձ հայրապետական օրհնութեամբ:

Գոհունակութեամբ ընկալաք զհեռագիր սիրեցեալ առ ի Մէնջ որդւոցդ ի 25 ամսեանն ապրիլի, յորմէ իրազեկ եղաք, եթէ ընդհանուր ժողովն Բարեգործական Ընկերութեանդ Հայոց Կովկասու որոշեալ է համարել զՀայրապետն լուսութեան Ազգիս պատուաւոր անդամ Հովանաւորող Ընկերութեանը:

Հռչակ բեղմնաւոր և արդիւնաշատ գործունէութեան Բարեգործական Ընկերութեանդ ի սկզբանէ անտի ցայսօր քաջայայտ է մերազնեայ ժողովրդեան, զի պատկառելի հաստատութիւնդ, բազմաթիւ ճիւղաւորութեամբ իւրովը, ընդ

հովհաննէաւ բարեխնամ պետութեան Ռուսիոյ, շնորհիւ բարեմիտ և զիտակից անձանց ձեռն օժանդակութեան կարկառէ յամենայն ժամ բազմաթիւ դժբախտ անձանց, չքաւորաց, ուսումնատենչ պատանեաց և առհասարակ ամենայն կրթական և հանրօգուտ ձեռնարկութեանց և հաստատութեանց, որով մեծապէս նպաստէ մտաւոր և բարոյական յառաջագիւլթեան և երջանկութեան Ազգիս:

Արդ ընկալեալ Մեր զորոշումն ընդհանուր ժողովոյ սոյնպիսի բազմաթիւն Ընկերութեանդ վասն կոչման պատուաւոր Հովանաւորող անդամութեան Մերոյ, որ ի յարգանս Հայրապետութեան Ամենայն հայոց ասու հայրապետական կոնդակաւ մերով յայտնեմք սիրելի որդւոցդ զարտագին գոհունակութիւնս մեր հանդերձ օրհնութեամբս. մաղթեմք առ Տէրն տերանց ի հաճոյս իւր ընդունել զբոլորանուէր վաստակս Մեծայարգ անդամոցդ և պարգևել բազմավաստակ սիրելեացդ զիմաստութիւն, զեռանդ բարեգործութեան և զքաջաւորչութիւն՝ նովին սրտաբուխ եռանդեամբ և անձնուիրութեամբ շարունակել զբեղմնաւոր գործունէութիւնն Ձեր յօգուտ տառապեալ Ազգիս:

Ողջ լերուք, զօրացեալ ի Տէր, պահպանեալ ի խնամս Հօրն երկնաւորի և օրհնեալ ի Մէնջ. Ամէն:

Մատթէոս Բ. Կաթողիկոս ա—մ Հայոց

2 Մայիսի 1910 ամի

և ըստ տոմարիս Ռ.Յ.Ծ.Թ.

Ի Հայրապետութեան Մերում Ա. ամի

յԱրարատեան Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի

Ի Վաղարշապատ

թ. 1192

Կ. Հ. Բ. ԸնԿ. ԽՈՐՀՐԴԻ ԿԱԶՄԸ ԵՒ ՆՐԱ 1910 Թ. ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹԻՒՆԸ.

Կ. Հ. Բ. ԸնԿ. Խորհրդի Կազմը 1910 թ. յունվարի 1-ին հետեւեալն էր՝ նախագահ խորհրդի Սամսոն Յարութիւնեան, փոխ նախագահներ՝ Յովհաննէս Սպենդիարեան և Սամուէլ Բալաղեան, գանձապահ՝ Առաքել Սարուխանեան, Քարտուղար՝ Յակովբ Շահնազարեան. Խորհրդի անդամներ՝ Սահակ Լիսիցեան, Սարգիս, Մելքումեան տիկ. Հեղինէ Առստամեան, բժ. Բողդան Աղասարեան, Խաչատուր Աֆրիկեան, Աղէքսանդր Շահիկեան, փոխ անդամներ՝ Կարապետ Շիրինեան, Երուանդ Լալայեան, 1910 թ. ապրիլի 23-ին և 24-ին կայացած ընդհանուր ժողովներում, հերթով դուրս գնացող Յովհաննէս Սպենդիարեանի, Սահակ Լիսիցեանի, Խաչատուր Աֆրիկեանի, Սամուէլ Բալաղեանի, և հրաժարուած Պետրոս Զաքարեանի տեղ զադտնի քուէարկութեամբ ընտրուեցին խորհրդի անդամներ՝ Յովհաննէս Սպենդիարեան, Եփրեմ վարդապետ Սուքիասեան, (ներկայիս եպիսկոպոս) Սահակ Լիսիցեան, Զաքար Մամուլեան և բժ. Արամ Մխիթարեան: Փոխ անդամ ընտրուեց Արտաշէս Սէյլանեան: Վերաստուգիչ յանձնաժողովի անդամներ ընտրուեցին՝ Սարգիս Խաչազեան, Սիմէօն Շահվերդեան և Առաքել Աւագեան. փոխ անդամ վերաստուգող յանձնաժողովի՝ Արտաշէս Կաճկաճեան:

Խորհուրդը իր առաջին հերթական նիստում, կանոնադրութեան § 31 համաձայն, ընտրեց խորհրդի պաշտօնատար անձանց. նախագահ խորհրդի՝ Սամսոն Յարութիւնեանին, փոխ նախագահներ՝ Յովհաննէս Սպենդիարեանին և Եփրեմ վարդապետ Սուքիասեանին, գանձապահ՝ Առաքել Սարուխանեանին և քարտուղար՝ Յակովբ Շահնազարեանին:

Հաշւետարուայ ընթացքում Խորհուրդը ունեցել է 41 նիստ.

Խորհրդի անդամների նիստերի յաճախումները արտայատուել է հետեւեալ կերպով:

Ս. Յարութիւնեան	38 անգամ
Յ. Սպենդիարեան	28 «
Ս. Բալաղեան	4 «
Եփրեմ վարդապետ	16 «
Ա. Սարուխանեան	35 «
Յ. Շահնազարեան	40 «

Ս. Մեղրումեան	34	անգամ
Ս. Լիսիցեան	12	«
Բժ. Բ. Աղասարեան	32	«
Տիկ. Հ. Առստամեան	29	«
Ա. Շահիկեան	40	«
Բժ. Ա. Մխիթարեան	12	«
Զ. Մամուլեան	13	«
Փոխ անդամներ		
Կ. Շիրինեան	10	«
Ե. Լալայեան	12	«
Ա. Սէյլանեան	5	«

Նպաստներ: Խորհուրդը իւր ձեռքի տակ եղած ազատ գումարներն շատացնելու և իրեն դիմող չքաւորներին լայն կերպով օգնելու նպատակով, աշխատեց աւելացնել անդամների թիւը. դորա համար պոստի ծախսը վճարուած պատասխաններով հրաւէրներ ուղարկուեց բազմաթիւ ինտելիգենտ և նիւթապէս ապահովուած հայեկուեց բազմաթիւ ինտելիգենտ և նիւթապէս ապահովուած հայերի, խնդրելով անդամագրուել: Մօտ 2000 հրաւէրի պատասխաններին միայն 150 մարդ, մեծ մասամբ վաճառականներից և ծառայողներից: Բացի այս, նա ամեն անգամ առիթից օգտուել է մամուլում ևս կոչ անելու:

Անցեալ տարուանից ծրագրած աղքատախնամ մասնաժողով կազմելը իրագործելու համար, խորհուրդս մի շարք նիստեր և ժողովներ է ունեցել քաղաքի քահանաների և երեցփոխների մասնակցութեամբ, կազմուել է ծրագիր, որը և ստացել է ընդհանուր ժողովի համաձայնութիւնը. սակայն դեռ չի յաջողուել կեանքի մէջ մտցնել, որովհետեւ քանիցս ժողովի է հրաւիրել ցանկալի անձանց, մտցնել, որովհետեւ քանիցս ժողովի է հրաւիրել ցանկալի անձանց, բայց նրանք չեն բարեհաճել գալու, որով և խորհրդի ցանկութիւնը մնացել է առայժմ անիրագործելի: Չնայած այս ամենին, խորհուրդը աշխատել, է ներածին չափ, օգնութեան հասնել իրեն դիմողներին:

Հէնց այդ չքաւորներին օգնելու նպատակով էր, որ երբ խորհուրդը լսեց խօլերայի լուրը, բաց արաւ ձրի թէյարան, որ գործել է մինչև վտանգի անցնելը այն է մի ամիս և տասն օր: Թէյարանից օգտուել են բազմաթիւ չքաւորներ:

Որքանոց: Առաջին տարիների նման, որքանոցի սաները շարունակում են յաճախել քաղաքի ծխական և Յովնանեան դպրոցները: Ծաշերից յետոյ նրանք պարապում են ձեռագործով և կատարում

են որքանոցի բոլոր տնային աշխատանքները:

Ծաշարան: Որովհետեւ ճաշարան դիմողների թիւը օր աւուր աւելանում էր, ուստի խոհանոցում հարկաւոր փոփոխութիւններ կատարուեց, որից յետոյ հնարաւոր եղաւ ճաշողների թիւը հասցնելու օրական մօտ 300-ի: Յօգուտ ճաշարանի, նուէրների քանակը շատացնելու համար, խորհուրդը զանազան սովորութիւնների փոխարէն՝ պսակ, քելեխ և այլն, արծարծել է դրամ նուիրելու գաղափարը յօգուտ ճաշարանի:

Ծիւղեր: Խորհրդիս լուրջ ուշադրութեան առարկան է եղել ընկերութեան նոր ճիւղեր բանալու և հների հարատեւութեան խնդիրը: Դրանցից մի քանիսը գործել են բաւական եռանդով. ինչպէս օրինակ՝ Երևանը, որը ամեն կերպ աշխատել է իր վրայ դրած պարտականութիւնը պատուով կատարելու: Նա բացել է իր սեպհական որքանոցը, ուր առ այժմս ընդունուած են 12 երկսեռ որբեր, որոնք սովորում են գրագիտութիւն և ձեռարկեստ: Ախալքալաքն օրինակելի գործունէութիւն է ցոյց տուել: Ինչպէս երևում է նրանց տարեկան հաշից, այդ փոքրիկ գաւառական քաղաքը, շնորհիւ վարչութեան եռանդուն գործունէութեան, ունի 93 անդամ: Ժողովրդի մէջ սովորութիւն դարձած բոլոր ծէսերից օգտուում են նպատակայարմար. թաղումը, պսակադրութիւնը, նոյն իսկ անուանակոչութիւնը ծառայում են իբրեւ եկամուտի աղբիւրներ: Ախալքալայի Վլադիկաւկազի, Պետրիգորսկի, մինչև անգամ փոքրիկ Զխարի ճիւղը, իրենց գործունէութեամբ միայն շնորհակալութեան են արժան:

Պարզ է, մօտ 45 ճիւղերի մէջ եղել են և ոչ բաւարար գործողները: Դրանցից մի քանիսը թերեւս զանազան տեղական, իսկ մի քանիսն էլ գործող անձերի եռանդի պակասութեան պատճառներով չեն կարողացել ցանկալի արդիւնք ցոյց տալ. մի քանիսը նոյն իսկ փակուելու վտանգին էին մատնուած, սակայն խորհրդիս ձեռք առած միջոցներն արգելք եղան դրանց և ներկայիս նրանցից շատերը որոշ գործունէութիւն են ցոյց տալիս:

Խորհուրդը, բացի իւր գրութիւններով, իւր անդամների և լիազօրների միջոցաւ էլ միշտ առաջնորդել և հսկողութիւն է ունեցել նրանց գործունէութեան վրայ: Ուր երևում էր փոքրիկ դժգոհութիւն և սառնութիւն, իսկոյն ուղարկւում էր այնտեղ խորհրդի լիազօրը, որը և վերջ էր տալիս թիւրիմացութեան և կանոնադրուած էր գործերը:

Այս տարի բացուել են 2 նոր ճիւղ, իսկ տեղական զանազան աննպաստ հանգամանքների շնորհիւ չբացուեց Նիժնի ճիւղը, թէև թիւլատուութիւն տւած էր:

Դպրոցներ: Խորհրդի ուղարկութեան գլխաւոր առարկաներից մէկն էր և դպրոցներին նիւթական օգնութիւն հասցնելը: Այդ նպատակով նա ունեցել է մի շարք ժողովներ և խորհրդակցութիւններ ընկերութեանս ձեռնհաս անդամների մասնակցութեամբ: Աջակցել է դպրոցներին կից մանկական գրադարանների բացուելուն, որոնց նա միշտ օգնել է գրքերով և խորհուրդներով: Բացի այդ, մի շարք գիւղական դպրոցների ուղարկուած էր «Նոր Դպրոց» և «Գիւղատնտես» թերթերը:

Ի նկատի ունենալով որ գիւղական դպրոցներից շատերը չունէին դպրոցական յարմար շինութիւններ և եղածներն էլ շատ հեռու էին իրանց նպատակներից, խորհրդի խնդրանք իր անդամ ինժիներ Ս. Լիսիցեանը կազմեց մի և երկդասեան դպրոցների շինութեան յատակագիծ, որը և առաջարկուեց դպրոցների հոգաբարձութեանց օգտուելու: Մի քանի գիւղեր սկսել են դպրոցական շէնքերի կառոցումն այդ յատակագծով:

Մինչև ուսումնական տարուայ վերջը խորհուրդս ունէր իւր յատուկ լիազօրը՝ պ. Ե. Լալայեանը, որը հսկում էր, թէ արդեօք տուած նպաստը ծառայում է իւր նպատակին թէ ոչ: Յաջորդ ուսումնական տարուանից այդ հսկողութիւնը կատարում են ընկերութեանս ճիւղերը:

Գրադարան-ընթերցարան: Այս տարի փետրուարին բացուեց ընկերութեանս կենտրոնական գրադարան-ընթերցարանը: Տպագրուեց հայերէն և ռուսերէն գրքերի մի քանի բաժանմունքների գրացուցակները, իսկ միւսներն էլ շարունակուած էն տպագրուել: Կազմուած է նոյնպէս գրքերի մայր ցուցակ:

Հրատարակչական Փօնդ: Խորհուրդս իւր ձեռքի տակ ունի պ. Ա. Պօղոսեանի նուիրած գումարը, որով պարտաւոր է հրատարակելու գրքեր: Այս տարի հրատարակուել է պ. Ղ. Աղայեանի «Զմեւրային հէքիաթ» գրքոյկը:

Արուվան-Նազարեան Փօնդ: Փօնդի տոկոսներից օգտուել է մեր գրականութեամբ պարապող անձերից մէկը միայն, ուրիշ դիմողներ մինչ այդ չեն եղել:

Խորհուրդս իւր գործունէութեան տարին վերջացրեց մի տխուր

իրողութեամբ՝ դեկտեմբերի 11-ին վախճանուեց ընկերութեանս պատուաւոր հովանաւոր՝ ազգիս վեհափառ Մատթէոս Բ. Կաթողիկոսը, որի դադաղի վերայ, համաձայն ընդհանուր ժողովի որոշման, դրուեց արծաթեայ պսակ, իսկ թաղմանը ներկայ էր յատուկ պատգամաւորութիւն:

Տալով խորհրդի 1910 թ. գործունէութեան համառօտ տեսութիւնը, աւելի ընդարձակի հետ կարելի է ծանօթանալ սոյն տեղեկագրում դետեղուած իրենց բաժանմունքներից:

Այս տարի ընկերութիւնս ստացել է խոշոր նուէրներ հանգուցեալ Զոհրաբեանի կտակով 4800 ռ. 70 կ. և իշխ. ինժ. գեներալ Թարխան Խօջամիւսեանի կտակով 15.000 ռ. օբլիգացիաներ, որի տոկոսներով, համաձայն կտակարարի որոշման, պէտք է ուսում առնեն միջնակարգ դպրոցներում սովորող աշակերտ—աշակերտուհիները: Իսկ ընդհանրապէս ընկերութիւնն 1910 թ. շրջանառութիւնից ունեցել է զուտ օգուտ 7859 ռ. 61 կ.:

Իւր հովանաւորութեան տակ եղող հաստատութիւններն աւելի արդիւնաւէտ դարձնելու համար խորհուրդս ունեցել է ձեռնհաս անձերից կազմուած մասնաժողովներ, որոնց կազմի մէջ եղել են միշտ մի կամ մի քանի խորհրդի անդամ:

1910 թ. ընթացքում խորհուրդը ունեցել է մասնաժողովներ հետեւեալ կազմերով:

1) Ճաշարանի մասնաժողով:	2) Որբանոցի մասնաժողով:
Տիկին Հ. Առստամեան	Տիկին Հ. Առստամեան
« Իւլիա Սպենդիարեան	« Իւլիա Սպենդիարեան
« Ե. Ղուկեան	Բժ. Աղասարեան:
օրիորդ Ն. Սերբերիակեան	
« Ե. Պատկանեան	3) Նպաստամատոյց մասնաժողով:
« Ե. Տէր-Գրիգորեան	Ա. Շահիկեան
« Գ. Ղազարեան	Ս. Մելքումեան
բժ. Բ. Աղասարեան	Յ. Շահնազարեան
« Ա. Մխիթարեան	

4) Գրադարան ընթերցարանի
մասնաժողով:

Առ. Բաբախանեան (Լէօ).
Ն. Աբէլեան
Ե. Լալայեան
Յ. Շահնազարեան
Ստ. Լիսիցեան

5) Գաւառական դպրոց. մասնա-
ժողով:

Եփրեմ Եպիսկոպոս
Յ. Սպենդիարեան
Ս. Մելքումեան
Յ. Շահնազարեան
Ե. Լալայեան

6) Փինանսական մասնաժողով:

Ա. Սարուխանեան
Ա. Սէյլանեան
Ս. Լիսիցեան
Ս. Մելքումեան
Զ. Մամուլեան

7) Կալուածական մասնաժողով:

Յ. Սպենդիարեան
Սահակ Լիսիցեան
Ա. Շահիկեան
Զ. Մամուլեան

8) Երեկոյթ եւ գրօսանք կազմա-
կերպող մասնաժողով:

Իշխ. Ս. Արդութեան
Տիկին Զ. Աբէլեան
« Զ. Առստամեան
« Մ. Յարութիւնեան
« Իւլիա Սպենդիարեան
Օրիորդ Ս. Մանդինեան
« Մ. Նազարէթեան
« Մ. Շահիկեան
պ. Ա. Սարուխանեան

9) Ա. Պողոսեանի հրատարակչա-
կան Փօնդի մասնաժողով:

Բժ. Բ. Աղապարեան
« Ա. Մխիթարեան
Ղ. Աղայեան
Ա. Քալանթար
Ռ. Խանազադեան

ԶԵԿՈՒՅՈՒՄ ԶՔԱՒՈՐՆԵՐԻՆ ԲԱԺԱՆՈՒԱԾ ՆՊԱՍՏՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

Խորհրդին դիմող բաղմաթիւ չքաւորների նպաստի բաժանումն
կանոնաւոր դարձնելու և զանազան թիւրիմացութեանց առաջն առ-
նելու համար, նա կազմել է մի մասնաժողով, որի անմիջական
պարտքն է քննել խնդրատուների դրութիւնը տեղն ու տեղը և
ըստ այնմ բաւարարութիւն տալ: Զգալով, որ դրամով տուած
նպաստը յաճախ նպատակին չի ծառայում և խնդրատուներին մու-
րացկանութիւն է սովորեցնում, Խորհուրդը ամեն կերպ աշխատել է
դրամով նպաստի քանակը պակասացնելու և խնդրատուներին բաւա-
րարութիւն տալ նիւթեղենով, մանաւանդ դպրոցական երեխաներին
ճաշարան ընդունելով, որ զգալիօրէն թեթեւացնում է չքաւոր խըն-
դրատուի դրութիւնը: 1910 թ. նպաստների վրայ ծախսուած է ըն-
դամենը—1767 ռ. 53 կ. որից 489 ռ. 53 կ. թրքահայ գաղթական-
ների գումարից: Նպաստները բաժանուած են հետևեալ կարգով 1)
Ուսման վճար—106 ռ. 65 կ. 2) բժշկութեան—48 ռ. 3) թաղման
—92 ռ., 4) շանապարհածախք—646 ռ. 32 կ., 5) միանուագ—
663 ռ. 56 կ., 6) ամսաթոշակ—211 ռ.

Տարւայ ընթացքում խորհրդի գրասենեակում մտել են 455
խնդիրներ, որոնցից 55-ը մերժուած է, իսկ բաւարարութիւն է
տրուած 400 խնդրի:

1910—1911 Ուսումնական տարուայ ընթացքում որբանոցի սանուհիները՝ թւով 33 հոգի, նոյն որբերն էին, որոնց ազգանուններն տպուած են անցեալ տարւայ տեղեկագրում: Որբանոցում տարւայ ընթացքում թէ որբերի նիստ ու կացր և թէ միւս կարգ ու կանոնները, որոնք ընդունուած էին նախկին տարիներում, մնացել են անփոփոխ: Տարբերութիւնը նրանումն է, որ սկսած յուլիս ամսից որբանոցի սաները, բացառութեամբ փոքրահասակների, անում են նաև իրանց յուսացքը, մինչդեռ նախկին տարիներում որբանոցն ունէր առանձին յուսացարարուհի: Մեծ որբերը, թւով 20 հոգի, բաժանուած են 4 խմբի, 5 ական հոգի ամեն մի խմբի մէջ. և հերթով ամեն շաբաթ կատարում են յիշուած աշխատանքը:

Որբերի առողջութիւնը տարուայ ընթացքում բաւարար էր. հիւանդութեան դէպքեր թէև եղել են, բայց ոչ բազմաթիւ: Բոլոր հիւանդացողներն առողջացել են շնորհիւ խորհրդի անդամ պ. րժ. Բ. Աղասարեանցի, որ ամենայն ուշադրութեամբ և հայրաբար խնամում էր ամենքին:

Որբերի յառաջադիմութիւնը ուսման և կրթութեան մէջ ներկայ տարուայ ընթացքում բաւարար էր: Դպրոց յաճախող որբերից, որոնց թիւը 30 էր, ուսման ընթացքը աւարտել են Զիգրաշէնի օր. ուսումնարանում և ապա մտել Թանգոյեան դպրոց—2 հոգի, դասարանները փոխել են 25 հոգի և թուլութեան պատճառով մնացել 5 հոգի:

Սեպտեմբեր ամսից սկսել են դպրոց յաճախել նաև այն 3 որբերը, որոնք նախկին տարիներում փոքրահասակ լինելու պատճառով տանն էին մնում: Բացի սրանից՝ Թանգոյեան ուսումնարանում ուսման ընթացքն աւարտած որբերից Արուսիակ Տէր-Գրիգորեանցը ըստ իւր յատուկ ցանկութեան զետեղուեց Հայուհեաց Բարեգործական ընկ. կար ու ձևի դպրոցում: Որբերից Սիրանոյշ Մելիքեան, բացի Յովնանեան ուսումնարանից, յաճախում է նաև Թիֆլիսի Երաժշտական դպրոցը, որի ուսման վճարն իւր միջոցներից հոգում է տիկին Իւլիա Սպենդիարեանը: Ուսումնական տարուայ ընթացքում ապրիլի 22-ին որբանոցում տեղի ունեցաւ գրական—երաժշտական մանկական երեկոյթ տիկին Իւլիա Սպենդիարեանի ղեկավարութեամբ: Երեկոյթի ժամանակ արտասանուեցին հայերէն և ռուսերէն ոտանաւորներ, երգուեցին երգեր, ապա տեղի ունեցան պարեր: Երեկոյթի զուտ արդիւնքը 51 ր. 64 կ. յատկացուեց որբանոցի սաների համար աշա- երտական ճանապարհորդութիւն կազմակերպելու նպատակին:

(Հիմնում 1904 թուից)

Ներկայ 1910 թ. կով. Հայոց Բարեգ. Ընկ. ճաշարանը գործել է 8 ամիս՝ հոկտեմբերից—մայիս. ինչպէս և նախընթաց տարիները, բացի ձրի ճաշողներից, ճաշել են նաև իրանց սեպհական և մասնաւոր անհատների հաշուով մի փոքրաթիւ անձեր և որոնք վճարել են ամսական 1 ր. 80 կ. որբանոցի սանուհիներն թւով 33 հոգի և ընկերութեան մէջ գտնուած բոլոր ծառաներն էլ ճաշել են ընկերութեան ճաշարանում:

Նախընթաց տարիների նման ճաշարանը կառավարելու համար եղել է մի մասնաժողով բաղկացած խորհրդիս երկու անդամներից, այն է՝ տ. Հ. Առստամեան, բժիշկ Բ. Աղասարեան և դրսից հրաւիրուած 7 տիկիներից և օրերորդներից:

Յանձնաժողովը ունեցել է մի քանի նիստեր, որոնց մէջ ի շարս այլ ընթացիկ հարցերի, որոշուել է թէ իւրաքանչիւր դպրոցից ո՞ր աշակերտ և աշակերտուհիները կարող են ճաշել, որոնք խսկապէս խեղճ են և կարիք են զգում ճաշարանից օգտուելու և այլն...

Ճաշարանի ծառայողների կազմը նոյնն է, ինչ որ անցեալ տարի էր և կառավարութեան եղանակը, ինչպէս և ճաշարանի վրայ արւած հսկողութիւնը, առաջ են աւարուել խորհրդի և յանձնաժողովի մշակած կանոններով:

Ի նկատի ունենալով որ ճաշարանից օգտուել ցանկացողներին թիւը անցեալ տարուայ հետ համեմատած, զգալի կերպով շատացել էր, իսկ այդ պահանջին բաւարարութիւն տալու համար արգելք էին հանդիսանում ճաշարանի մի քանի տեխնիքական անյարմարութիւնները, խորհուրդը այդ անյարմարութիւնները հարթելու համար սեպտեմբեր ամսին վերանորոգեց խոհանոցը, շինել տալով մար սեպտեմբեր ամսին վերանորոգեց խոհանոցը, շինել տալով բոլորովին նոր և աւելի յարմար շքադիւսիայ վառարան (кафельная плита) մի մեծ կաթսայով, որը հեշտութեամբ կարող էր բաւարարութիւն տալ սովորականից աւելի թուով ճաշողների, այս պատճառով այս տարի հնարաւոր եղաւ ճաշողների թիւը աւելացնել և հասցնել մինչև 300—ի:

Ընկերութեան ճաշարանից օգտուել են գլխաւորապէս հայոց եկեղեցական—ծխական, պետական, քաղաքային և այլ հիմնարկութեանց դպրոցների չքաւոր աշակերտ—աշակերտուհիները հետեւեալ կարգով.

Ներսիսեան դպրոցից . . .	84 հոգի
Յովնանեան դպրոցից . . .	15 «
Գայիանեան . . .	14 «
«Լոյս» Ընկ. . .	12 «
Զգրաշէնի . . .	10 «
Հայուհ. Բարեգ. Ընկ. . .	11 «
Թանգոյեան եկ. ծխակ. . .	8 «
Ս. Սարգսի . . .	8 «
Հաւլաբ. Շամխորեց . . .	7 «
Միւս ծխական դպրոց. . .	31 «
Առևտրական դպ. և հաշուա- պահական կուրսերից . . .	16 «
Քաղաքային դպրոց. . .	31 «
Այլ և այլ դպրոց. . .	15 «

Ընդամենը 264 հոգի

Յունվարի 1-ից մինչև դեկտ. 31-ը բաժանւել է 55,366 ճաշ, որից Խուղադեան Որբանոցին՝ 7742, ճաշարանին՝ 45,454 և ընկերութեան ծառաներին՝ 2170 (վերջիններին տրուել է նաև թէյ, շաքար, պանիր)։ Իւրաքանչիւր ճաշը ընկերութեանը նստել է 9,7 կոպ. ճաշերը եղել են տաւարի մսից. սուպեր՝ գետնախնձորով, բրնձով, մակարոնով, բլղուրով, պերլովի կըռպայով. բօրշ, թանէսսպաս, կաթնապուր, պասին՝ լոբի-սպաս, պասուց փլաւ համիչով և չիրով, նաև ուտիսւայ փլաւ, հարիսա, ժարկոի, բազու և Զրօրհնեաց ու Զատկի տօներին ձուկ փլաւ և ձու։

Ճաշերի համար միշտ գործ են ածուել թարմ և առաջին տեսակի մթերքներ և ամենալաւ իւղ—կարագ և II տեսակի լաւ թխուած հաց, որոնց վրայ առանձին ուշադրութիւն է դարձրել ճաշարանի յանձնաժողովը։

Ճաշարանում պահուում են առանձին մատիաններ, որոնց մէջ մանրամասն կերպով գրուում են թէ իւրաքանչիւր օր որքան ճաշ է պատրաստուած, ինչպիսի մթերքներից, ինչքան ծախք է եղած և այլն ¹⁾։

¹⁾ Ծանօթութիւն. Ճաշարանի ել և մուտքի մանրամասն հաշուետւութեան մասին տես հաշուեքաժնի «ճաշարանի հաշիւը»։

ԿՈՎԿԱՍԻ ՀԱՅՈՑ ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ-ԸՆԹԵՐՑԱՐԱՆԸ 1910 Թ.

Կովկասի Հայոց Բարեգործական ընկերութեան գրադարանի վերաբացումը տեղի ունեցաւ 1909 թուի դեկտեմբերի 26-ին, իսկ պաշտօնապէս և հանդիսով բացուեց 1910 թ. փետրուարի 7-ին։

1910 թ. ընթացքում ինչպէս գրադարանի բաժանորդներին, նոյնպէս և ընթերցարանի յաճախողների թիւը սկսեց պարբերաբար աճել այն չափով, որ խորհուրդը ստիպուած եղաւ ընթերցարանը ընդարձակելու նպատակով գրասենեակը տեղափոխել ընթերցարանի կողքից և երկուսի մէջ գտնուած միջնապատը քանդել տալ. այսպիսով ստացուեց ընթերցարանի համար մի ընդարձակ դահլիճ։

Յոյց տալու համար թէ 1910 թուին գրադարանի բաժանորդների և ընթերցարանի յաճախողների թիւը ինչ պատկեր է ներկայացնում, առաջ ենք բերում հետևեալ (եր. 18) աղիւսեակը։

Ինչպէս երևում է աղիւսակից, 1910 թուի ընթացքում ընթերցարան են յաճախել 22175 հոգի կամ միջին թւով օրական 60 հոգի։ Այդ թուից $\frac{5}{6}$ կազմում են արական և միմիայն $\frac{1}{6}$ -ը իգական սեռից։

Կարդալու համար գրադարանից գրքեր է տրուած 11030 կտոր կամ օրական միջին թւով 30 գիրք։ Այդ թուից $\frac{2}{3}$ -ը տրուած է գրադարանի բաժանորդներին և $\frac{1}{3}$ -ը՝ ընթերցարանում կարդալու համար։

Ամիսներ	Ընթերցարան յաճախողներ			Տրւած գրքեր.		
	Արական սեռից	Իգական սեռից	Ընդամենը	Գրադար. բաժան.	Ընթերց. կարդալու	Ընդամենը.
Յունուար	530	130	660	203	93	296
Փետրուար	851	349	1200	386	106	492
Մարտ	1420	353	1773	745	314	1059
Ապրիլ	1491	215	1706	656	242	898
Մայիս	1846	174	2020	396	238	634
Յունիս	2081	383	2464	662	533	1195
Յուլիս	1726	314	2040	645	273	918
Օգոստոս	1910	311	2221	527	285	812
Սեպտեմբեր	1394	241	1635	413	143	556
Հոկտեմբեր	1612	303	1915	711	282	993
Նոյեմբեր	1473	302	1775	889	185	1704
Դեկտեմբեր	2199	567	2766	1615	488	2103
Ընդամենը	18534	3641	22175	7848	3182	11030

Թէ ուսերէն և թէ հայերէն գրքերից ամենաշատ կարգացուել են գեղարուեստական և մանկական բաժիններէից:

1910 թ. ընթացքում գրադարանին բաժանորդագրուել են 300 մարդուց աւելի:

Որպէսզի գրադարանից օգտուելու համար աշակերտութիւնը որոշ գիւրութիւններ ունենայ, ընկ. խորհուրդը թէ մամուլի միջոցով և թէ առանձին պաշտօնական թղթերով գիմել է դպրոցների վարչութիւններին, որպէսզի նրանք երաշխաւորեն՝ իրանց աշակերտ—աշա-

կերտուհիներին ընկերութեան գրադարանից առանց գրաւականի գրքեր բաց թողնելու համար:

Այդ գրութիւններին արձագանք տուին Յովնանեան, Գայիանեան, Նորաշէնի, Սուրբ Կալապետի, Քամոյեան և քաղաքային մի քանի դպրոցները: Գրադարանից ամենից շատ օգտուել են Յովնանեան և Գայիանեան դպրոցների աշակերտուհիները: Խորհուրդը 1910 թուին ձեռնարկեց հայերէն և ռուսերէն մանրամասն գրացուցակների տպագրութեան գործը:

Այդ գրացուցակներից առ այժմ տպագրուել և արժան գնով վաճառուում են հետևեալ գրացուցակները:

I Հայերէն՝

- 1) Մանկական, բաղկացած է 20 երեսից գինը 3 կ.
- 2) Գեղարուեստական « 68 « » 7 կ.

II Ռուսերէն՝

- 1) Каталогъ библиотеки Гулишамбарова բաղկացած է 142 երեսից գինը 10 կ.
- 2) Дѣтскія и Юношескія книги բաղկացած է 32 երեսից գինը 5 կ.

Գրացուցակների տպագրութիւնը շարունակուում է և միւս բաժիններն էլ տպագրելուց յետոյ դրանց մի մասը կազմուելու են միա տեղ, իսկ միւս մասը, աւելի մատչելի դարձնելու համար, վաճառուելու է առանձին—առանձին:

Խորհուրդը, գրադարանը նորանոր գրքերով հարստացնելու վրայ առանձին ուշադրութիւն դարձնելով, յանձնաժողովի ընտրութեամբ գնել է գեղարուեստական բաժնի համար ռուսերէն ամբողջ «ժողովրդական գրադարան» հրատարակութիւնը (Универсальная библиотека изд. „Польза“) բաղկացած 200 գրքից: Պշիբիշևսկու, Լոտի, Ստրինբերգի, Լագերլեֆի, Գամսունի, Ուալդի, Անունցօի, Միրբոյի, Մէտէրլինգի և այլ նորագոյն յայտնի գրողների երկերի ռուսերէն թարգմանութիւնները:

Ռուսերէն գիտական բաժնի համար գնուած են. Բրօկհաուզի յայտնի հանրագիտական բառարանի պակասող վերջին 32 հատորը, որով այդ բառարանի 85 հատորն էլ լրացուեց: Всемирная географія Декерта, 9 մեծագիր և չքեղ հատորներից բաղկացած. Исторія XIX вѣка Գրանատ եղբ. չքեղ հրատարակութիւնը 8 մեծագիր հատորներից բաղկացած և այլն:

հայ մեծ ընտանիքի մի անդամ: Ընկերութեանս խորհրդի իւրաքանչիւր նիստին ստացուում են հայաշատ վայրերի գիւղերից արցունքով լցւած գրութիւններ ու խնդիրներ—նպաստ տալ ծխական դպրոցներ բանալու, եղած, բայց նիւթական միջոցների սղութեան պատճառով փակուելու վտանգին մատնուած դպրոցներին նպաստել, շինել դպրոցական համեստ շէնք, որ դպրոցը գոմանման տեղերից հնար լինի ազատելու, նպաստել դպրոցական կիսատ մնացած շէնքը աւարտելու, որ շինութիւնը արեւից անձրեւից չը քանդուի և փչանայ... և այլն հազար ու մի աղէխարշ խնդիրներ:

Դժբախտաբար այդ բազմաթիւ խնդիրների զգալի մասը թողնուել են առանց հետեանքի ընկերութեան միջոցների սղութեան պատճառաւ:

Ուսման ծարաւի հայ մանուկներին բաւարարութիւն տալու նպատակով Կով. Հ. Բ. Ընկերութեան միջոցով 19¹⁰/₁₁ թ. Ս. Պետերբուրգի եկեղեցական խորհուրդը՝ տւել է չորս հազար ռուբլի. (4000 ռ.) Ընկերութեանս պատուաւոր անդամ պարոն Տիգրան Աֆ. րիկեանը՝ չորս հազար եօթն հարիւր յիսուն ռուբլի (4750 ռ.) տիկ. Հովհաննէ Աբամեանը՝ վեց հարիւր ռ. (600 ռ.) խնդիրներ Միքայէլ Ալիբէգեանը՝ երեք հարիւր ռուբլի (300 ռ.) Խորհրդիս նախագահ պ. Սամսոն Յարութիւնեանը՝ երկու հարիւր յիսուն ռուբլի (250 ռ.) պ. Գաբրիէլ Կաֆեանը՝ մի հարիւր յիսուն ռ. (150 ռ.): Բացի այդ ընկերութեանս դպրոցական ֆոնդին նուիրած յատուկ գումարների տարեկան տոկոսներն 2189 ռ. 76 կ. նոյնպէս ծախսուել են գիւղական դպրոցներին նպաստ տալու համար: Այդ յատուկ գումարներն են Ալէքսանդր Ստեփանիշ Անանեանի, Ալէքսանդր Իվանիշ Մանթաշեանի նուիրած գումարներն:

Վերը յիշած գումարներից և տոկոսներից նպաստ յատկացրած գիւղական ծխական եկեղեցական դպրոցների ցանկը դնում ենք այս բաժնի վերջը:

Գիւղական դպրոցներին խորհուրդս իւր նպաստները տւել է իւր ճիւղերի վարչութիւնների միջոցով, որոնք և եղել են վերահասու արւած նպաստների գործադրութեան: Նպաստներ տւել է ամենակարօտ գիւղերի դպրոցներին, պարտաւորեցնելով որ դասատուներն լինեն ցենզաւոր՝ գործի համար պատրաստութիւն ունեցող ուսուցիչներ:

Խորհուրդը աշխատել է հնար եղածի չափով, 1) ծխական

դպրոցներին կից բանալ և մանկական գրադարաններ 2) ունենալ տնային դեղատներ—հայերէն տպուած դեղերի գործադրութեան հրահանգներով. այդ դեղատներից օգտւել են թէ դպրոցի երեխաներն և թէ գիւղացիներն ուսուցչի առաջնորդութեամբ: Այդ փոքրիկ դեղատներն շատ գիւղերում մեծ ծառայութիւններ են մատուցել, որի համար խորհուրդը արժանացել է շատ գիւղական հասարակութիւնների անկեղծ շնորհակալութիւններին 3) շատ դպրոցների ուղարկել է «Գիւղատնտես» թերթը և «Նոր Դպրոց» մանկավարժական ամսագրերն:

1910 թ. Ասուլին կիսամեակին խորհրդի կողմից լիազօր էր նշանակուած պ. Ե. Լալայեանը այցելելու այն դպրոցները, որոնք ստանում են նպաստ՝ ստուգելու, թէ որքան նպատակայարմար կերպով են գործադրւում ընկերութեան նպատակները: Պ. Լալայեանը այցելել է դպրոցների մեծագոյն մասը ներկայացնելով խորհրդին զեկուցումներ:

Իսկ երկրորդ կիսամեակին Կ. Հ. Բ. Ընկ. իւր դպրոցներին տուած նպաստների գործադրութեան վրայ հսկելու համար առանձին մարդ չէ պահել, այդ աշխատանքը յանձնել է իւր ճիւղերի վարչութիւններին, իսկ անյետաձգելի, կարևոր և բացառիկ դէպքերում, ուղարկել է խորհրդի անդամներից վերահասու լինելու և ստուգելու ծագած թիւրիմացութիւնները: Բացի այդ, հոգևոր վարչութիւնից թեմական տեսուչներ նշանակւելով, ընկերութիւնս առանձին մարդ պահելու կարևորութիւնը կամաց-կամաց վերացած է համարում:

Դպրոցական նոր շէնք այս տարի շինուել է վաճառական Աբէլ Իվանովիչ Ամիրազովի զրամական նուիրաբերութեամբ Ղազարի Բարանա գիւղում խորհրդի անդամ պ. Սահակ Լիսիցեանի գիւղական ծխական դպրոցների համար կազմած յատկազօծի համաձայն:

Վերանորոգւել է Սուրամի դպրոցի շէնքը—Արտէմ Կոստանեանի կտակով ընկերութեանս նուիրած գումարից:

Հայաշատ կենտրոններում—երկդասեան դպրոցներ ունենալու կարևորութիւնը, որոնց բացակայութիւնը այնքան զգալի է մեր զրպրոցական աշխարհում, շատ անգամ լուրջ խորհրդակցութեան նիւթ է եղել թէ ընկ. խորհրդի և թէ ընդհանուր ժողովների նիստերում: Խորհուրդս իւր արամադրութեան տակ եղած փոքր գումարով հնար չէ գտել իրագործելու այդ, բանի որ երկդասեան դպրոցներ բանալով ստիպուած պէտք է լինէր փակելու առիթ տալ մի շարք գիւ-

դական միդասեան դպրոցները, զրկելով մի քանի հարիւր մանուկներէ զբազիտութիւն սովորելուց, իսկ շատ գիւղերին միակ ինտելիգենտ մարդուց—ուսուցչից. երկդասեան դպրոցի տւած օգուտը չէ կարող փոխարինել այդ ծանր զրկողութիւններէց հասած մեծ ֆեասը:

Գիւղական չքաւոր դպրոցներին նպաստելու գործի համար ընկ. խորհուրդը տարուայ ընթացքում ունեցել է մի քանի խորհրդակցութիւններ այդ գործին մօտ կանգնած հրաւիրւած շատ անձնաւորութիւններ չորս տեսակ խորհրդակցութիւններին ներկայ են եղել ընկ. պատուաւոր անդամներն և դպրոցական գործին նիւթականապէս օգնող անհատներ, օրինակ Ս. Պետերբուրգի եկեղեցական խորհրդի փոխ-նախագահ պրօֆէսոր պ. Վ. Վարդանեանը. պ. Ալէք. Իվ. Մանթաշեանը, պ. Տիգրան Աֆրիկեանը, որոնց ընկ. խորհուրդը աշխատել է մօտ ծանօթացնել մեր գիւղական ծխական դպրոցներէ կարիքներէ և իւր նպաստներէ բախշման եղանակի հետ և մեծ սիրով լսել նոցա կարծիքը և նկատողութիւններն այդ առթիւ:

Ընկերութեանս այդ տեսակ խորհրդակցութիւններն ամենիս ևս բերել են այն եզրակացութեան, որ կովկասահայ ժողովրդի կեանքում եղած կրթական-կուլտուրական մեծ պակասութիւններին գոհեամենաչնչին բաւարարութիւն տալու համար, անհրաժեշտ է միահամուռ ու լայն նիւթական օժանդակութիւն թէ հիմնարկութիւններէ և թէ մասնաւոր անհատներէ կողմից:

Կովկասի Հայոց Բարեգործական Ընկերութեան Խորհուրդը առանձին ուրախութեամբ իր պարտքն է համարում յայտնել, որ 1907 թւին իշխանուհի Սօֆիա Վասիլենա Արղութեան Երկայնաբազուկը մտադրուած է Սանահին գիւղում ունեցած իր սեփական հողի վրայ գիւղացի երեխաների համար ծխական-եկեղեցական դպրոցի շէնք կառուցանել: Մինչև այդ ժամանակը գիւղում դպրոց չըկար, մինչ դեռ դրա պահանջը շատ զգալի էր: Այդ գեղեցիկ մտադրութիւնը իրագործելուց առաջ դիմում է խորհրդի նախագահ պ. Ս. Յարութիւնեանին մի գրութեամբ 12 դեկտեմբերի 1908 թ.,

որից յետոյ սկսուած է դպրոցի բացման հարցի մշակումն, իսկ յետոյ դիմում է խորհրդին հետեւեալ գրութեամբ:

«Կովկասի Հայոց Բարեգործական
Ընկերութեան Խորհրդին

Իշխանուհի Սօֆիա Վասիլենա
Արղութեան Երկայնաբազուկից

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

«Համակրելով Կովկասի Հայոց Բարեգործական Ընկերութեան նպատակները, ես ևս ցանկանում եմ իմ կողմից նպաստած լինել ընկերութեանդ գործունէութեան հետեւեալ կերպով...»

«1. Ես նուիրում եմ ընկերութեանդ իմ բոլոր հողաբաժինները Սանահին կալուածքում երկու յատակագծերով, տարածութեամբ 1000 դեսետինից աւելի: 32½

«2. Նուիրում եմ Սանահին գիւղում շինելիք իմ երկու յարկանի տունը, որը շինելու եմ յատուկ դպրոցի և արհեստանոցի համար, այդ շինութեան աւարտելու հոգսը վերցնում եմ ինձ վրայ այն պայմանով, որ ես իրաւունք ունենամ ընկերութեանդ անունով դիմումներ անել իշխ. Արղութեաններին նիւթական օգնութիւն ստանալու համար:

«3. Յիշեալ շինութեան մէջ ընկերութիւնդ պէտք է պահի հայոց եկեղեցական-ծխական դպրոց, բանալով ապագայում դպրոցին կից, երբ միջոցները թոյլ կըտան, արհեստանոց, գիւղատնտեսական բաժանմունք կամ մի այլ աշխատանքի հաստատութիւն:

«4. Քանի որ ես կենդանի եմ, այդ դպրոցի ուսուցչի ուճկի համար պարտաւոր եմ ամսական տալ 25 ռուբլի, որ է տարեկան 300 ռ.:»

«Բացի այդ, պարտաւորւում եմ տալ դպրոցի և դասական պիտոյքները: Միաժամանակ կաշխատեմ, որ միւս իշխ. Արղութեանները ևս ապահովացնեն դպրոցի գոյութիւնը նւիրատուութեամբ, թէ կալւածքով և թէ փողով:

«Իմ նուիրած հողերի արդիւնքը ևս ընկերութիւնը պէտք է գործադրի նոյն դպրոցի կարիքներէ համար:

«5. Թոյլ տալ ինձ մասնակցել դպրոցի կառավարութեան մէջ:

«6. Թոյլ տալ ինձ ամառները օգտուել դպրոցի շէնքում մէկ կամ երկու սենեակով:

«7. Քանի որ դպրոցը ապահովուելու է և միւս իշխ. Արդութեանների միջոցներով, հետևապէս պէտք է դպրոցն անւանել «Իշխան Արդութեանների դպրոց»:

«8. Եթէ մի որեւիցէ ժամանակ ընկերութիւնդ ինչ-ինչ պատճառներով անկարող եղաւ պահպանել Սանահնում դպրոց, արհեստանոց, կամ մի ուրիշ օգտաւէտ հիմնարկութիւն տեղական հայ ժողովրդի համար, այդպիսի դէպքում, ընկերութիւնը պարտաւոր է տալ թէ տունը և թէ հողաբաժինը Սանահին գիւղի հասարակութեան, իբրեւ սեփականութիւն, կատարելով այդ նպատակի համար պահանջւած ձևականութիւնները:

«Խնդրեմ խորհրդիդ այս իմ առաջարկութեան մասին տեղեկացնել ինձ:»

Սօֆիա Արդութեան-Երկայնաքաղուկ

20-ին յունուարի 1909 թ.

Թիֆլիս:

Իշխանուհի Սօֆիա Վ. Արդութեան-Երկայնաքաղուկ

Սահմանափակ նիւթական միջոցների տէր լինելով. իշխանուհի Սօֆիա Վ. Արղութեանը այդ բարի մտադրութիւնը իրագործելու համար դիմում է գիւղացիներին խնդրելով, իրանց վրայ առնել շինութեան համար հարկաւոր քարի կրելը, որին համաձայնում են գիւղացիք և անյապաղ սկսում քար կրել շինութեան տեղը:

Որպէս զի գիւղացիք աւելի եռանդով աշխատեն, իշխանուհին մտադրում է մինչև դպրոցական շինութեան վերջանալը բանալ ծխական եկեղեցական դպրոց Սանահնում գտնէ 25 երեխաների համար: Այդ նպատակով նա դիմում է իշխ. Նիկ. Եփօրիչ Արղութեան. Երկայնաբազուկին, որպէս զի սա իր ամարանոցի շէնքը ձմեռը տայ Սանահնի տեղական դպրոցը տեղաւորելու համար: Իշխանը համակրանքով վերաբերուելով իշխանուհու այդ առաջարկին, իրաւունք է տալիս մինչև դպրոցական նոր շինութեան աւարտելը օգտուել ամարանոցի համար յատկացրած իր տնից:

Այդպիսով Սանահնի ծխական եկեղեցական դպրոցը բացուեց, ուր ենթադրած 25 երեխաների փոխարէն սովորում էին 45 հոգի: Դասատուի պաշտօնը վարում էր օր. Մ. Սարգսեանը, որը աչքի էր ընկնում իր եռանդով և բարեխիղճ վերաբերութեամբ գործին: Օր. Մ. Սարգսեանը դասաւանդութեան հետ միասին ղեկավարում էր նաև նոր կառուցւող դպրոցի շինութեան գործը:

Դպրոցական շէնքի կառուցումը վերջանում է 1910 թ. օգոստոսի սկզբներում: Նոյն ամսի 15-ին թեմիս նախկին առաջնորդ գերապատիւ Սաթունեան արքեպիսկոպոսը օրհնում է Սանահնի եկ. ծխական դպրոցի օրինակելի նոր շէնքը, որը կրում է «Իշխան Արղութեան երկայնաբազուկների դպրոց» անունը:

Շինութիւնը երկյարկանի է, բաղկացան 6 սենեակներից, վերին յարկը յատկացրած է դասարանների և դասատուների ապրելու համար, իսկ ներքինը՝ արհեստանոցի: Սենեակներն ընդարձակ են և ունեն առատ լոյս և օդ: Սանահնի «Իշխան Արղութեան. Երկայնաբազուկների» եկեղեցական-ծխական դպրոցը պաշտօնապէս բացւում է նոր շինութեան մէջ ներկայ տարւայ սեպտեմբերից և ունի 82 աշակերտ-աշակերտուհիներ:

Դասատուութեան պաշտօնով հրաւիրւած են՝ ուսուցիչ Բաֆայէլ և նրա քոյր օր. Վարդուհի Նիկողոսեանները: Դասատուութիւնը կատարւում է հայոց եկեղեցական-ծխական դպրոցների ծրագրով: Ե-

կող ուսումնական տարւանից մտադրութիւն կայ դպրոցին կից բանալ նաև գորգագործական արհեստանոց:

Միւս Արղութեաններն էլ իրանց նիւթական աջակցութեամբ հնարաւորութիւն են տալիս իշխանուհուն դպրոցական գործը աւելի լայն և հիմնաւոր կերպով առաջ տանելու:

Այդ տեսակ աջակցութեամբ առաւելապէս աչքի է ընկնում Բօրիս Նիկօլանիչ Արղութեան-Երկայնաբազուկը, որը դպրոցի կարիքների համար միանուագ նուիրել է 2700 ռ. և խոստացել է իւրաքանչիւր տարի պարբերաբար այդ դպրոցին տալ 300.ական ըուբլի նպաստ:

Սօֆիա Վասիլենա Արղութեան-Երկայնաբազուկը բոլոր իւր հողային բաժինները և անտառը 1000 ~~30~~ դեսետին տարածութեամբ, դպրոցական երկյարկանի շէնքի հետ միասին, համաձայն իւր՝ 1909 թ. յունվարի 20-ին Բարեգործական Ընկերութեան Խորհրդին տուած յայտարարութեան, նուիրել է Ընկերութեանս այն պայմանով, որ քանի ինքն կենդանի է. դպրոցի կառավարութիւնը և կազմակերպման գործը վերապահում է իրան, իսկ իր մահից յետոյ այդ իրաւունքները լիովին անցնում են Կովկասի Հայոց Բարեգործական Ընկերութեանը: Այդ նուիրաբերութիւնը կատարւած է համաձայն Дарственная запись ի, հաստատւած նոտար Լևոն Եակովլևիչ Մըղբերովի գրասենեակում 1910 թ. յունիսի 4-ին ըէստոր № 1903: Այդ նւիրաբերական նոտարական ակտը կատարելու ժամանակ Կովկասի Հայոց Բարեգործական Ընկերութեան կողմից ներկայացուցիչ է եղել Ընկերութեանս Խորհրդի նախագահ պ. Ս. Ս. Յարութիւնեանը:

Հարկաւոր է նկատել, որ յիշեալ ընծայաբերական ակտը կատարւած է ոչ թէ իշխ. Սօֆիա Արղութեանի անունից, այլ նրա մօր—իշխ. Վարվառա Արղութեանի, որովհետև սեփականութեան վաւերաթղթերը վերջինիս անունից են և աւելորդ է գտնուել նոր ծախսեր անել իր դուստր իշխ. Ս. Արղութեանի անունով:

Սանահնի դպրոցի նոր շինութիւնը սկսւելու օրից, այն է՝ 1907 թ. սեպտեմբերի 1 ից մինչև շինութեան աւարտելն, այն է՝ ներկայ 19¹⁰/₁₁ ուսումնական տարին դպրոցի շինութեան և կազմակերպութեան համար ծախսւած է ընդամենը 8,615 ռ. 58 կոպ., այդ գումարը ստացւել է հետևեալ անձերից.—

Իշխ. Բօրիս Նիկօլանիչ Արղութեան-Երկայնաբազուկից	2700 —
Իշխան Մարիա Սօլօմոնովնա » »	500 —
» Սէրգէյ Միխայլովիչ » »	100 —
» Գէորգի Սէրգէևիչ » »	25 —
» Հովսիսիմէ » »	10 —
» Նադեժդա » »	10 —
» Մարիա Գրիգորենա » »	96 —
» Եկատերինա Ալեքսէևնա » »	48 —
Կոյս Մանիա Լօրիս-Մելիքեանից	5 —
Աբէլ Մարտինովիչ Աբէլովից	15 —
Գիւղացիներից երկու տարւայ ընթացքում	120 —
Սօֆիա Վասիլենա Արղութեան-Երկայնաբազուկից	4986 58
Ընդամենը	8615 58

Բացի այդ, կոմս Տարիէլ Լօրիս-Մելիքեանը իրաւունք էր տուել Սանահնում գտնուած իր անտառից վերցնել դպրոցի շինութեան համար 300 ըուբլու փայտ:

Իշխանուհի Եկատ. Ալեքսէևնա Արղութեան-Երկայնաբազուկը ի յիշատակ իր հանգուցեալ որդի Լուարսաբի նուիրել է Սանահնի դպրոցին տնային կահ-կարասիք և ամանեղէններ:

Սանահնի վանքը իւր կողմից նուիրել է դպրոցին աշակերտական նստարաններ, որին իշխանուհի Սօֆիա Վաս. Արղութեան-Երկայնաբազուկը աւելացրել է մի քանի նստարաններ՝ Տփլիսում ունեցած իւր մասնաւոր դպրոցից:

Սանահնի ծխական-եկեղեցական դպրոցի նոր շինութիւնը անկեղծ համակրութեան արժանի մի գործ է, որ պատիւ է բերում Արղութեան-Երկայնաբազուկ հին տոհմի ներկայ ժառանգներին, մանաւանդ Սօֆիա Վասիլենա Արղութեան-Երկայնաբազուկին, որը Սանահնում իւր ունեցած վարելահողերն, իւր աշխատանքը և ունեցած համեստ նիւթական միջոցները մեծ բաժինը յատկացրեց այդ դպրոցի շինութեան և պահպանութեան համար:

1910 թ. ԽՈՐՀՐԴԻՍ ՆՊԱՍՏՈՎ ՊԱՀԻՈՂ ԴՊՐՈՑ. ՀԵՏԵԻՆԱԼՆԵՐՆ ԷԻՆ

	Կ. Հ. Բ. Ը. ստացած. նպաստի քանակը		Դպրոցնե- րի բա- ժանմուն- քները	Դասա- տունների թիվը		Սովորող- ների թիվը.		Գրադարան ունի	Տնային դեղա- րան.	Գիւղը քանի տուն է.
	ըրուբ.	կ.		Ուսու- ցիչ:	Ուս- չի:	Աշա- կերտ	Աշա- կ-ունի			
I Կենցաղ.										
1. Մուխրան	200	—	I-II-III-IV	1	1	12	21	—	—	270
2. Գուլաքարակ	200	—	I-II-III	1	—	55	13	—	—	200
II Ախալցխայի ձիւղ.*)										
3. Տամալու	200	—	I-II							
4. Սաղէլ	200	—	I-III-III							
III Ախալքալաֆի ձիւղ.*)										
5. Գիւմուրդա	200	—	I-III-III	2	—	41	—	ունի	ունի	220
6. Նամգարա	200	—	I II III	1	—	46	2	ունի	—	50
7. Տիւրիֆ.	200	—	I-III-III	1	—	54	3	ունի	ունի	130
IV Աղէֆանգրապոլի ձիւղ.*)										
8. Մեծ Քափանակ	200	—	I II-III							
9. Նորաշէն	300	—	I-II-III-IV							
10. Չորլի	200	—	I-III							
V Արգոսեանի ձիւղ.*)										
11. Արդահան.	100	—	I II-III							
IV Արգուի ձիւղ.										
12. Տանձուա.	150	—	I-II-III-IV	2	1	54	34	ունի	—	100
VII Գանձակի ձիւղ.										
13. Կորինապատ	200	—	I-II-III-IV	1	2	68	44	ունի	ունի	
14. Ղարաբուլաղ	200	—	I-II-III	1	—	50	—	—	—	
VIII Գորուայ ձիւղ										
15. Ախալքալաք	300	—	I-II-III	2	—	33	27	ունի		260
16. Բախուրէլի	300	—	I-II	—	1	22	20	—		160
X Գուօէթի ձիւղ										
17. Դուշէթ	200	—	I-II-III	1	1	10	25			97
18. Անանուր.	200	—	I.	1	1	7	13			21
XI Կարսի ձիւղ.										
19. Բաշ-Քեհադէկլար (*)	200	—	I-II-III					ունի		
20. Չարդանէ	200	—	I-II-III	1	—	15	4	—	—	20

*) Այս դպրոցները մասին տեղեկութիւններ չեն ստացուած:

	Կ. Հ. Բ. Ը.		Դպրոցնե- րի բա- ժանմուն- քները	Դասա- տունների թիւը		Սովորող- ների թիւը		Գրադարան ունի	Տնային դեղա- րան	Գրադարանի տուն է.
	Ըրուբ.	Կ.		Ուսու- ցիչ	Ուս- չի	Աշա- կերտ	Աշա- կ-ունի			
21. Մաւրակ	250	—	I-II-III	1	—	—	—	ունի	ունի	—
22. Փիւրակի	250	—	I-II-III	2	—	—	—	ունի	ունի	—
Աստախանի օրդան										
23. Ղարաշալիլ	200	—	I-II	1	—	32	12	—	—	120
XI Ղազախի ձիւղ										
24. Բարանա	100	—	I-II	1	—	52	11	—	ունի	200
25. Թովուզ	100	—	I-II-III-IV	2	—	65	1	—	—	250
26. Ղազախ	100	—	I-II-III	1	—	17	11	ունի	—	100
27. Ղալաչա	100	—	I-II-III	1	—	45	—	—	—	221
28. Ներքին Կարմիր-Աղբիւր	100	—	I-II	1	—	50	5	—	—	110
XII Կուր-Բայազէթի ձ.										
29. Դիմաշէն	200	—	I-II	1	—	48	6	ունի	—	—
30. Նորադուզ	300	—	I-II-III	1	1	110	5	—	—	—
31. Նոր-Բայազէթի կիրակ- նօրեայ դպրոց	50	—	—	3	—	40	—	—	—	—
32. Ներքին Ախտա	250	—	I-II	3	—	53	2	ունի	—	—
33. Չիբուխի	400	—	I-II	1	—	62	8	—	ունի	—
34. Թնդամալ	350	—	I-II-III	2	—	87	5	—	ունի	—
35. Սօլակ	200	—	I-II	—	1	36	—	—	—	—
36. Փաշաքենա	200	—	I-II	1	—	50	—	—	—	—
37. Օրդակլու	200	—	I-II	1	—	42	—	—	—	—
XIII Վաղարշապատի ձ.										
38. Բաղարճիւղ	500	—	I-II-III	1	—	40	—	—	—	120
39. Կարրի	500	—	I-II-III	2	—	96	17	—	—	250
40. Ղազանֆար	250	—	II-III	1	—	27	—	—	—	163
41. Ղարաքիլիսա	300	—	II-III	1	—	19	—	—	—	120
42. Տամաշլու	200	—	I-II-III	1	—	35	3	—	—	130
43. Հանաւանք	200	—	I-II	1	—	53	7	—	—	150
XIV Չխարի ձ.										
44. Չխար	250	—	I-II-III	1	1	24	31	ունի	—	75
XV Փորուայ ձ.										
45. Փոթի	100	—	I-II-III-IV	1	1	21	11	ունի	—	40
XVI Յարսիկի Կօլօղի ձ.										
46. Յարսիկի Կօլօղի	100	—	I-II	1	—	11	13	ունի	—	30

	Կ. Հ. Բ. Ը. ստացած նպաստի քանակը		Դպրոցնե- րի բա- ժանմուն- քները	Դասա- տունների թիվը		Սովորող- ների թիվը.		Գրագրված ունի	Տնային գեղա- բան.	Գիւղը քանի տուն է.
	ըուբ.	կ.		Ուսու- ցիչ.	Ու- նի	Աշա- կերտ	Աշա- կուհի			
XVII Քաղաքացայի ձ.										
47. Աշաջուր	100	—	I-II-III	1	—	31	11	—	—	300
48. Ուղղութալա	100	—	I-II-III	1	—	32	8	—	—	300
49. Սև քար	100	—	I-II-III	2	1	67	17	ունի	—	350
50. Վերին-Աղղամ	250	—	I-II-III-IV	2	1	60	12	ունի	ունի	250
51. Թալա	100	—	I-II	—	1	36	18	—	—	88
52. Խաչթառակ	50	—	I	—	1	21	6	—	—	100
53. Սոխ գիւղ	150	—	I-II	1	—	50	16	—	—	100
54. Քարվանսարա	50	—	I-II-III	3	—	127	18	—	—	300
XVIII Քուրայիսի ձ.										
55. Սաչխէր	200	—	I-II-III	1	—	19	25	ունի	—	65
XIX Օլթուայ ձ.										
56. Օլթի	200	—	I-II-III	2	2	52	40	ունի	—	180

Այս տարի Խորհուրդս ստացել է նպաստներ Ս. Պետերբուրգի եկեղեցական Խորհրդից 4000 ռուբլի, որով պահել է դպրոցներ Տանձոտ, Չորլի, Մեծ Քափանակ, Տամալի, Սաղէլ, Տիլիֆ, Գիւմ-բուրդա, Մամգարա, Դուշէթ, Անանուր, Բաշքեաղիկլար, Մաւրակ, Չարդանէ, Փիրվալի, Փոթի, Սաչխէր, Չխար, Մուխրան, Օլթի և Գիւլաքարակ գիւղերում:

Պ. Տիգրան Աֆրիկեանից—4750 ռուբլի, որով պահել է դպրոց-ներ Նորաշէն, Փաշաքենդ, Սօլակ, Չիբուխլի, Դամաշէն, Օրդակլու, Ներքին Ախտա, Ռնդամալ, Նորադուղ, Նոր-Բայաղէտի գրագիտա-կան դպրոցը, Ղազանֆար, Կարբի, Բաղարճիւղ, Ղարաքիլիսա, Տա-մաշլու, Ղարաշալիլ, Սոխ և Հանավանք գիւղերում:

Պ. Ա. Մանթաշեանի և Ա. Անանեանի նուիրած գումարների տոկոսներով՝ 2189 ռ. 75 կ., Ղազախ, Ղալաշա, Ախալքալակ, Բա-րանա, Թովուզ, Ներքին Կարմիր Աղբիւր, Թալա, Ցարսկիէ Կօլօղցի, Ուղուն-Թալա, Սև Քար և Քարվանսարա գիւղերում:

Տիկին Հռիփսիմէ Աղամեանից—600 ռ., որով պահել է Ղարա-բուլաղի, Կորիւնապատի և Արդահանի դպրոցները:

Պ. Միքայէլ Ալիբէգեանից—300 ռ. Քախուրէլի գիւղի դպրոցի համար:

Պ. Սամսոն Յարութլեանից 250 ռ. Վերին-Աղղամ գիւղի դպրոցի համար:

Պ. Գաբրիէլ Կաֆեանից 150 ռուբլի Աշաջուր և Խաչթառակ գիւղերի դպրոցների համար:

Ն Ո Ւ Է Ր Ն Ե Ր

Խորհուրդս 1910 թուի ընթացքում բացի իշխ. Ս. Վ. Արդու-թեան-Երկայնաբազուկի նուէրից ստացել է նաև հետևեալ նուէր-ներն:

ա) Թիֆլիսի վաճառական Եգոր Գերասիմիչ Չօհրաբեանի կտա-կի համաձայն 5000 ռ., որից դուրս եկած պետական ժառանգական հարկը՝ 199 ռ. 30 կ., մնացորդ 4800 ռ. 70 կ. ընդունուած է իբրև սովորական նուէր և հանգուցեալի յիշատակը յաւերժ պահելու հա-մար, համաձայն ընդհանուր ժողովի որոշման, տարեկան 250 ռ. նպաստ է նշանակուում մի գիւղական դպրոցի:

բ) Հանգուցեալ իշխան Թարխան Աղամալովիչ Խօջամինասեանի ժառանգներից նրա կտակի համաձայն 15000 ռուբլի հետևեալ յայ-տարարութեամբ.

Կովկասի Հայոց Բարեգործական
Ընկերութեան Խորհրդին

Իշխան Թարխան Աղամալովիչ Խօջամինասեա-
նի ժառանգների հաւատարմատար ինժեներ
Գրիգոր Չախարիչ Եարալեանից

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Հանգուցեալ իշխան Թարխան Աղամալովիչ Խօջամինասեանը
թողել է մի կտակ, հաստատուած Թիֆլիսի շրջանային դատարա-

նում 20-ին Մայիսի 1909 թուի, որի մէջ ի միջի այլոց կտակա-
րարը կարգադրել է, որ իր թողած ժառանգութիւնից 15000 ռուբ-
լի գումարի մի դրամագլուխ մուծւէր բանկային հիմնարկութիւնը
իբրեւ անձեռնմխելի դրամագլուխ մի քանի չքաւոր երիտասարդ
տղաների և օրիորդների կրթութեան համար, որոնք պէտք է հա-
մարուեն և կոչուեն թոշակաւուներ—տղաները՝ իշխան Թարխան Ա-
ղամալօվիչ Սոջամինասեանի անունից, իսկ օրիորդները նրա կնոջ՝
Սօֆիա Սօլօմոնովնա Սոջամինասեանի անունից:

Ժառանգութիւնները ցանկանալով իրագործել կտակարարի ցան-
կութիւնը, այնպիսի պայմաններում, որ ապահովված լինի ոչ միայն
նրանց կենդանութեան օրօք, այլ և մահից յետոյ, որոշեցին կովկա-
սի Հայոց Բարեգործական Ընկերութեան ներկայացնել Թիֆլիսի
Վարկային Ընկերութեան 15000 ռ. օրլիգացիաներ կուպոններով,
սկսած 1-ից Յունվարի 1911 թ., այն պայմանով, որ ընկերութիւնը
պահի պետական բանկում իբր անձեռնմխելի դրամագլուխ հան-
գուցեալ Թարխան Աղամալօվիչ Սոջամինասեանի անունից և քանի
կենդանի են ժառանգութիւնները և փեսաները, թոշակաւուներին ընտ-
րում են իրանք, իսկ ընկերութեան Սորհուրդը վճարում է թոշակ-
ները և հսկողութիւն է ունենում թոշակաւուների վրայ:

Ժառանգութիւններից և փեսաներից յետոյ յիշեալ դրամագլխի կար-
գադրութիւնն անցնում է լիովին ընկերութեան Սորհուրդին ի միջի
այլոց և թոշակաւուներին ընտրութեան իրաւունքը, միայն դրամա-
գլուխը կրկին պէտք է մնայ անձեռնմխելի:

Սորհուրդը հանգուցեալ իշխան Սոջամինասեանի դրամագլխի
իբր յատուկ գումարի՝ հաշիւը պահում է իր մատեաններում առան-
ձին և տարեկան տեղեկագրի մէջ ներկայացնում է այդ հաշիւը
ընդհանուր ժողովին:

Խնդրում եմ այս իմ գրութեան պատասխանը տալ գրաւոր:

10 դեկտեմբերի 1910 թ.

Թիֆլիս:

Գ. Եարախան:

† Իշխան Թարխան Սոջամինասեան

Բացի վերոյիշեալներից, ստացուած են նաև հետևեալ ան-
ձերից.

գ. Յօգուտ ընկերութեան ընդհանուր կարիքների.

Տիկին Մ. Անազեանից	5 —
Գր. Բաբալեանից	1 —
Վ. Թումանեանից	5 —
Ե. Բաղդասարեանից	50 —
Յով. Օհանեանից	5 —
Թիֆլիսի Նաւթարդիւնաբերական Ընկ.	30 —
Սարգիս Թունեանից	10 —
Գր. Ռէւազեանից	20 —
Եղբ. Բաղդասարեաններից	50 —
Արշակ Միլեանից	3 —
Հայրապետ Տէր Պօղոսեանից	5 —
Հանգուցեալ Ի. Ս. Կորդանեանի ժառանգներից	100 —
Կարապետ Շիրինեանի միջոցով հաւաքած	
Ք. Մ. Մարութեանի խնջոյքում	13 65
Տիկին Ժօզեֆիա և Ա. Քիւշարեաններից	25 —
Թիֆլիսի Վարկային Ընկերութիւնից	150 —
Եզօր Գերասիմիչ Զոհրաբեանի կտակի համա- ձայն կտակակատար Մ. Սուլիսանեանից	4800 70
Ն. Բօրիսովի նուիրած 19 մետաղեայ պսակների վաճառումից	45 —
Հանգուցեալ տիկ. Եկ. Խոսրովեանից	500 —
Ա. Կուսիկեանից ի յիշատակ իր հան- գուցեալ հօր՝ Վ. Կուսիկեանի	50 —
Տ. և Ի. Վարդանեաններից	450 —
Նաղեժդա Արաֆելովից տիկին Ծ. Փի- րումեանի միջոցով	100 —

Փոխանցում 6418 ր. 35 կ.

Փոխանցում 6418 ր. 35 կ.

«Մշակ» լրագրի միջոցով Ս. Գրիգորեանից	
Կախկալում հաւաքած	10 —
Կարապետ Մազմանեանից	3 —
Կոյս Հռիփսիմէ Թայիրեանի միջոցով Ս. Ն.	
Նօզդրաչևայից	50 —
Գրիգոր քահ. Շերմազանեանի միջոցով	
հաւաքած նւէրներ	10 20
Թիֆլիսի Ժողովարանից	50 —
Խաչատուր Ղալէյշեանից	3 —
Մ. Կաֆեանից	8 50
Ռ. Մ.-Աղամեանից	1 —
Ս. Բաբանասեանից 2 հատ 1 կարգի տոմսակներ 678 —	7232 ր. 05 կ.

դ. Յատուկ նուէր.

Իշխան Թարխան Աղամալովիչ Խօջամինասեանից
15 թերթ Թիֆլիսի քաղ. վարկ. ընկ. օբ-
լիգ., որոնց 0/0%-ներով սովորելու են
աշակերտ-աշակերտուհիներ միջնակարգ
դպրոցներում 15000 ր.

ե. Նուէրներ որբանոցին.

Հռիփսիմէ Նաջարեանից՝ մի որբ պահելու	
համար	180 —
Իշխանուհի Մ. Թումանեանից՝ մի որբի	
ամարանոցի ծախսի համար	30 —
Տիկին Հ. Մարտիրոսեանից մի որբի 5	
ամսւայ վճար	50 —
Հայունեաց Բարեգործական Ընկերութիւնից	
4 որբի ամարանոցի ծախս	180 —
Տիկին Ծաղիկ Փիրումեանից	50 —
Ա. Բաբախանեանի միջոցով Բազւայ «Կուր-	
Արաքս» ընկերութիւնից	25 —
	515 —

Նփրեմ եպիսկոպոսի միջոցով 10 դ. թէյ 14 —
Դարձեալ նրա միջոցով լանկորտ 29¹/₂ արշ.⁰/₂₀ 5 90 19 90

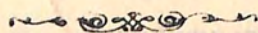
զ. Նուէրներ ձրի թէյարանին

Ալէքսանդր Մելիք-Աղարեանից	30 —
Նփրեմ եպիս. միջոցով տիկ.Մ.Բաբեանից	20 —
Եղբ. Սէյլանեաններից 1 փ. շաքար	6 —
» » 2 դր. թէյ	3 —
	9 —

է. Նուէրներ ծաշարանին

Կոմսուհի Վօրօնցովա Դաշկովայից	100 —
Տիկին Մարգարիտ Աբեանից	100 —
Ա. Մանթաշեան և Ընկ.	50 —
Եղիսաբէթ Թառումեանից	2 50
Թիֆլիսի Ժողովարանից	300 —
Ամուսիններ Անագչեաններից	25 —
Հանգուցեալ Վրթանէս Յակոբեանի դազադի	
վրայ դրւելիք պսակի փոխարէն նրա	
մի խումբ ընկերներից	25 —
Օր. Նունէ Սերբերակեանից	5 —
Նունէ Գամբարեանից	1 —
Տիկին Արուսեակ Մելիք-Նուբարեանից	25 —
Քր. Մարտիրոսեանից	1 —
Բողգան Գասպարեանից	75 —
Ամուսիններ Տ. և Հ. Բէկզադեաններից	25 —
Միք. Կաֆեանից	20 —
Էլչեանների Ժառանգներից	20 —
Խասպարեան ընտանիքից	6 —
Առ. Բաբախանեանի միջոցով Կիսլուօղսկում	
ապրող մի խումբ հայերից	50 —
Թաթուղեանից, Բաղդասարեանից և	
Ղարազեօղեանից	3 —

Տիկին Ել. Աֆրիկեանից	.	.	50	—	
Յակ. Աբրահամեանից	.	.	15	—	
Ի. Շադինեանից	.	.	25	—	
Կոյս Հովսիսիմէ Թայիրեանից	.	.	35	—	958 50
Գ. Սակայեանից 1 փ. կուլիչ	.	.	12	—	
Հօտարից 13 գ. կուլիչ	.	.	5	20	
Յովսէփեանից 200 ձու	.	.	6	—	
Եղբայր Մայիլեաններից 19 փ. 15 գ. ձուկն			155	—	178 20
Բացի վերոյիշեալ նուէրներից ստացւած					
է չքաւոր աշակերտների ճաշավարձ					
Տիկ. Իւլիա Սպենդիարեանից 1 աշ. ձ.			3	—	
Ա. Ք. Ղարաջեանից 30 » »			108	—	
Շուշանիկ Գորգեանից 1 » »			9	—	
Օր. Նունէ Սերերբակեանից 5 » »			69	30	
Ներս. դպրոցից իրանց 53 » »			728	10	
Քամոյեան դպրոցի հոգ. 6 » »			43	20	
Սուսաննա Գորգեանից 1 աշ. ձ. (ամբ. տար.)			27	—	987 60

Ը Ն Կ Ե Ր Ո Ի Թ Ե Ա Ն Ս Ճ Ի Ի Ղ Ե Ր Ը

Ընկերութեան ճիւղերն անցեալ տարիների նման, գործել են կանոնադրութեան շրջանակում: Մի բանիւր նրանցից շնորհիւ տեղական զանազան հանգամանքների, չեն կարողացել որոշ արդիւնք և գործունէութիւն ցոյց տալ, ուստի և անկարող են եղել ուղարկելու իրենց գործունէութեան հաշիւը սոյն տեղեկագրում գետեղելու: Մեծամասնութիւնը գործել է եռանդով և ինչպէս կենտրոնը, նոյնպէս և նրանք, մեծ ուշք են դարձրել թէ չքաւորների օգնութեան և թէ կուլտուրական գործին. ճիւղերի վարչութեանց վրայ էր ծանրացած նաև խորհրդիս նպաստով պահուող գիւղական դպրոցների հսկողութիւնը:

Ախալքալաքի ճիւղը իր գործունէութիւնը, բացի զուտ բարեգործութիւնից, կենտրոնացրել է կուլտուրական ձեռնարկութիւնների շուրջն, աշխատելով զարկ տալ իր շրջանի դպրոցական, արհեստաշիտական (մասնագիտական) և գիւղատնտեսական խնդիրների զարգացմանը:

I. Առաջին հարցի (դպրոցական) առթիւ ճիւղի վարչութիւնը ուսումնական տարւայ սկզբին դիմելով Տփլիսի խորհրդին, խնդրել է գաւառի դպրոցական նպաստի (յատկացւած խորհրդից գիւղական երեք դպրոցների) քանակը 650 ռուբլուց դարձնել տարեկան 1000 ռուբլի:

Յարուցանելով սոյն հարցը, վարչութիւնը աչքի առաջ է ունեցել այն հանգամանքը, որ գաւառի 80 հազար հայ բնակչութեան կրթական գործի համար 650 ռուբլի մի կաթիլ շուր է ովկիանոսի մէջ:

Սակայն Տփլիսի խորհուրդը՝ միջոցների սղութեան պատճառով, հնարաւորութիւն չունեցաւ բաւարարելու տալու, ուստի

վարչութիւնը բաւականացաւ ուսումնական տարւայ ընթացքում վեց անգամ յաճախելով յիշեալ դպրոցները վերահսկելու և իր միջոցներից դպրոցական գրադարանին նպաստելով գրքերով ու պարբերական հրատարակութիւններով:

Բացի գիւղական դպրոցներից, վարչութիւնը նպաստել է և քաղաքի դպրոցներին (քաղաքային չորսդասեան և ծխական երկդասեան) տալով չքաւոր սաների թոշակաւորամ:

II. Գաւառի գիւղացիութեան անտեսական յառաջադիմութեանը նպաստած լինելու համար, վարչութիւնը աշխատել է գաւառում տարածել գիւղատնտեսական գործնական գիտելիքներ՝ «Գիւղատնտես»-ի խմբագրութեան և յատկապէս գիւղատնտես ու Աշոտ Աթանասեանի ցուցմունքներով գաւառի գիւղերում ու քաղաքում խոտացանութեան փորձեր անելով և Ղարաբեիլիսայի ամարնային կաթնագործական կուրսերում վարչութեան միջոցներով մի կաթնագործ-ինստրուկտոր պատրաստելով, որն առաջիկայ գարնանից երեք ամիս պիտի շրջէ գաւառի հայ գիւղերն ու ծանօթացնէ գիւղացիներին սերգատ մեքենայի գործածութեամբ իւր պատրաստելու և առհաստակ կաթնագործութեան տարրական գիտելիքների հետ:

III. Աչքի առաջ ունենալով, որ զուտ հայաբնակ Ախալք. գաւառը իր 72 գիւղերով ու քաղաքով զուրկ է միջնակարգ կրթական որևէ հաստատութիւնից, ուր ծխական ու տարրական դպրոցաւարտները, մանաւանդ չքաւոր դասի աշակերտուհիները, որ ոչ մի հնարաւորութիւն չունեն հեռաւոր տեղեր գնալու, կարողանային լրացնել իրենց գիտական պաշարը, վարչութիւնը հնարաւորութիւն չունենալով լիապէս բաւարարութիւն տալ այդ անհրաժեշտ պահանջին, 1910 թուի սեպտեմբերից քաղաքում բացեց կար ու ձևի մի արհեստանոց, ուր երկու ցենզաւոր, փորձաւոր վարժուհիների գեկավարութեամբ սովորում են 30 ձրիավարժ ու թոշակաւոր աշակերտուհիներ, մեծ մասամբ ծխական դպրոցաւարտներ ազգաբնակչութեան չքաւոր դասից:

Վարչութիւնը իր գլխաւոր ուղադրութիւնը կենտրոնացնելով յիշեալ խնդիրների շուրջը, այնուամենայնիւ, ինչպէս երևում է վարչութեան տարեկան հաշւից, զգալի չափով, օգնել է և նիւթապէս գաւառի չքաւոր ազգաբնակչութեանը թէ, միանալով ու պար-

բերական նպաստներով և թէ հիւանդներին բժշկական օգնութիւն ու դեղորայք հայթայթելով:

Եւ այս բոլոր կենսական անհրաժեշտ պահանջներին բաւարարութիւն տալու համար վարչութիւնը, ուժերը ներածին չափ, աշխատել է աւելացնել ընկերութեան նիւթական միջոցները, որի շնորհիւ յաջողել է նրան Ախալքալաքի նման մի յետ ընկած աղքատ քաղաքում Հնկերութեան անդամների թիւը հասցնելով 55-ից 93-ի, ներկայացումներ ու երեկոյթներ կազմակերպելով, նուիրատուութիւններ հաւաքելով, վարչութեան տարեկան մուտքը հասցնել 1111 ր. 81 կոպէկի:

Գործերը կառավարելու համար ճիւղն ունեցել է տարւայ ընթացքում հինգ ընդհանուր և քառասունհինգ վարչական ժողովներ, ուր արծարծւել են գաւառի հազարաւոր կարիքներին վերաբերեալ զանազան խնդիրներ ու միջոցներ մտածուել այդ կարիքներին բաւարարութիւն տալու համար:

Մ Ո Ւ Տ Ք

Մնացորդ նախորդ 1909 թ.:

1180 ր. 34 կ.

1) Անդամակց. վճարներ 93*) հոգուց)	470 ր. —	
2) Նւէրներ ննջեցեալների յիշատակին	229 ր. —	
3) » անւանակոչութիւններից	105 ր. —	
4) » պսակադրութիւններից	6 ր. 50 կ.	
5) » զանազան . . .	56 ր. 10 կ.	
6) Ներկայացումներից . . .	127 ր. 02 կ.	
7) Գանձանակի արդիւնք . . .	9 ր. 01 կ.	
8) 1909 թ. ապուիկներից . . .	43 —	
9) Գրքեր վաճառելուց . . .	10 ր. 40 կ.	
10) Փորձնական գաշտից . . .	25 —	
11) Հին կաթսայի վաճառումից . . .	3 ր. 57 կ.	
12) Տոկոսիք . . .	27 ր. 21 կ.	1111 ր. 81 կ.
Ընդամենը		2292 ր. 15 կ.

*) Անդամներից մէկը իր 1909 թւի անդամակցական վճարը վճարել է 1910 թ.ին, որի պատճառով վերոյիշեալ գումարը եղել է 470 ր.

Ե Լ Ք

- 1) Տեղ. հայոց ծխական դպրոցին նպաստ 81 ր. 10 կ.
- 2) Շրջանի Տիլիֆ, Գիմնուրդա և Մամ. զարա գիւղական դպրոցներին կից զբարգաւորանների համար զբքերի և ամսագրերի 50 ր. 53 կ.
- 3) Տեղ. հայոց ծխական և ուսուսաց քաղաքային դպրոցների չքաւոր սաների ուսման թոշակավարձ 91 ր. 65 կ.
- 4) Զիւղի կար ու ձկն արհեստանոցին (փոխարինաբար) 523 —
- 5) Փորձական դաշտի 77 ր. 10 կ.
- 6) Մի թոշակաւորի ծախս Մեծ Ղարաքիլիսայի ամարային կաթնագործական կուրսերում 30 —
- 7) Գրքերի զին (վաճառելու համար) 10 ր. 25 կ.
- 8) Ժողովրդական թատրոն կազմակերպելուց դեֆիցիտ 3 ր. 15 կ.
- 9) Թատրոնական պիէսաների, ներկերի և այլն 10 ր. 60 կ.
- 10) Տառապեալներին նպաստ 219 ր. 80 կ.
- 11) Զբաւոր հիւանդներին դեղորայքի 21 ր. 70 կ.
- 12) 5% Փօնդի համար (մուտքի գումարից) 1909 թ. ֆնացորդ 6 ր. 15 կ.
- 13) 5% Փօնդի համար (մուտքի գումարից) 1910 թ. 55 ր. 47 կ.
- 14) Ծառաներին 29 —
- 15) Դիւանական—նախորդ տարւայ տպարան. պարտք, կաթողիկոսի մահւան առթիւ հեռագրերի և այլն 49 ր. 38 կ.
- 16) Գիւղեր շրջելու ճանապարհածախս 8 ր. 15 կ. 1267 ր. 03 կ.
Մնացորդ առ 1-ն Յունւարի 1911 թ. 1025 ր. 12 կ.
Ընդամենը 2292 ր. 15 կ.

Մնացորդ գումարից 861 ր. 26 կ. պահւում է տեղ. արքունական խնայողական գանձարանում № 8860 գրքոյկով, 116 ր. 37 կ. գանձապահ Կ. Զրպետեանի մօտ, իսկ 47 ր. 50 կ. սնդամներից ստանալիք:

ՆՈՒԵՐՆԵՐ ՆՆՁԵՑԵԱԼՆԵՐԻ ՅԻՇՆՏԱԿԻՆ

1. Եղբ. Գրիգորեաններից իրանց հօր՝ Հայրապետի յիշատակին - 100 ր.
- 2) Բարալէթ գիւղի բնակիչ Ներսէս Ապոյեանից (տեղ. հայր գործակալի ձեռքով) իւր հանգուցեալ հօրեղբոր Սողոմոնի յիշատակին — 30 ր.
- 3) Նիկողայոս Աւետիկեանից (Մոսկւայից) իր հանգուցեալ պապի՝ Հայրապետ Գրիգորեանի յիշատակին — 25 ր.
- 4) Սարգիս Սիլկեանի ձեռքով հանգուցեալ Սարգիս Յարութիւնեանի յիշատ. իր քրոջ և եղբոր դստերների կողմից 20 ր.
- 5) Ստեփան Շէխոյեանից իր որդու Յարութիւնի յիշատ. 15 ր.
- 6) Գէորգ Դարբինեանից իր հանգուցեալ հօր՝ Կարապետի, մօր՝ Եւայի և հօրեքայր Մեսրոպի յիշ. հայոց ծխական դպրոցում երեք չքաւոր սաներ պահելու 15 ր.
- 7) Նիկողայոս Աւետիկեանից (Մոսկ.) իր հանգուցեալ քրոջ՝ Աննա Շահպարունեանի յիշ. տեղիս հայոց ծխ. դպրոցում երկու աշակերտունի պահելու 11 ր.
- 8) Եղբ. Մաղաքեաններից հանգուցեալ Վահան Բարսեղեանի յիշատակին (պսակի փոխարէն) 5 ր.
- 9) Եղբ. Մաղաքեաններից հանգուցեալ Հայրապետ Գրիգորեանի յիշատակին (պսակի փոխարէն) 5 ր.
- 10) Զանազան Միջնադարից իր ամուսնու յիշատակին 3 ր.
Ընդամենը 229 ր.
- Նւէրներ անւանակոչութիւնների առթիւ զանազան 105 —
անձերից
Նւէրներ պսակադրութեան առթիւ զանազան անձերից 6 ր. 50 կ.

Ձ Ա Ն Ա Ձ Ա Ն Ն Ի Է Բ Ն Ե Բ

1) Ս. Յ. Գրիգորեանից 15 ռ. —	4) Կ. Տաշճեանից 20 ռ. —
2) Յ. Դարբինեանից 1 ռ. 50 կ.	5) Յ. Դիլանեանից 5 ռ. —
3) Ե. Կարոյեանից և	6) Ս. Պապեանից 5 ռ. —
Մ. Պապոյեանից 10 ռ. —	Ընդամենը 56 ռ. 10 կ.

ՎԵՐՉՈՒԹԵԱՆ ԿԱԶՄԸ

Նախագահ վարչութեան — խաչատուր Կարապետեանց, քարտուղար — Յովակիմ Շէխոյեանց, գանձապահ — Կարապետ Զրպետեանց, անդամներ՝ Յովհաննէս Սահաթճեանց, Կարապետ Շահապարոնեանց, անձնափոխանորդներ՝ Ղազարոս Տէր-Գրիգորեան, Գրիգոր Սոմջեան: Վերաստուգիչ յանձնաժողովի անդամներ՝ Յովհաննէս Մերկելեանց, Սարգիս Պապոյեան, Լևոն Զախմախչեանց, փոխանդամներ՝ Բարդուղիմէոս Դալստեան, Համբարձում Յակովբեան:

ՅՈՒՑԱԿ ՏԱՐԵԿԱՆ ԱՆԴԱՄՆԵՐԻ

1. Աբովեան Արամ (Կարգադ գ.)	11. Բարեգեան Արմենակ
2. Աբովեան Արսէն » »	12. Գալստեան Բարդուղիմէոս
3. Աբրահամեան Աբրահամ	13. Գրիգորեան Մկրտիչ
4. Այվազեան Վարդան	14. Գրիգորեան Միսակ
5. Այվազեան Վաղարշակ	15. Դարբինեան Գէորգ (Թիֆլիս)
6. Ասլանեան Մամիկ. (Մամգ. գ.)	16. Դաբինեան Յովհաննէս
7. Ալթունեան Զարմայր	17. Դարբինեան խաչատուր
8. Աւետիքեան Նիկ. (Մոսկւա)	18. Դարբինեան Յարութիւն
9. Ալէքսանեան Յակովբ	19. Դեադեան Արշաւիր
10. Բարսեղեան Վահան	20. Դիլանեան Յարութիւն

21. Դիլանեան Ստեփ. (Սուխարա)	58. Յարութիւնեան Հայկ
22. Եղիազարեան Աբրահամ	59. Շահապարոնեան Վարդան
23. «Զինգեր» ընկ.	60. Շահապարոնեան Կարապետ
24. Ինճիկեան Բաղդասար	61. Շէխոյեան Արմենակ
25. Ինճիկեան Տիգրան	62. Շէխոյեան Յովակիմ
26. Խաչատրեան Արտաշէս	63. Շտեմանեթեան Տիգ. (Կարծաղ)
27. Խաչատրեան Խաչատուր	64. Ուզունեան Վաղինակ
28. Խաչատրեան Վաղարշակ	65. Զախմախչեան Լևոն
29. Խալիսաթեան Խաչատուր	66. Զումարեան Դաւիդ
30. Կարապետեան Արշակ	67. Պապոյեան Սարգիս
31. Կարապետեան Խաչատուր	68. Պապոյեան Գրիգոր
32. Կարապետեան Թադէոս	69. Պապինեան Յարութիւն
33. Կարօեան Եղիշէ (Գեօնդուրա)	70. Եղբ. Պապինեաններ
34. Կիրակոսեան Գէորգ	71. Պիճիկեան Կարապետ
35. Կօբելեան Եղիշէ	72. Պիճիկեան Ստեփան
36. Համբարեան Հմայեակ	73. Զրպետեան Կարապետ
37. Հասրաթեան Գէորգ	74. Եղբ. Սարաֆ-Ասլանեաններ (Զուրզուռա)
38. Ղազանճեան Արշակ	75. Սահաթճեան Յովհաննէս
39. Ղազանճեան Մարտիրոս	76. Սանգաճէ Ստեփան
40. Ղըրիմեան Կար. (Խոսպիա)	77. Սոմջեան Գրիգոր
41. Ղևինեան Միսակ	78. Սոմջեան Արշաւիր
42. Եղբ. Մառաշիեաններ	79. Սլիկեան Սարգիս
43. Մաղաքեան Թադ. (Թիֆլիս)	80. Եղբ. Ստեփոյեաններ
44. Մեծատունեան Վառլամ	81. Վահրամեան Վահրամ
45. Մեծատունեան Ստեփան	82. Վարդապետեան Աղէքսանդր
46. Մեծատունեան Յովհաննէս	83. Տէր-Գրիգորեան Զալալ
47. Մեծատունեան Յարութիւն	84. Տէր-Գրիգորեան Ղազարոս
48. Մարեան Ստ. (Բուռնաշէթ)	85. Տէր-Գրիգորեան Եփրանոս
49. Մովսիսեան Զաքար	86. Տէր-Ստեփանեան Մամբրէ
50. Մուրադեան Արտաշէս (Թիֆլ.)	87. Տէր-Յակովբեան Արշալոյս
51. Մելիքեան Արսէն	88. Տէր Միրաքեան Եղիշէ
52. Մեռիկեան Յովհաննէս	89. Քաջազնունի Յովհ. աւ. ք.
53. Մեռիկեան Մկրտիչ	90. Քանսեան Աղէքսանդր
54. Մատոյեան Արշակ (Սէյլան)	91. Քանսեան Գէորգ
55. Մինասեան Գրիգոր	92. Քանսեան Յովհաննէս
56. Յակովբեան Համբարձում	93. Իւզբաշեան Աղէքս. (Թիֆլիս)
57. Յարութիւնեան Յովհ.	

Ախալցխայի միւլի: Ունեցել է երեք ընդհանուր ժողովներ՝ նախահաշիւը քննել-հաստատելու, պաշտօնակատար անձերի ընտրութիւններ կատարելու և այլ հերթական խնդիրներ քննելու համար և վարչական 25 նիստեր, որտեղ քննել են ճիւղի վերաբերեալ բոլոր գործերը, գլխաւորապէս խորհրդից նպաստ ստացող դպրոցների, գրադարան-նթերցարանի շինութիւնը յետ ստանալու, տեղական կարօտեալներին նպաստող ճիւղի Աղքատախնամ Մասնախմբի, ուսումնառուների, աշխատանքի տան, գրադարան պահելու, խօլերայի ժամանակ կարօտեալներին օգնութիւններ հասցնելու և այլ հարցերով:

Վարչութիւնը հոգս է տարել ճիւղի սեփականութիւն կազմող քաղաքային գրադարան-ընթերցարանի շինութիւնը, սուրբ Վարդանանց եկեղեցուց յետ ստանալու, և, համաձայն Մարտի 28-ին կայացած ծխական ժողովի որոշման, յուլիսի 11-ին ս. Վարդանանց եկեղեցու երեցփոխանի պաշտօնակատար Մինաս ք. Ազնոու ուրեանից պաշտօնական արձանագրութիւնով յետ ստացաւ այդ շինութիւնը և այժմ իբրեւ սեփականութիւն գտնուում է ճիւղի իշխանութեան տակ: Վարչութիւնը բացի այդ աշխատել է ճիւղի անուշով բացել գրադարան տեղական ժողովրդին ձրիաբար ընթերցանութեան գրքեր մատակարարելու: Նրա հոգացողութեան գլխաւոր առարկաներից մէկն էլ եղել է նաև, քաղաքում բաց անել խոհարարական դասընթացներ իգական սեռի համար, կազմակերպել անգրագէտ հասակաւորների համար երեկոյեան դասընթացներ և ժողովրդական կիրականութեայ ձրի դասախօսութիւններ: Հոկտեմբերի 31-ին Կարապետեան դպրոցի դահլիճում կազմեց առաջին դասախօսութիւնը: Այդպիսի՝ գիտական դասախօսութիւնները մշտապէս շարունակելու համար, վարչութիւնը այդ մասին դիմել է տեղական հայ դպրոցների ուսուցչական խմբերին, սակայն դրանցից ոչ ոք համաձայնութիւն չի տուել դասախօսելու և տեղումը ուրիշ ոչ մի դասախօս չը գտնւելու պատճառով վարչութեան այդ ձեռնարկութիւնը մնացել է կիսակատար:

1910 թւի ամառը խօլերայի ժամանակ քաղաքի չքաւոր դասակարգին այդ համաճարակի դէմ պաշտպանելու համար, վարչութիւնը առանձին յայտարարութիւններ ցրելով, ճիւղի միջոցներով նախապատրաստական ակտիւանիչ և հիւանդութեան դէմ պաշտպանող դեղորայք բաժանեց, իսկ իւր Աղքատախնամ Մասնախմբի միջոցով՝ թէյ, շաքար և այլ նիւթական օգնութիւններ տրուեց այդ կարօտեալներին:

Ճիւղը իր միջոցներից օժանդակել է քաղաքի դպրոցների չքաւոր սաներին, ապով նրանց թէ հարկաւոր դասագրքերը և թէ թուշակադրամները:

Վարչութիւնը ամենալայն կերպով նիւթական օժանդակութիւններ է տուել քաղաքի կարօտեալներին և աւելի ընդարձակ սահմանների մէջ դնելու համար կազմել է մի Աղքատախնամ մասնախումբ չքաւորների բաղմամբիւ կարիքներին բաւարարութիւն տալու համար: Մասնախումբը թէ Ախալցխայում և թէ Արասթուման ամառանոցում ժողովարարութիւն է արել հասարակութեան մէջ, իսկ տօներին քաղաքի հայ եկեղեցիներում հանգանակութիւններ է արել: Բացի դրանից, օգտուելով ժողովրդական սովորութիւններից՝ հարսանիքների, խնջոյքների, յուղարկաւորութիւնների և այլ հանդէսների ժամանակներին մասնախումբը առանձին գրութիւններով դիմել է զանազան անձանց՝ կարօտեալների օգտին նւէրներ ստանալու համար:

1910 թւի ընթացքում նւէրներ է ստացել ի միջի այլոց հետեւեալ անձերից.—

1. Եսայի Միրաբեանից յօգուտ կարօտեալների	100 ր. —
2. Տիկին Փեփրոնիէ Հայրապետեանից » »	100 ր. —
3. Եղբ. Տէր Անանիկեաններից » »	40 ր. —
4. «Եօթն վէրքի» պատկերի արդիւնքից	25 ր. —
5. Զանազան մարդկանցից մանր նւէրներ	41 ր. 20 կ.
6. Եսայի Միրաբեանից յօգուտ ճիւղի	100 ր. —
7. Ա. Եսիս Խաղաղորդեանից	5 ր. —
Ընդամենը	411 ր. 20 կ.

Սրա առաջի 5 համարների նւէրները՝ գումարով 306 ր. 20 կօպէկ, նւիրւած է յատկապէս տեղական կարօտեալներին բաժանելու, որը ճիւղի Աղքատախնամ Մասնախմբի միջոցով անմիջապէս գործադրւած է նպատակին, իսկ վերջին երկուսը՝ 105 րուբլին իբրեւ ազատ գումար մտցրւած է ճիւղի ել և մուտքի հաշւի մէջ:

Մ Ո Ւ Տ Ք

1. Մնացորդ նախորդ 1909 թւից	745 ր. 27 կ.
2. Անդամակցական վճարներ 55 հոգուց	275 ր. —
3. Նւէրներից	105 ր. —

4. Հանգանակութիւններէց	199 ր. 74 Կ.
5. Ներկայացումից	41 ր. 61 Կ.
6. Տոկոսներ եղած գումարի	52 ր. 60 Կ.
7. Անշարժ կայքի եկամուտից	185 ր. —
Ընդամենը	1604 ր. 22 Կ.

Ե Լ Ք

1. Նպաստ ուսումնասիրողներին	57 ր. 66 Կ.
2. " տառապեալներին	232 ր. 15 Կ.
3. Դիւանական ծախս	31 ր. 06 Կ.
4. 5% Փօնդի	42 ր. 70 Կ.
	363 ր. 57 Կ.
5. Առ 1-ն յունվ. 1911 թ. մնում է առ ձեռն փող	1240 ր. 65 Կ.
Ընդամենը	1604 ր. 22 Կ.

որից 1200 ռուբլին գտնուում է տեղական պետական գանձարանի խնայողական դրամարկղում, իսկ մնացած 40 ր. 65 կողէկը՝ վարչութեան գանձապահի մօտ ընթացիկ ծախքերի համար:

ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ԿԱՐԶՄԻ

Նախագահ վարչութեան՝ բժ. Յարութիւն Այվազեան, փոխնախագահ՝ Ստեփան Ազնաուրեան, գանձապահ՝ Գէորգ Արաբեան, քարտուղար՝ Խաչատուր Թէխմիշեան, Փոխանդամներ՝ Լևոն Հեպիպեան և Աբրահամ աւ. քահ. Ղազէզեան: Վերաստուգիչ յաջնաժողովի անդամներ 1910 թ. Երբ ընտրուել են՝ Աւետիս Այվազեան, Պօղոս Մակարեան և Յովհաննէս Աղանբէզեան, անձնփոխանորդ՝ Յակոբ Սաղոյեան:

ՅՈՒՑԱԿ ՏԱՐԵԿԱՆ ԱՆԳԱՄՆԵՐԻ

1. Սիօն վրդպ. Տէր-Մանուէլեան	3. Ազնաուրեան Մինաս քահ.
2. Ազնաուրեան Ստեփան	4. Աղանբէզեան Արշակ

5. Աղանբէզեան Յովհաննէս	31. Մակարեան Պօղոս
6. Աղաջանեան Յովհաննէս	32. Մարութեան Կարապետ
7. Աղաջանեան Վահան	33. Մարութեան Մինաս
8. Այվազեան Յարութիւն	34. Մելքոնեան Առաքել
9. Ասլանեան Աւետիս	35. Մինասեան Նազարէթ
10. Ասմարեան Խորէն	36. Մովսիսեան Գրիգոր
11. Արաբեան Գէորգ	37. Մովսիսեան Լևոն
12. Աւետիսեան Յարութիւն	38. Յակոբեան Պետրոս
13. Բազոյեան Կարապետ	39. Զիլինգարեան Յովակիմ
14. Բայրուրացեան Կարապետ	40. Պուլղուրեան Յարութիւն
15. Բենգլեան Վարդան	41. Սաղաթէլեան Արամ
16. Բուզուզեան Գրիգոր	42. Սաղաթէլեան Մինաս
17. Գանվէճեան Մկրտիչ քահ.	43. Սաղոյեան Յակոբ
18. Գրիկեան Յարութիւն քահ.	44. Ստեփանեան Ստեփան
19. Թամբաշեան Մկրտիչ	45. Սրաբեան Համադասպ
20. Թէխմիշեան Խաչատուր	46. Սիսակեան Գէորգ քահանայ
21. Թումանեան Գէորգ	47. Վիրաբեան Սեդրակ
22. Իգիթխանեան Արտաշէս	48. Տէր-Մարտիրոսեան Կարապետ քահանայ
23. Խօջայեան Հմայեակ	49. Բիթեան Սահակ
24. Կանցեան Մանուկ	50. Բիւրքճեան Թադէոս
25. Հէպիպեան Լևոն	51. Բոսայեան Խաչատուր
26. Ղազարոսեան Յարութիւն	52. Բրթեան Լևոն
27. Ղազէզեան Աբրահամ աւ. ք.	53. Վանցեան Մարտիրոս
28. Ղլտճեան Վարդան	54. Անջելեան Արշակ
29. Ծարակեան Յարութիւն	55. Ծիրացեան Արամ
30. Զգմաճեան Սարգիս	

Արդւինի ծիղը՝ Վարչութիւնը նպաստել է իր միջոցներից տեղական ծխական դպրոցին, աղքատներին և պահել է մի թոշակառւ աշակերտուհի:

Մ Ո Ւ Տ Ք

1) Անդամակցական վճարներից (21 անդամ)	105	ր.	—	կ.
2) Նուէրներից	86	ր.	50	կ.
3) Բրդի և գուլպաների վաճառումից	11	ր.	55	կ.
Ընդամենը	203	ր.	05	կ.

Ե Լ Ք

1) Նպաստ տեղական եկ. ծխ. դպրոցին	93	ր.	50	կ.
2) Ուսումնառու Ազնիւ Վաթուկեանին	20	ր.	—	
3) Աղքատներին	24	ր.	25	կ.
4) Դիւանական ծախքեր	2	ր.	50	կ.
5) 5% ֆոնդին	15	ր.	53	կ.
	155	ր.	78	կ.
Մնացորդ առ 1-ն Յունվարի 1911 թ.	47	ր.	27	կ.
Ըդամենը	203	ր.	05	կ.

Վ Ա Ր Զ Ո Ւ Թ Ե Ա Ն Կ Ա Զ Մ Ը

Նախագահ վարչութեան՝ Գրիգոր քահանայ Եսայեան, զանձապահ՝ Փաղարեան Մկրտիչ, քարտուղար՝ Ազնաւուրեան Սերովբ. անդամներ՝ Տէր-Բաղդասարեան Կարապետ, Կիւրեղեան Յովսէփ, Ժողովանգամ՝ Մելքոն Ղասաբեան, Վերաստուգիչ յանձնաժողովի անդամներ՝ Պապիլեան Մկրտիչ, Սահաթչեան Արտաշէս, Ազնաւուրեան Պետրոս:

Տ Ա Ր Ե Կ Ա Ն Ա Ն Գ Ա Մ Ն Ե Ր

1. Զիֆիլեան Գրիգոր	6. Գիւրջեան Պետրոս
2. Թաւադեան Մկրտիչ	7. Գորգինեան Տիգրան
3. Սահաթչեան Գրիգոր	8. Սահաթչեան Արտաշէս
4. Թովմասեան Պետրոս	9. Հիւրմիւղեան Յովհաննէս
5. Սարեան Օհանջան	(տանձնոցի)

10. Աւագեան Աւագ	16. Տէր-Բաղդասարեան Կար.
11. Անտոնեան Յովհաննէս	17. Կիւրեղեան Յովսէփ
12. Ազնաւուրեան Ստեփան	18. Ազնաւուրեան Սերովբ
13. Վաթուկեան Յակոբ	19. Պապիլեան Մկրտիչ
14. Եսայեան Գրիգոր քահ.	20. Ազնաւուրեան Պետրոս
15. Փաղարեան Մկրտիչ	21. Ղասաբեան Մելքոն

Արդահանի ծիւղ՝ Վարչութիւնը նպաստել է իր միջոցներից տեղական հայոց եկեղ. ծխ. դպրոցին, որը եղել է նրա ամենամեծ հոգսերից մէկը:

Մ Ո Ւ Տ Ք

Մնացորդ առ 1-ն յունվ. 1910 թ.	202	ր.	85	կ.
1) Անդամակցական վճարներ 17 հոգուց	85	ր.	—	
2) Աւետիս շրջելուց	70	ր.	—	
3) Խորհրդից դպրոցական նպաստ	66	ր.	66	կ.
4) Տոկոսիք	4	ր.	61	կ.
Ընդամենը	226	ր.	27	կ.
	429	ր.	12	կ.

Ե Լ Ք

1) Տեղական ծխական դպրոցին	420	ր.	—	
2) 5% ֆոնդի գումար	4	ր.	75	կ.
	424	ր.	75	կ.
Մնացորդ առ 1-ն յունվարի 1911 թ.	4	ր.	37	կ.
Ընդամենը	429	ր.	12	կ.

Վ Ա Ր Զ Ո Ւ Թ Ե Ա Ն Կ Ա Զ Մ Ը

Նախագահ վարչութեան՝ Տիգրան Տէր-Միքայէլեան, քարտուղար՝ Էմմանուէլ քահանայ Դեմիւրճոյլեան, զանձապահ՝ Յարութիւն

Սերովբեան. անդամներ՝ Յակովբ Տէր Բաղդասարեան, Ստեփան Վարդապետեան. փոխ-անդամներ՝ Անդրէաս Արեղակեան, Մելքոն Եղանեան: Վերաստուելիչ յանձնաժողովի անդամներ՝ Նիկողայոս Ար- վանեան և Սեդրակ Գրիգորեան:

ՏԱՐԵԿԱՆ ԸՆԳՆՄՆԵՐ

1. Տիգրան Տէր-Միքայէլեան	10. Ստեփան Պապայեան
2. Էմմանուէլ քհ. Դեմիրճոյլեան	11. Բարդուղիմէոս Պալեան
3. Յարութիւն Սերովբեան	12. Մկրտիչ Բախչինեան
4. Յակովբ Տէր-Բաղդասարեան	13. Վարդան Բաղչինեան
5. Ստեփան Վարդանեան	14. Պետրոս Համալբաշեան
6. Մելքոն Եղանեան	15. Կարապետ Պապայեան
7. Լևոն Եղանեան	16. «Յառաջ» ընկերութիւն
8. Սիմէօն Շոշիսունեան	17. Տիգրան Կարապետեան
9. Վահան Քէմուրճեան	

Այլ բնականորակ ճիւղ. վարչութիւնը նպաստել է իր միջոց- ներից չքաւոր աշակերտ աշակերտութիւններին և աղքատներին:

Մ Ո Ւ Տ Ք

Մնացորդ 1909 թ.

78 ր. 46 կ.

1) Անդամակցական վճարներէն, 1909 թ.
ապառիկներէն և 1910 թ.	60 ր. —
2) Նուէր Կ. Տէր-Դաւթեանից ի յիշատակ
իւր հանգուցեալ եղբոր՝ Յովհաննէսի	50 ր. —
3) Նուէրներ զանազան անձերից հաւա-
քած պ.պ. Նիկ. Կիրակոսեանի և Եփ-
րեմ Գրիգորեանի միջոցով	147 ր. —
4) Պարահանդիսի ազատիկ	1 ր. —
Ընդամենը	258 —
	336 ր. 46 կ.

Ե Լ Ք

1) Նպաստ ուսանողներ՝ Սմբատ Իւզ-
բաշեանին և Յովակ Էլբակեանին	118 ր. 60 կ.
2) Նպաստ աշ. Յովակ Պետրոսեանին	13 ր. —
3) » աղքատներին բժշկութեան
և տօների առթիւ . . .	110 ր. 61 կ.
4) Ռոճիկ ծառային . . .	45 ր. 50 կ.
5) Դիւանական ծախքեր . . .	24 ր. 75 կ.
6) Վարչութեան 4 լիազօրներին շըր-
ջանի դպրոցները շրջելու	24 ր. —
Ընդամենը	336 ր. 46 կ.

Վ Ե Ր Չ Ո Ւ Թ Ե Ը Ն Կ Ը Ջ Մ Ը

Փոխ-նախագահ՝ Հայրապետ Ղազարեան, զանձապահ՝ տիկին Նատալիա Տէր-Մարտիրոսեան, քարտուղար՝ Գեղամ Արմէն, ան- դամներ՝ Արտաշէս Դարբինեան և Արտաշէս Տէր-Յակոբեան:

ՄՅՏԱԿԱՆ ԸՆԳՆՄ

Սարգիս Ղարաբէշիշեան

ՏԱՐԵԿԱՆ ԸՆԳՆՄՆԵՐ

1) Գեղամ Արմէն	9) Արտաշէս Տէր-Յակոբեան
2) Արտաշէս Դարբինեան	10) Նատալիա Տէր-Մարտիրոսեան
3) Մկրտիչ Երանոսեան	11) Յովսէփ Տիգրանեան
4) Յակովբ Էհրամճեան	12) Միսաք Ազուլեան
5) Սիմէօն Խոյեցեան	13) Մկրտիչ Ամիրաջանեան
6) Հայրապետ Ղազարեան	14) Նիկողայոս Կիրակոսեան
7) Գէորգ Տաթևեան	15) Արտաշէս Տայեան
8) Կարապետ Տէր-Դաւթեան	

Գանձակի ծիւղ: Վարչութիւնը հալաստ է տւել չքաւոր աշակերտ տղակերտունիներին, ձեռագործի դպրոցին և տեղական աղքատներին:

Մ Ո Ւ Տ Ք

Մնացորդ 1909 թ.

225 ր. 28 կ.

1) 50 անդամներից անդամավճար	250 ր. —		
2) մէկ անդամից ապառիկ	5 ր. —		
3) Նուէրներ Գանձակի վարկային ընկերութիւնից	40 ր. —		
Նուէր տ. տ. եկամտերինէ Թէմուրեանից և Սօֆիա Շէլկովիկովից իրենց մօր յիշատակին	10 ր. —		
4) Զբօսանքից	95 ր. —	40 կ.	400 ր. 40 կ.
Ընդամենը			625 ր. 68 կ.

Ե Լ Ք

1) Զբաւոր աշակերտներին և աշակերտունիներին	343 ր. —
2) Զեռագործի դպրոցին	170 ր. 31 կ.
3) Աղքատներին	67 ր. —
4) 2 օրինակ «Գիւղատնտես» շաբաթաթերթի	6 ր. —
5) 5 ⁰ / ₀ ֆօնդին	35 ր. —
6) Դիւանական ծախսեր	4 ր. 37 կ.
Ընդամենը	625 ր. 68 կ.

ՎԵՐՉՈՒԹԵԱՆ ԿԱԶՄԸ

Նախագահ՝ Յովսէփ Մելիք-Բէգլարեան, գանձապահ-քարտուղար՝ Աննա Մելիք-Բէգլարեան, անդամներ՝ Աղաջան Տէր-Սահակեան, Նիկողայոս Ղլեչեան, Եղիսաբէթ Նաբաթեան. փոխ-անդամներ՝ Մարիա Նաբաթեան, վերաստուգիչ յանձնաժողովի անդամներ՝ Համբարձում Իսահակեան և Արամ Պապեան:

ՄՅՏԱԿԱՆ ԱՆԳԱՄՆԵՐ

Տիկին Եղիսաբէթ Բալուղեան, Պաւել Տէր-Ներսիսեան:

ՏԱՐԵԿԱՆ ԱՆԳԱՄՆԵՐ

1. Ըֆանասեան Աստղիկ	26. Մատինեան Սողոմոն
2. Մանգասարեան Գրիգոր	27. Աւագեան Լևոն
3. Տէր-Թումանեան Գարեգին ք.	28. Տէր-Մակարեան Աստուածատ.
4. Մելիք Բէգլարեան Աննա	29. Մալիեան Իվան
5. Մելիք Բէգլարեան Յովսէփ	30. Իսահակեան Աւետիս
6. Ղլեչեան Նիկողայոս	31. Գաբրիէլեան Նահապետ
7. Բժ. Շահալարոնեան Միքայէլ	32. Դումանեան Մանվէլ
8. Նանասեան Եկատերինէ	33. Մալիեան Սիմէօն
9. Մուսեան Պաւել	34. Մալիեան Շախսանում
10. Իսահակեան Իվան	35. Նիգեան Արտաշէս
11. Բալուղեան Աննա	36. Տէր-Աբրահամեան Մանվէլ
12. Իսահակեան Համբարձում	37. Բալասանեան Հայկանդուխտ
13. Իսահակեան Սոփիա	38. Բալուղեան Մանվէլ
14. Ժամհարեան Ստեփան	39. Խօջայեան Իսահակ
15. Ղաբուղեան Աղէքսանդր	40. Խօջայեան Նինա
16. Սամարչեան Գէորգ	41. Աղիգիան Սերգէյ
17. Ծաղիկեան Սիմէօն	42. Զումարեան Ղազարոս
18. Իսահակեան Անոյշ	43. Օհանիսեան Նիկիտ
19. Իսահակեան Աբրահամ	44. Հաչինեան Լևոն
20. Տէր-Մարտիրոսեան Սօֆիա	45. Պապեան Արամ
21. Իսահակեան Թադուհի	46. Մելքոնեան Ստեփան
22. Գորգեան Գրիգոր քահանայ	47. Կովալիով Լեօնարդ
23. Տէր-Սահակեան Աղաջան վար.	48. Նաբաթեան Եղիսաբէթ
24. Նաբաթեան Մարիա	49. Նաբաթեան Եղիշէ
25. քժ. Մելիք Բէգլարեան Գերաս.	50. Եպիսկոպոսեան Մովսէս

Դիլիջանի ծիւղ: Տարւայ ընթացքում ունեցել է 11 ժողով, որից 3-ը ընդհանուր, իսկ 8-ը՝ վարչական: Բացի վերոյիշեալ ժողովներից վարչութեան անդամները ունեցել են մասնաւոր խորհրդակցութիւններ մի քանի կարեւոր հարցերի մասին:

Ժողովներում կազմւել և ըննուել են նախահաշիւները, գործունէութեան նախադէտեր, եկամուտի աղբիւրները շատացնելու և երեկոյթ ու ներկայատուներ կազմակերպելու գործը, տառապեալներին նպաստներ բաժանելը և այլն:

Այս տարի վարչութիւնը բաց է արել կար ու ձևի արհեստանոց, որտեղ կանոնաւոր կերպով յաճախել են 23 աշակերտուհիներ: Կար ու ձևի դպրոցին վարչութիւնը տւել է նպաստ 150 ռ. և հետեւել է նրա կանոնաւոր գործունէութեան:

Մ Ո Ւ Տ Ք

Մնացորդ առ 1-ն յունվ. 1910 թ.	61 ռ. 19 կ.
1) Անդամավճարներից (26 անդամ, որից մէկը ձրի)	125 ռ. —
2) Ներկայացումից (գերասան Սեւմեանի)	62 ռ. 83 կ.
3) Տոկոսիք 1910 թ. պետական խնայող. գանձարկից	9 ռ. 11 կ.
Ընդամենը	258 ռ. 13 կ.

Ե Լ Ք

1) Դիլիջանի աղքատներին բաժանած	18 ռ. —
2) Դիւանական ծախքեր	3 ռ. 06 կ.
3) Կար ու ձևի դպրոցին նպաստ	150 ռ. —
Մնացորդ առ 1-ն յունվ. 1911 թ.	171 ռ. 06 կ.
Ընդամենը	87 ռ. 07 կ.
	258 ռ. 13 կ.

ՎԵՐՉՈՒԹԵՆ ԿԱԶՄԸ

Նախագահ վարչութեան՝ Գրիգոր Ասլանեան, բարտուղար՝ Մարգար Տէր-Յակոբեան, գանձապահ՝ Տիգրան Ասլանեան, անդամներ՝

Արշակ Անանեան, Աղաբէկ Դաւթեան. փոխ-անդամներ՝ Իսրայէլ Մելիք-Փարսադանեան և Վահան Մատինեան: Վերաստուգիչ յանձնաժողովի անդամներ՝ Խաչատուր Մատինեան, Սմբատ Մելիք Մարտիրոսեան և Մարտիրոս Սափարեան:

ՅՈՒՑԱԿ ՏԱՐԵԿԱՆ ԱՆԴԱՄՆԵՐԻ

1. Գրիգոր Ասլանեան	14. Մովսէս Դաւթեան
2. Իսրայէլ Մել Փարսադանեան	15. Սարիբէկ Դաւթեան
3. Վահան Մատինեան	16. Արշալոյս Մարտիրոսեան
4. Արշակ Անանեան	17. Արսէն Սաղաթեան
5. Աղաբէկ Դաւթեան	18. Տիգրան Անանեան
6. Տիգրան Ասլանեան	19. Լևեոյս Տէր-Օհանեան
7. Մարգար Տէր-Յակոբեան	20. Յակովբ Խաչատրեան
8. Խաչատուր Մատինեան	21. Պաւլէ Շահնազարեան
9. Սմբատ Մելիք Մարտիրոսեան	22. Վարդան Սարգսեան
10. Մարտիրոս Սափարեան	23. Պետրոս Արզումանեան
11. Իսթ. Գրիգոր Եարալեան	24. Յակովբ Մելիք Մարտիրոսեան
12. Վարդան Բաղալեան	25. Տէր Գէորգ ք. Տէր Գէորգեան
13. Աղէքսանդր Գորոյեան	26. Խիկ. Աննա Բաղալեան

Դուշէթի ծիւղ: Վարչութիւնը նպաստել է տեղական չքաւոր աշակերտներին և դպրոցին, որի համար և կազմակերպել է դրօսանք և ներկայացումներ:

Մ Ո Ւ Տ Ք

1) Անդամավճար 15 անդամից	75 ռ. —
2) Ներկայացումից	15 ռ. 20 կ.
Պրեմիա պ. Աղէք. Ալահվերդեանից	3 ռ. —
	17 ռ. 20 կ.

3) Նուէրներ Երեմիա և Յուսիկ քահանաներ Ապրեսեաններէց ի յիշատակ իրենց հանգուցեալ մօր՝ Եկատերինէի (պսակի փոխարէն) 10 ռ.

Նուէրներ ի յիշատակ օր. Մարիամ Սարգսեանի պ. Հախվերդի Աւագեանից . . . 20 ռ.

Գէորգ Սարգսեանից . . . 10 ռ.

Աբէլ Աղայեանից . . . 5 ռ.

Ընդամենը 45 ռ. — 137 ռ. 20 կ.

Ե Լ Ք

1) Դուշէթի ծխ. եկ. դպրոցին 100 ռ. —

2) Չքաւոր աշակերտներին (Դուշէթի և Անանուրի) 12 ռ. 20 կ.

3) Դիւանական և այլ ծախքեր 15 ռ. —

Ընդամենը 137 ռ. 20 կ.

Վ Ե Ր Զ Ո Ի Թ Ե Ը Ն Կ Ը Զ Մ Ը

Նախագահ վարչութեան՝ Յուսիկ քահանայ Ապրիլեան, քարտուղար-գանձապահ՝ Նիկողայոս Բարաթեան, անդամներ՝ տիկին Նունէ Մարտիրոսեան, Դաւիթ Մանգինեան, Յարութիւն Յովհաննիսեան, փոխ-անդամներ՝ Գրիգոր Ապրիլեան և Բագրատ Մարտիրոսեան:

Տ Ը Ր Ե Կ Ը Ն Ը Ն Փ Ը Մ Ն Ե Ր

1. Ապրիլեան Յուսիկ քահանայ	9. Ոսկեան Ստեփան
2. Բարաթեան Նիկողայոս	10. Ապրիլեան Ասողիկ տիկին
3. Մարտիրոսեան Նունէ	11. Կակալեան Հովսիմէ տ.
4. Մանգինեան Դաւիթ	12. Կակալեան Եղիշէ օրիորդ
5. Յովհաննիսեան Յարութիւն	13. Թումանեան Մարիամ »
6. Ապրիլեան Գրիգոր	14. Յովհաննիսեան Սօֆիա »
7. Մարտիրոսեան Բագրատ	15. Ալիսանեան Գրիգոր
8. Գուլեանց Մեսրոպ	

Դերբենտի Ճիւղ: Վարչութիւնը իր միջոցներէց հպաստել է տեղական դպրոցին և չքաւոր աշակերտներին:

Մ Ո Ի Տ Ք

Մնացորդ 1909 թ. 556 ռ. 05¹/₂ կ.

1) Անդամավճարներէց 21 հոգուց 105 ռ. —

2) Նուէրներ . . . 15 ռ. — 120 ռ.

Ընդամենը 676 ռ. 05¹/₂ կ.

Ե Լ Ք

1) Տեղական ուսումնարաններին և ուսումնասուռներին . . . 65 ռ. —

2) Աղքատներին . . . 10 ռ. —

3) Դիւանական ծախս . . . 2 ռ. — 77 ռ. —

Մնացորդ առ 1-ին յունվարի 1911 թ. 599 ռ. 05¹/₂ կ.

Ընդամենը 676 ռ. 05¹/₂ կ.

Վ Ե Ր Զ Ո Ի Թ Ե Ը Ն Կ Ը Զ Մ Ը

Նախագահ վարչութեան՝ Տէր-Գրիգորեան Ռուբէն, գանձապահ-քարտուղար՝ Կիրակոսեան Յովսէփ, անդամներ՝ Իսաղուկեան Յովհաննէս, Գրիգորեան Յարութիւն, փոխանգամ՝ Իւզրաշեան Բէհրութ:

Տ Ը Ր Ե Կ Ը Ն Ը Ն Փ Ը Մ Ն Ե Ր

1. Աւագեան Արամ	9. Իւզրաշեան Բէհրութ
2. Ապրեսեան Պօղոս	10. Խարազեան Սահակ
3. Բալայեան Գաբրիէլ	11. Կիրակոսեան Յովսէփ
4. Բաղդասարեան Սարգիս	12. Համբարձումեան Եփրեմ
5. Գրիգորեան Յարութիւն	13. Մկրտչեան Ռուբէն
6. Գօգալեան Ալէքսան	14. Մսրիսանեան Սամսոն
7. Դադալեան Աղաջան	15. Շահիջանեան Ալէքսան
8. Իսաղուկեան Յովհաննէս	16. Պապովեան Օհան

17. Տէր-Գրիգորեան Ռուբէն 20. Օրբելեան Կարապետ
18. Տէր-Յովակիմեան Կարապետ 21. Գօզալեան Աղէքսանդր
19. Օհանջանեան Լևոն

Ե Ր Լ Լ Ա Ն Ի Ծ Ի Լ Ղ:

Վարչութիւնը 1910 թւի ընթացքում ունեցել է 32 նիստ: 1910 թւի յունվարին տօների առիթով Երևան քաղաքի վեց եկեղեցիների ամենաաղքատ ծխականներին բաժանւած է 90 ռ. յունվարի 7-ին քաղաքային կլուբի դահլիճում վարչութիւնը կազմեց քաղաքի աղքատ երեխաների համար ձրի մանկական ներկայացում: Մարտի 27-ին կայացած նիստին վերջնականապէս մշակւեց բացելիք որբանոց-արհեստանոցի կանոնադրութիւնն ու նախահաշիւը: Զատիկի շաբաթ երեկոյեան քաղաքի հայ բանտարկեալներին տրւեց ընթրիք: Վեհափառ Կաթողիկոսի Դիւանի գրութեան համաձայն Ընկերութեանս խորհրդի հաշիւն 98 հոգի տաճկահայ զաղթականներ փոխադրւեցին հայրենիք: Ամառը խօլերայի ժամանակ վարչութիւնը բաց արեց թէյարան: Ընդհանուր ժողովի որոշման համաձայն վարչութիւնը նոյեմբեր ամսին բացեց որբանոց-արհեստանոցը առայժմ 12 որբերի համար, որի համար ընդունւեց ելք 2140 ռ. տարեկան. մինչև տարւայ վերջը եղել են 10 որբ 6—8 տարեկան հասակի: Որբանոցի հանդիսաւոր բացումը, ինչպէս և ճիւղի օգտին տրւելիք երեկոյթը Ամենայն Հայոց Վեհափառ Կաթողիկոսի մահւան պատճառով յետաձգւեցին մի այլ յարմար ժամանակի: Պարահանդիսի փոխարէն վարչութիւնը ժողովեց կամաւոր նւէրներ: Որբանոցի համար անհրաժեշտ իրերն ճիւղի անդամներ արկնայք և օրիորդները ժողովեցին մեծ քանակութեամբ, որոնց հաշիւը իր ժամանակին տպւեց «Երևանի յայտարարութեանց» մէջ:

Մ Ո Ւ Տ Ք

- 1) Մնացորդ առ 1-ն յունվ. 1910
Թւի ռենտաներով 2700 ռ. —
» կանխիկ դրամ 1117 ռ. 45 կ. 3817 ռ. 45 կ.

- 2) Անդամավճար 155 անդամից 775 ռ.
» 1909 թւի 5 անդամից 25 ռ. 800 ռ.
3) Խորհրդից ստացւած է 100 ռ.
4) Նւէրներ սովորական 440 ռ. 40 կ.
» յօգուտ որբանոցի 279 ռ. — 719 ռ. 40 կ.
3) Տոկոսներ 123 ռ. 92 կ.
6) Պարահանդիսի փոխարէն ժողոված է 393 ռ. —
Ընդամենը 5953 ռ. 77 կ.

Ե Լ Ք

- 1) Գայիանեան օրիորդաց դպրոցին 500 ռ. —
2) Ուսումնառուներին՝ միանւագ 169 ռ.
» Թոշակներ 199 ռ. 368 ռ. —
3) Տառապեալներին սովորական 398 ռ. 50 կ.
4) մանկական ցերեկոյթ 28 ռ. 70 կ.
5) բանտարկեալներին զատկական ընթրիքի 54 ռ. 60 կ.
6) Թէյարան խօլերայի ժամանակ 65 ռ. 39 կ.
7) զաղթականներին փոխադրելու ծախք 100 ռ. —
8) Նախորդ տարիների անյուսալի տպաւորիկ 30 ռ. —
9) Դիւանական ծախք 56 ռ. 72
10) Որբանոցի 317 ռ. 19 կ.
11) Խորհրդին 5% ֆօնդի համար 85 ռ. —
12) Մնացորդ առ 1-ն յունվ. 1911 թ. 3949 ռ. 67 կ.
Ընդամենը 5953 ռ. 77 կ.

Յիշեալ 3949 ռ. 67 կոպէկից 1) 3147 ռ. 81 կոպէկը որբանոցի գումարն է, որից 2700 ռ. ռենտաներով, իսկ 447 ռ. 81 կ. կանխիկ: 2) 300 ռ. ֆօնդ սեփական շէնքի համար և 3) ազատ մնացորդ կանխիկ դրամով 501 ռ. 86 կոպէկ:

ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ԿԱԶՄԸ

Նախագահ վարչութեան՝ տիկ. Մ. Միրզոյեան, փոխ-նախագահ՝ րժ. Յ. Յովհաննիսեան, գանձապահ՝ Մ. Մուսինեան, քարտուղար՝ րժ. Ա. Մելիքեան, տիկին Ռ. Ամիրեան. փոխ-անդամներ՝ Գ. Ամիր-

րեան և Ա. Մալխասեան: Վերաստուգիչ յանձնաժողովի անդամներ՝
Ա. Ազարեան, Լ. Մարկոսեան և Ս. Նազարեթեան:

ՏԱՐԻԿԵԱՆ ԱՆՓԱՐԵՆԵՐ

1. Խորէն եպիսկ. Մուրադբէկեան
2. Անդրէասեան Զարմայր
3. Ահարոնեան Գէղէոն
4. Ազարեան Դանիէլ
5. Ազարեան Հայրապետ
6. Աւետիսեան Սարգիս
7. Աւետիսեան Աստղիկ
8. Ափրիկեան Առաքել
9. Ափրիկեան Տիրուհի
10. Ափրիկեան Արմենակ
11. Ափրիկեան Մաքրուհի
12. Ամիրեան Զաւահիր
13. Ամիրեան Վարդուհի
14. Ամիրեան Գէորգ
15. Աֆրիկեան Կարապետ
16. Աֆրիկեան Աննա
17. Աֆրիկեան Երւանդ
18. Աֆրիկեան Վարվառէ.
19. Աւետեան Յարութիւն
20. Աւետեան Շուշանիկ
21. Ասլանեան Սոփիա
22. Ասլանեան Լևոն
23. Աւետիսեան Խաչատուր
24. Աթաբէկեան Յովսէփ
25. Անտօնիան Գէորգ
26. Ազարեան Դուռնիկանոս
27. Աստուածատրեան Բազրատ
28. Ազիզեան Աղէքսանդր
29. Ազիզեան Եղիսաբէթ
30. Ազաբարեան Յարութիւն
31. Աւետիսեան Սիմէօն
32. Աֆրիկեան Արշակ
33. Այվազեան-Նազարեան
34. Աղամեան Սաթենիկ
35. Ազարեան Աստուածատուր
36. Այվազեան Արշակ
37. Բունեաթեան Արամ
38. Բարոյեան Վաղարշակ
39. Բաբայեան Միքայէլ
40. Բաբայեան Վ. ասիլ
41. Բաբայեան Զարուհի
42. Դեղամեան Սոփիա
43. Դէորգեան Վարսենիկ
44. Գալուսեան Եղիսաբէթ
45. Գէորգեան Գէորգ (ինժ.)
46. Գէորգեան Աննա
47. Գաբրիէլեան Աբտաշէս
48. Դաբրիէլեան Շողակաթ
49. Գէորգեան Յովհաննէս
50. Գիւլանեան Խաչատուր
51. Գրիգորեան Յովհաննէս
52. Գերասիմենիօ Սոփիա
53. Դաբրիէլեանց Եղբ.
54. Դաւթեան Վահան
55. Դաւթեան Պետրոս
56. Ենգիբարեան Մկրտիչ
57. Եղիազարեան Եղիազար
58. Եղեանց Յարութիւն
59. Եւանդուկեան Գրիգոր
60. Եղիազարեան Բարսեղ
61. Եղիազարեան Աննա
62. Էսապեան Ռօզա

63. Թամամշեան Աղէքսանդր
64. Թումանեան Լևոն
65. Թումանեան Մարիամ
66. Խանազադեան Գէորգ
67. Խանազադեան Մարիամ
68. Խուզաբաշեան Համադասպ
69. Խուզաբաշեան Հեղինէ
70. Խաչատրեան Գէորգ
71. Կիրակոսեան Գրիգոր
72. Կարապետեան Մկրտիչ
73. Կարապետեան Սարգիս
74. Կանդուրալեան Պօղոս
75. Լիւնոզեան Աղէքսանդր
76. Հախնազարեան Սարգիս
77. Հայրապետեան Գրիգոր
78. Համադասպեան Գրիգոր
79. Ղորղանեան Նինա
80. Ղորղանեան Յովհաննէս
81. Միրզոյեան Վասիլ
82. Միրզոյեան Մարիամ
83. Մէլիքեան Արմենակ
84. Մուսիսեան Աշխէն
85. Մուսիսեան Մկրտիչ
86. Մալխասեան Արամ
87. Մելիք-Փարսաղանեան Փարս.
88. Մելիք-Փարսաղանեան Աննա
89. Մէլիքեան Պօղոս
90. Մէլիքեան Անահիտ
91. Մէլիք-Աղամալեան Աղէքսան.
92. Մէլիք Թանգեան Երւանդ
93. Մանուշարեան Յարութիւն
94. Մարկոսեան Լևոն
95. Մէլիք-Աղամալեան Յովհաննէս
96. Մէլիք-Յակոբեան Արմենակ
97. Մկրտչեան Արամ
98. Մինասեան Աղամ
99. Մինասեան Նատալիա
100. Յովհաննիսեան Յովհան. (բժ.)
101. Յովհաննիսեան Կոստ. (ինժ.)
102. Յովհաննիսեան Թերեզա
103. Յովհաննիսեան Սիրեկան
104. Յովհաննիսեան Պետրոս
105. Յակոբեան Վարդան
106. Յակոբեան Աղէք.
107. Յակոբեան Ենօք
108. Նազարէթեան Յովհաննէս
109. Նախշիքարեան Պետրոս
110. Նալբանդեան Վաղարշակ
111. Շահնազարեան Իրաւաբան
112. Շահնազարեան Մարգարիտ
113. Շամիլեան Յարութիւն
114. Շահմուրադեան Նիկողայ
115. Զիլինկարեան Արշակ
116. Պօղոսեան Վահան
117. Պօպով Դիմիտրիյ
118. Զալալեան Լևոն
119. Զանուսեան Յովսէփ
120. Զալալեան Յովակիմ
121. Զանփօլադեան Եսայի
122. Զանփօլադեան Մազմաղ
123. Ստեփանեան Ստեփան
124. Սրապեան Լիպարիտ
125. Սուքիասեան Պետրոս
126. Վարդանեան Ռուբէն
127. Վարդապարեան Գաբրիէլ
128. Տէր-Մարտիրոսեան Աղէքս.
129. Տէր-Մարուգեան Արշակ
130. Տէր-Զաքարեան Կոստանդին
131. Տէր-Յովակիմեան Եղիսաբէթ
132. Տէր-Յովհաննիսեան Արամ
133. Տէր-Յովհաննիսեան Հայկ
134. Տէր-Խաչատրեան Գրիգոր

135. Տիգրանեան Նինա	146. Տէր-Զաքարեան Վարսենիկ
136. Տէր-Աւետիքեան Երւանդ	147. Տէր-Սահակեան Սամսոն
137. Տէր-Մկրտչեան Գեղամ	148. Տէր-Թովմասեան Նինա
138. Տէր-Սարգսեան Մկրտիչ	149. Տէր-Թովմասեան Միսակ
139. Տէր-Յովսէփեան Եղիսաբէթ	150. Տէր-Սարգսեան Եւդինէ
140. Տէր-Գրիգորեան Արամ (բժ.)	151. Տէր-Աւետիքեան Արամ (բժ.)
141. Տէր-Մարտիրոսեան Սիրական	152. Քալանթարեան Աննա
142. Տէր-Իսահակեան Իսահակ	153. Քալանթարեան Թադէոս
143. Տէր-Իսահակեան Վիրգինէ	154. Օհանեան Յովհաննէս
144. Տէր-Միքայէլեան Յով. (բժ.)	155. Օհանջանեան Ռուբէն
145. Տէր-Գաբրիէլեան Սարգիս	

Եկատերինսողարի ճիւղը: Վարչութիւնը իր միջոցներէց նպաստել է տեղական Հ. եկ. ծխ. զպրօցին չքաւոր աշակերտ աշակերտութիւններին թոշակադրամով:

Մ Ո Ւ Տ Ք

Մնացորդ 1909 թ.	6799 ր. 27 Կ.
1) Անդամավճար (88 տարեկան և 2 մշտական անդամներէց)	640 ր. —
2) Նուէրներ	124 ր. 53 Կ.
3) Երեկոյթից	2581 ր. 32 Կ.
4) Տոկոսներ	437 ր. 70 Կ.
	3783 ր. 55 Կ.
Ընդամենը	10582 ր. 82 Կ.

Ե Լ Ք

1) Ուսումնարանին	1450 ր. —
2) Ուսումնառուներին	952 ր. 50 Կ.
3) Չքաւորներին	258 ր. 86 Կ.
4) Դիւանական	3 ր. —

5) 5% ֆօնդին	46 ր. 55 Կ.
6) Երեկոյթի ծախքեր	499 ր. 77 Կ.
	3210 ր. 68 Կ.
Մնացորդ զուճար առ 1-ն յունվար	7372 ր. 14 Կ.
Ընդամենը	10582 ր. 82 Կ.

ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ԿԱԶՄԸ

Բ.Ժ. Ալէքսիանոս Տէր-Օհանեան (վարչ. նախագահ) տիկ Եղ. Աշրափեան (փոխ նախագահ), տիկ. Հեղինէ Խլեբնիկեան (գանձաւար), Պերճ Տուրփայեան (քարտուղար) Արսէն քահ. Վարդանեան. վերաստուգիչ յանձնաժողովի անդամներ՝ Նիկ. Սաթուրեան, Արզար Բէգլաղեան:

ՄՇՏԱԿԱՆ ԱՆԴԱՄՆԵՐ

Թորոսեան (Տարասեան) Գայիանէ, Աշրափեան Եղիսաբէթ, Խողիեան Վարվառէ, Բողաթսուկեան Պետրոս, Բողաթսուկեան Յուլիանէ

ՏԱՐԵԿԱՆ ԱՆԴԱՄՆԵՐ

1. Աւետեան Յովհաննէս	14. Ահանեան Աւետիք
2. Աւետեան Վալենտինա	15. Ահանեան Թադուհի
3. Ամիրայեան Խաչատուր	16. Բլյրքեան Արաքսիա
4. Աւթանդիլեան Նիկողայոս	17. Բայթեկեան Յովսէփ
5. Այվաղեան Աղէքսանդր	18. Բողարսուկեան Մկրտիչ
6. Արզամանեան Կատարինէ	19. Բողարսուկեան Գէորգ
7. Արզամանեան Յուլիտա	20. Բողարսուկեան Յարութիւն
8. Արզումանեան Լուսեղէն	21. Բողարսուկեան Յովհաննէս
9. Արզումանեան Յիւրինէ	22. Բէգլաղեան Արզար
10. Ահարոնեան Թադուհի	23. Գալստեան Աւետիք
11. Անպէտքեան Վահան	24. Գրիգորեան Յովհաննէս
12. Անպէտքեան Գայիանէ	25. Գեօքչեան Խաչատուր
13. Աւթանդիլեան Վարդուհի	26. Գեօքչեան Ակուլինա

27. Դեմիրճեան Մարիամ	58. Մամիկոնեան Աւետիք
28. Դեմիրճեան Գասպար	59. Մերժանեան Յովհաննէս
29. Դեմիրճեան Ասլան	60. Մալգոշեան Գէորգ
30. Դաւթեան Նատալիա	61. Յակոբճանեան Նատալիա
31. Զաքարեան Գէորգ քահանայ	62. Նալբանդեան Հովսիմէ
32. Երզնանեան Ղուկաս	63. Նալբանդեան Վախթանգ
33. Թոխեան Գեղեցիկ	64. Նիկողայոսեան Արամ
34. Թոխեան Աննա	65. Նիկողայոսեան Վարվառէ
35. Թաշճեան Սարգիս	66. Շիրինեան Յովհաննէս
36. Թաղուլիսեան Դաւիթ	67. Շապովայեան Միքայէլ
37. Իգմայելեան Մինաս	68. Զուբարեան Վարդերես
38. Խլէբնիկեան Հեղինէ	69. Զիլինկարեան Ստեփաննոս
39. Խլէբնիկեան Մարիամ	70. Զիլինկարեան Հերիքնազ
40. Խաչկուրուզեան Ստեփաննոս	71. Զախմախեան Հովսիմէ
41. Խաչկուրուզեան Դշխուհի	72. Զերաշեան Բօրիս
42. Խաչատրեան Զաքարիա	73. Զիլինկարեան Խաչատուր
43. Խաչատրեան Խաչատուր	74. Զերնաշեան Դշխուհի
44. Խաչատրեան Գայիանէ	75. Պապեան Բարսեղ
45. Խօջաբարոնեան Գէորգ	76. Պերիքշեան Աննա
46. Խօջաբարոնեան Թաղուհի	77. Սարգսեան Նազլու
47. Խաբախբաշեան Կարապետ	78. Սարվազեան Աննա
48. Խաբախբաշեան Մարիամ	79. Սախաւ Գրիգոր
49. Խաբախբաշեան Մարտիրոս	80. Սեֆերեան Եղբուկ
50. Խասպէկեան Կատարինէ	81. Սաթուհեան Նիկողայոս
51. Կօժենիկեան Հովսիմէ	82. Վարդանեան Արսէն քահանայ
52. Կօժենիկեան Մովսէս	83. Տուրփայեան Պերճ
53. Հախնազարեան Յուֆայֆեր	84. Տէր-Օհանեան Եղիսաբէթ
54. Զիգարխանեան Յովակիմ	85. Տէր-Օհանեան Հովսիմէ
55. Մելիք-Դաւթեան Մովսիսեան	86. Տէր-Օհանեան Ալէքսիանոս
56. Մելիք-Դաւթեան Յովհաննէս	87. Տէր-Օհանեան Մատթէոս
57. Մելիք-Դաւթեան Լուսիկ	88. Փիրումեան Հովսիմէ

Թէմիր Խան-Շուրայի ծիւղ, Վարչութիւնը իր միջոցներէց նը-
պաստել է տեղական ուսումնարանին:

Մ Ո Ւ Տ Ք

1) Անդամավճար 19 անդամներէց	95 ր. —
2) Երեկոյթից ներկայացումից	21 ր. 12 Կ.
Ընդամենը	116 ր. 12 Կ.

Ե Լ Ք

1) Տեղական դպրոցին	99 ր. 50 Կ.
2) Աղքատներին	10 ր.
3) 5% ֆօնդի	5 ր. 81 Կ.
4) Դիւանական ծախքեր	— 81 Կ.
Ընդամենը	116 ր. 12 Կ.

Թէլալի ծիւղ, իր միջոցներէց օգնել է տեղային չքաւոր աշա-
կերտ աշակերտունիներին:

Մ Ո Ւ Տ Ք

Մնացորդ առ 1-ն Յունվարի 1910 թ.	66 ր. 38 Կ.
1) Անդամավճարներէց	70 ր.
2) Նուեր պ. Աղէքսանդր Սողոմոնեանից
(ի յիշատակ իր հանգուցեալ եղբօր
Վարդանի)	10 ր. 80 ր.
Ընդամենը	146 ր. 38 Կ.

Ե Լ Ք

1) Տան վարձ	36 ր. —
2) Դպրոցի աշակերտ-աշակերտունիներին թոշակավարձ	60 ր. —
3) Դիւանական, «Մշակ» լրագրի և այլ մանր ծախքեր	13 ր. 35 Կ.
	109 ր. 35 Կ.

Մնացորդ առ 1-ն Յունվարի 1910 թ.	35 ր. 03 Կ.
Ընդամենը	146 ր. 38 Կ.

ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ԿԱԶՄԸ:

Նախագահ վարչութեան՝ Աղէքսանդր Տէր-Սարգսեան, քարտուղար՝ Գէորգ Տէր-Սարգսեան, զանձապահ՝ Յարութիւն Ռօտինեան. անդամներ՝ Ելադեան Բագրատ, և Գրիգոր Գրիգորեան. փոխ անդամներ՝ Բագրատ քահանայ Սուքիասեան, Աղէքսանդր Դաւթեան. վերատուգիչ յանձնաժողովի անդամներ՝ Միքայէլ Բէզիշեան. խաչատուր. քահանայ Եղեկեան, Աւագ Տէր-Աւագեան:

ՏԱՐԵԿԱՆ ԱՆԿԱՄՆԵՐ:

1) Տէր-Սարգսեան Արտէմ	8) Դաւթեան Աղէքսանդր
2) Տէր-Յարութիւնեան Միքայէլ	9) Թաթուղեան Լևոն
3) Գրիգորեան Գրիգոր	10) Բէզիշեան Բագրատ
4) Մարգարեան Դաւիթ	11) Թաթուղեան Միքայէլ
5) Սիսոյեան Գրիգոր	12) Տէր-Աւագեան Աւագ
6) Ղուկիշեան Յովհաննէս	13) Տէր-Սարգսեան Գէորգ
7) Գաբէլեան Կօսէ	14) Կիրակոսեան Արշակ

Իզուրի ծիւղ: Վարչութիւնը իր միջոցներէն նպաստել է զրադարան-ընթերցարանին, չքաւոր աշակերտ աշակերտներին:

Մ Ո Ւ Տ Ք

Մնացորդ 1909 թ.	181 ր. 14 Լ.
1) Անդամավճարներից	210 ր. —
2) Թատրոնից և երեկոյթից	125 ր. 81 Լ.
3) Գրադարան-ընթերցարանից	84 ր. 77 Լ.
4) Նուէրներ	40 ր. 55 Լ.
	461 ր. 13 Լ.
Ընդամենը	642 ր. 27 Լ.

Ն Ա Ք

1) Գրադարան-ընթերցարանի բնակարանի վարձ	160 ր. —
2) Գրադարանապետին	172 ր. 50 Լ.
3) Ծառային	36 ր. —
4) Գրքերի և լրագրների	94 ր. 35 Լ.
5) Չքաւոր աշակերտներին	33 ր. 50 Լ.
6) » » ընտանիքներին	14 ր. 80 Լ.
7) 5% ֆօնդի	23 ր. 05 Լ.
8) Դիւանական ծախքեր	6 ր. 07 Լ.
9) Իզուրի ներկայացուցչին Թիֆլիս գնալու	21 ր. 35 Լ.
	561 ր. 62 Լ.

Մնացորդ առ 1-ն Յունվար 1911 թ. 80 ր. 65 Լ.
Ընդամենը 642 ր. 27 Լ.

Բացի այս, խօլերայի ժամանակ վարչութիւնը բաց է արել ձրի թէյատուն, որի համար ստացել է խորհրդից 20 ր.
Չանաղան անձերից նուիրատուութիւն 7 ր. 17 Լ.
Վարչութեան միջոցներից 17 ր. 99 Լ.
45 ր. 16 Լ.

Բացի դրամական նուէրներից ստացել է նաեւ զանազան անձերից շաքար և թէյ:

Ճիւղի հիմնարկութեան օրից վարչութիւնը ձեռնարկել է կազմելու զպրոցի շինութեան ֆօնդ, որի համար Իզուրի փոխադարձ վարկի ընկերութեան զանձարանում ունի 175 ր.:

ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ԿԱԶՄԸ:

Նախագահ վարչութեան՝ Ռուբէն Կանայեան, քարտուղար-զանձապահ՝ Մամբրէ Տէր Թովմասեան, անդամներ՝ Նիկ. Գրիգորեան, Բենեամին Յարութիւնեան, Համաղասպ Կանայեան, փոխանդամներ՝ Մարկոս Տէր Մինասեան, Բագրատ Տէր-Յարութիւնեան, Վերատուգիչ յանձնաժողովի անդամներ՝ Միսակ Սեկոյեան, Համաղասպ Յարութիւնեան:

ՏԱՐԵԿԱՆ ԱՆԳԱՄՆԵՐ

1. Գրիգորեան Նիկողայ	23. Յովհաննիսեան Կարապետ
2. Յովնանեան օր. Արիւսիակ	24. Նիսանեան Տիգրան
3. Յարութիւնեան Հմեակ	25. Պօղոսեան Մկրտիչ
4. Խաչատրեան Գէորգ	26. Տէր-Մինասեան Մարկոս
5. Ասոյեան Յովակիմ	27. Սողոմոնեան Տէր Սամուէլ
6. Եղիազարեան Տիգրան	28. Բարսեղեան Աւետիս
7. Կանայեան Համազասպ	29. Շաշուարեան Արմենակ
8. Կանայեան Ռուբէն	30. Սեկոյեան Միսակ
9. Յարութիւնեան Համազասպ	31. Կանայեան Աւետիս
10. Յարութիւնեան տ. Անահիտ	32. Կանայեան Խաչատուր
11. Տէր Թովմասեան Մամբրէ	33. Կանայեան Մկրտիչ
12. Յարութիւնեան Բենիամին	34. Կանայեան Արմենակ
13. Ղարիբջանեան Բաղարատ	35. Յակովբեան Սեդրակ
14. Երզումանեան Նիկողայ	36. Յակովբեան Սարգիս
15. Պօղոսեան Անուշաւան	37. Պահլավունի Արսին
16. Վարդանեան Մարգար	38. Ազատեան Աւետիս
17. Ամիրխանեան Մկրտիչ	39. Աւետիսեան Վաղարշակ
18. Յովհաննիսեան Պարոյր	40. Շահինեան Վաղինակ
19. Սոյբաթեան Յարութիւն	41. Սեկոյեան Միքայէլ
20. Ղէոսեան Հայրապետ	42. Զաքարեան Շաւարշ
21. Մանուկեան Վարդան	43. Նիսանեան Ստեփան
22. Մինասեան Քերովբէ	44. Սարգսեան Խաչատուր

Հագօղաղի ծիղդ՝ Նպաստել է իր միջոցներէն տեղական հայոց եկ. ծխ. դպրոցի չքաւոր աշակերտներին և զրադարան ընթերցարանին:

Մ Ա Ր Տ Ք

Մնացորդ առ 1-ն Յունվարի 1910 թ. 7 ր. 90 Կ.

1) Անգամալճարներէն	115 ր.
2) Զանազան նուէրներ Նիկ. Երեանի պատկազր. առթիւ 10 ր. — Եղիս. Թումանի ծննդ. տարէվարձի առթիւ	5 ր. — 15 ր. —
3) Ծննդեան տօներին աւետ. մանգալուց	37 ր. 50 Կ.
4) Տոկոսիք	5 ր. — 172 ր. 50 Կ.
	Հնդամենը 180 ր. 40 Կ.

Ե Լ Ք

1) Տեղական հ. եկ. ուսումն. նպաստ	100 ր. —
2) Զբաւոր աշակերտներին նպաստ	16 ր. 76 Կ.
3) Գրադարանի համար պահարան	7 ր. 60 Կ.
4) Գրադ. ընթերցարանի համար լրագ.	8 ր. —
5) Ծառային	5 ր. —
6) Մանր ծախքեր	1 ր. 66 Կ.
7) 5% ֆօնդի գումար 1909 թ. համար	4 ր. 55 Կ.
8) 5% ֆօնդի գումար 1910 թ. համար	9 ր. 27 Կ. 13 ր. 82 Կ. 152 ր. 84 Կ.
Մնացորդ գումար առ 1-ն Յունվարի 1911 թ.	27 ր. 56 Կ.
	Հնդամենը 180 ր. 40 Կ.

ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ԿԱԶՄԷ:

Նախագահ վարչութեան՝ Եղիսարէթ Թումանյ, քարտուղար՝ Արշակ Ամիրադեանյ, գանձապ. Եղիսարէթ Պէր-Պօղոսեանյ, անդամ-ներ՝ Մնացական Եարեանյ, Աստուածատուր Բալահայրումեանյ փոխ անդամներ՝ Գէորգ Մատինեանյ և Նիկողայոս Եարեանյ:

ՏԱՐԵԿԱՆ ԱՆԳԱՄՆԵՐ:

1. Յովհաննէս Թումանյ	3. Արշակ Ամիրադեանյ
2. Եղիսարէթ Թումանյ	4. Եղիսարէթ Տէր-Պօղոսեանյ

5. Գէորգ Մատինեանց	15. Աստուածատ. Բաղնայրում-
6. Յակովբ Լեկրեանց	եանց
7. Յովհաննէս Յարութիւնեանց	16. Ստեփան Մատինեանց
8. Արշակ Սահամեանց	17. Զանի Սարգսեանց
9. Կոստանդին Կալատուզեանց	18. Մարիամ Լեկրեանց
10. Յովհաննէս Օթարեանց	19. Խաչ. Նարինեանց
11. Առ. Սամարեանց	20. Մնացական Եարեանց
12. Դ. Դաւթեանց	21. Մկրտիչ Ատովմեանց
13. Գ. Դօնժաշվիլի	22. Շմառն Պօղոսեանց
14. Գր. Սարգսեանց	23. Մկրտիչ Տէր. Ստեփանեանց

Կարսի Ճիւղի 1910 թի սկզբում վարչութիւնը բաղկացած է եղել հետեւեալ անձերից՝ նախագահ վարչութեան՝ Բժ. Ա. Հայրապետեան, քարտուղար՝ Լ. Ալլանդերգեան, գանձապահ՝ օր. Ա. Աղէքսանդրեան Գ. Բոյաճեան, Յ. Պապոյեան և Ս. Բէկ-Յովսէփեան. վերաստուգիչ յանձնաժողովի անդամներ՝ Ա. Սրբոյշիկեան, Ա. Տէր-Եսայեան, Յ. Վարդանեան:

Ճիւղի տարեկան անդամները 1910 թ. ընթացքում զգալիօրէն պակասել են. նրանց թիւը 1910 թ. վերջին եղել է 21, որոնց անւանացուցակը բերում է ստորեւ:

Վարչութիւնը աարւայ ընթացքում տեղական միջոցներից մուտք է ունեցել 471 ր—54 Կ. վարչութիւնը նախահաշւի սահմաններում կատարել է ծախքեր և առ 1-ն յունւար 1911 թ. վարչութեան կաստայում մնացել է 81 ր—30 Կ., որից դուրս դալով պահեստի ֆօնդի համար 50/0՝ 23 ր—58 Կ., առ 1-ն յունւար 1911 թ. փոխադրելի կը մնայ՝ 58 ր.—72 Կ.

Ընկերութեանս նպաստով պահւող դպրոցներ եղել են հետեւեալ գիւղերում՝ Բաշ-Քիաղեկլար, Մաւրակ, Փիւրալի և Զարգանէս: Յիշեալ գիւղերի դպրոցների կրթականի վրայ վարչութիւնը առանձին հսկողութիւն չի ունեցել, որովհետև այդ դործը ի պաշտօնէ կատարել է թեմական տեսուչ պ. Թ. Խզմալեան:

Տ Ա Ր Ե Կ Ա Ն Ե Ն Դ Ա Մ Ն Ե Ր

1. Բաղրատ Ասլանեան	12. Կորիւն քահ. Քոթանջեան
2. Կարապետ Պապոյեան	13. Ամբրոսիոս Սրբոյշիկեան
3. Յակոբ Կարապետեան	14. Лазаръ Хариховъ
4. Յակոբ Բասենցեան	15. Թադէոս Մարոյեան
5. Յովսէփ Յովհաննեան	16. Տիգրան Սէյլանեան
6. Մկրտիչ Կոստանեան	17. Յակովբ Վարդանեան
7. Բժշ. Արմենակ Շահ-Ազիզ	18. Ենովք Պետրոսեան
8. Եգոր Մէլումեան	19. Սիմէօն Պետրոսեան
9. Տիգրան Մկրտումեան	20. Աւետիս Ապրեսեան
10. Սարգիս Բաղդասարեան	21. Զուրաբ Զամբազեան
11. Մինաս ա ք.Տէր-Պետրոսեան	

Հին Նախիջևանի Ճիւղ: Պահել է գրադարան-ընթերցարան, նպաստել է Ալահի, Շուռութ և Սուլթան-բէգ գիւղերի դպրոցներին:

Մ Ո Ւ Տ Ք

Մնացորդ 1909 թից.	783 ր. 14 Կ.
1) Անդամվճարներ 1909 և 1910 թ.	130 ր. —
2) Ընթերցարանից մուտք	21 ր. 09 Կ.
3) Նուէր	70 ր. —
4) Խորհրդից դպրոց. նպաստ	50 ր. — 271 ր. 09 Կ.
Ընդամենը	1054 ր. 23 Կ.

Ե Լ Ք

1) Դպրոցներին	435 ր. —
2) Դրադարանին	150 ր. 70 Կ.

3) Նպաստ չբաւորներին

3 ր. —

Մնացորդ առ 1 ն Յուն, 1911 թ.

588 ր. 70 կ.

465 ր. 53 կ.

Ընդամենը 1054 ր. 23 կ.

Վ Ե Ր Զ Ո Ւ Թ Ե Ը Ն Կ Ը Ջ Մ Ը

Նախագահ՝ Միքայէլ Զանփոլադեան, գանձապահ՝ Գէորգ Ղա-
զարեան, քարտուղար՝ Յակովբ Սարգսեան, անդամներ՝ Կոստանդին
Պօղոսեան, Արամ Գիւրջեան:

ՏԱՐԵԿԱՆ ԸՆԳՆՄՆԵՐ

1. Պ. Տէր-Գրիգորեան	14. Ռ. Պօղոսեանց
2. Ա. Տէր-Բարսեղեան	15. Ն. Սարգսեան
3. Յով. Զանգեօղեան	16. Ն. Աստուածատրեան
4. Սդամ Սաղաթելեան	17. Յ. Սաղաթելեան
5. Մ. Սահակ Եգիգարեան	18. Բ. Խաչիկեան
6. Ա. Մովսիսեան	19. Ս. Մասումեան
7. Բ. Աւգեանց	20. Օ. Օթարեան
8. Մ. Քոչարեանց	21. Զորար Գասումեան
9. Կ. Մովսիսեան	22. Կարապետ Աղայեան
10. Հ. Նազարեանց	23. Յ. Սարգսեան
11. Լ. Ալեքսանեանց	24. Մ. Զանփոլադեան
12. Մ. Մինասեանց	25. Դ. Ղազարեան
13. Կ. Ալլանկերգեանց	

Ղուքայի ծիւղ: Մարչութիւնը պահում է աղքատանոց. վճարել
է չբաւոր աշակերտների համար թոշակադրամներ, մտադրութիւն
ունի բանալ զբաղարան: Ընթերցարան:

Մ Ո Ւ Տ Ք

Մնացորդ առ 1-ն յունվար 1910 թ. 138 ր. 42 կ.
Յատուկ նւէր առ 1-ն յունվ. » թ. 25 ր. — 163 ր. 42 կ.
1) Անգամակցական վճարներ 132 ր. 50 կ.
2) Նւէր մի ոմից 2 ր. 50 կ.
3) Տոկոս . . . 5 ր. — 140 ր. —
Ընդամենը 303 ր. 42 կ.

Ե Լ Ք

1) Քաղաքի աղքատներին նպաստ	99 ր. —
2) Պատահական եկուր » »	8 ր. 31 կ.
3) Հայոց «Մտեփանոսեան» դպրոցի 3 աշա-
կերտի կէս տարւայ թոշակադրամ	18 ր. —
4) Քաղաքային չորեքդասեան դպրոցի
2 աշակ. տարեկան թոշակադրամ	24 ր. —
5) Ապաստարանի վարձ . . .	15 ր. —
6) Մանր ծախքեր . . .	2 ր. 86 կ. 167 ր. 17 կ.
Մնացորդ առ 1-ն յունվարի 1911 թ.
(որի մէջն է և 25 ր. յատուկ նւէրը)	136 ր. 25 կ.
Ընդամենը	303 ր. 42 կ.

Վ Ե Ր Զ Ո Ւ Թ Ե Ը Ն Կ Ը Ջ Մ Ը

Փոխնախագահ վարչութեան՝ Խաչատուր քահ. Փանեանց. գան-
ձապահ՝ Ալեքսան Բօղդանեան, քարտուղար՝ Զուճուղ Բարսեղեան.
վերաստուգիչ յանձնաժողովի անդամներ՝ Միլրգա Ամիրջանեան, Յով-
սէփ Թեղարեան և Միքայէլ Գրիգորեան: (Միւս անդամները և փոխ-
անդամները քաղաքից ընդ միշտ հեռացած են և նրանց տեղը նո-
րերը դեռ չեն ընտրւած):

ՏԱՐԵԿԱՆ ԱՆԴԱՄՆԵՐ

1. Խաչատուր քահ. Փանեանց	21. Խոսրով Շումանեան
2. Հայր. Մելիք-Դադայեան	22. Ղուկաս Մելիքեան
3. Զումշուտ Բարսեղեան	23. Պողոս Յովհաննիսեան
4. Ալէքսան Բողկանեան	24. Մովսէս Պողոսեան
5. Միրզա Ամիրջանեան	25. Ասլան Պողոսեան
6. Յովսէփ Թելլարեան	26. Հայրապետ Աւագեան
7. Միքայէլ Գրիգորեան	27. Գերասիմ Թաւրիգեան
8. Գերասիմ Մելիք-Դադայեան	28. Եզոր Նաջառեան
9. Ալէքսան Մելքումեան	29. Գրիգոր Մարտիրոսեան
10. Եփրեմ Պողոսեան	30. Մինաս Բէհրամեան
11. Միրզա Բարսեղեան	31. Ներսէս բէգ Սարումեան
12. Մաղաքիա Գասպարեան	32. օր. Նատալիա Սարումեան
13. Խաչատուր Բաղիրեան	33. Յովհ. Յովհաննիսեան
14. Աղայում Սահակեան	34. Ստեփանոս Ստեփանեան
15. Եսայի Գրիգորեան	35. Միքայէլ Աղայեանց
16. Գրիգոր Աւագեան	36. տ. Զաւարդ Տէր-Սարգսեան
17. Ղևոնդ Գասպարեան	37. տ. Սովիա Տէր-Գրիգորեան
18. Թէօդորոս Յարութիւնեան	38. Միքայէլ Տէր-Մկրտչեան
19. Դանիէլ Առստամեան	39. Կարապետ Յովհաննիսեան
20. Յարութիւն Յարութիւնեան	40. Ալէքսան Աւագեան

Ղազարի ճիւղ. Վարչութիւնը իր միջոցներով պահել է 4 բաժանմունքով եկ. ծխ. ուսումնարան, նպաստել է չքաւոր աշակերտներին, աղքատներին, Բացել է մանկական զրադարան:

Մ Ո Ւ Տ Ք

1) Անդամակցական վճար	115 ր —
2) Խորհրդին	100 ր. —

3) Նուէրներ երեկոյթի	6 ր. 10 Լ.
4) Հանգանակութիւն	44 ր. 35 Լ.
5) Մի տիկնոջից նուէր.	80 ր. —

Ընդամենը 345 ր. 45 Լ.

Ե Լ Ք

1) Ուսուցիչներին	200 ր. —
2) Դպրոցի ծառային	50 ր. —
3) Դպրոցի վերանորոգութեան	18 ր. 65 Լ.
4) Դրադարանի գրքեր.	10 ր. —
5) Ամսագրերի	9 ր. —
6) Բանտարկեալներին ճաշեր	16 ր. —
7) Դիւանական ծախքեր	6 ր. 15 Լ.
8) Նպաստ աղքատներին	20 ր. —
9) 5% ֆոնդի	15 ր. 65 Լ.

Ընդամենը 345 ր. 45 Լ.

ՎԱՐՉՈՒԹԵՆ ԿԱԶՄԸ

Նախագահ վարչութեան՝ Յովհաննէս Տէր-Իսրայէլեան, գանձապահ՝ Գերասիմ Բաղրամեանց, քարտուղար՝ Զաքարեա քահանայ Ապրեսեանց. վարչութեան անդամներ՝ Իվան Զաղէթեան, Կոստանդին Բաղդասարեանց, փոխ-անդամներ՝ Սարգիս Շահբազեանց և Սարգիս Առաքելեանց, վերաստուգիչ յանձնաժողովի անդամներ՝ Բժ. Յարութիւն Սարգսեանց, Արշակ Խարազեանց, և Պաւլէ Ալլան-վերդեանց:

ՏԱՐԵԿԱՆ ԱՆԴԱՄՆԵՐ

1. Յովհաննէս Տէր-Իսրայէլեանց	3. Զաքարեա քահ. Ապրեսեանց
2. Գերասիմ Բաղրամեանց	4. Յովհաննէս Զաղէթեան

5. Կոստանդին Բաղդասարեանց	15. Ալէքսան Դուկասեան
6. Սարգիս Շահբազեանց	16. Աղաբէգ Դուկասեան
7. Սարգիս Առաքելեանց	17. Սերգո Սաշատրեանց
8. Բժ. Յարութիւն Սարգսեանց	18. Խաչատուր Յարութիւնեանց
9. Արշակ Խարազեանց	19. Սմբատ Եսայեան
10. Պաւլէ Ալլահվերդեանց	20. Ներսէս Սարգսեանց
11. Բժ. Միքայէլ Հեղուբեանց	21. Գրիգոր Մխիթարեանց
12. Գարեգին Եւանգուլեանց	22. Գրիգոր Դանիէլեանց
13. Իվան Ալիխանեանց	23. Յարութիւն Բաբայեանց
14. Արշակ Մամուլեանց	

Հափանի ծիւղ: Կազմակերպուել է յունիսի 18-ին 1910 թ. վարչութիւնը իբրեւ գործունէութեան հիմք ընդունել էր բանալ գրադարան-ընթերցարան, որի բացումը տեղի է ունեցել 1910 թ. նոյեմբեր 28-ին:

Մ Ո Ւ Տ Ք

- 1) Անդամավճարներէց 48 հոգուց 240 ր. —

Ե Լ Ք

1) Գնուած է զանազան շարժական կայք	145 ր. 85 Կ.
2) Դիւանական	28 ր. 35 Կ.
3) Լրագրներէ բաժանորդագրութեան	43 ր. 60 Կ.
4) Գրադարանապետին	14 ր. 04 Կ.
5) Մանր ծախքեր	8 ր. 16 Կ.

Ընդամենը 240 ր. —

Վ Ե Ր Զ Ո Ւ Թ Ե Ը Ն Կ Ը Ջ Մ Ը

Նախագահ՝ Ս. Մելիք-Ստեփանեան, քարտուղար՝ Ի. Մելիք-Քարամեան, գանձապահ՝ Ս. Մելիք-Փարսադանեան, անդամներ՝ Բժ. Ա. Խաչատրեան, և Մովսէս Իւզբաշեան: Փոխանգամներ՝ ինժ. Կ. Քալանթարեան և Յ. Դանիէլեան: Վերաստուգիչ յանձնաժողովի անդամներ՝ Ա. Ֆէթիվաճեան, Ա. Նարինեան, Ս. Մելիք-Փարսադանեան:

ՏՐԵԿԱՆ ԸՆԴՈՄՆԵՐ

1. Աւագեան Աւագ	23. Մէլիք-Փարսադանեան Աղ.-բ.
2. Անտոնեան Յարութիւն	24. Մելքումեան Խուրի
3. Ալմազեան Սարգիս	25. Միխայիլեան Գրիգոր
4. Աւոյեան Սիմէոն	26. Մելքումեան Արամ
5. Բաղիրով Դուրբանալի	27. Մուխտարով Իսմայիլ
6. Դանիէլեան Յովհաննէս	28. Յովհաննիսեան Բախշի
7. Դաւիթեան Մանաս	29. Յովհաննիսեան Սողոմոն
8. Էլչիբէկեան Միխայէլ	30. Յակովբեան Յարութիւն
9. Իւզբաշեան Մովսէս	31. Յակովբեան Պետրոս
10. Իւզբաշեան տիկ. Մարիամ	32. Նարինեան Անդրէաս
11. Խաչատրեան Արսէն Բժ.	33. Նուրիջանեան Իսրայէլ
12. Խօջամիրեան Սմբատ	34. Նուրիջանեան Լևոն
13. Խօջամիրեան Սմբատ	35. Նուրիջանեան Սարգիս
14. Հայրապետեան Բէկլար	36. Նուրիջանեան Մանաս
15. Մէլիք-Ստեփանեան Սմ.-բէկ	37. Նուրիջանեան Վազգէն
16. Մէլիք-Քարամեան Իվ.-բէկ	38. Նուրիջանեան Յարութիւն
17. Մելիք-Ղարաբեօղեան Ա.-բէկ	39. Պետրոսեան Գաբրիէլ
18. Մէլիք-Փարսադան. Սամ.-բէկ	40. Պետրոսեան Թեան
19. Մէլիք-Փարսադանեան տ. Շ.	41. Պետրոսեան Շահրիար
20. Մէլիք-Փարսադանեան Սմ.-բ.	42. Պետրոսեան Աղա
21. Մէլիք-Փարսադանեան Իվ.-բ.	43. Պողոսեան Աղալօ
22. Մէլիք-Փարսադանեան Բ.-բ.	44. Պողոսեան Գրիգոր

45. Տէր-Մինասեան Մարտիրոս 47. Քալանթարեան Կոստանդին
46. Տէր-Մարգարեան Մարգար 48. Ֆէթվաճեան Արամ

Նոյն տարեկանի միջոցով Վարչութիւնը 1910 թ. ընթացքում իր միջոցներէն նպաստ է տւել տեղական ծխական դպրոցին, բաց է արել «Հայրիկեան» դրաղարան-ընթերցարան: Մտադիր է բաց անելու դամբիւղագործական արհեստանոց: Այդ նպատակաւ ձեռք է բերել 6 դէս, հող արհեստանոցին հարկաւոր ուռը աճեցնելու համար:

Մ Ո Ւ Տ Ք

Մնացորդ 1909 թւից	426 ռ. 35 կ.
Անդամակցական վճարներ	200 ռ. —
Նւէրներ՝ յատուկ	132 ռ. 45 կ.
Ներկայացումից	79 ռ. —
Գրադարան-ընթերցարանից	26 ռ. 95 կ. 438 ռ. 40 կ.
Ընդամենը	864 ռ. 75 կ.

Ե Լ Ք

Նպաստ ուսումնարանին	79 ռ. —
Գրադարան-ընթերցարանին	232 ռ. 71 կ.
Արհեստանոցի հողի մշակման ծախք	5 ռ. 60 կ.
Դիւանական և մանր ծախքեր	15 ռ. 36 կ.
5% ֆոնդի համար	22 ռ. 70 կ. 355 ռ. 37 կ.
Մնացորդ առ 1-ն յունվարի 1911 թ.	509 ռ. 38 կ.
Ընդամենը	864 ռ. 75 կ.

ՎԵՐՉՈՒԹՅՆ ԿԱԶՄԸ

Նախագահ վարչութեան՝ Սերովբէ Գանջումեան, քարտուղար, Պօղոս Դիւանեանց, գանձապահ՝ Դաւիթ Ուլուխանեան, Կարապետ Նաւասարդեան, Կարապետ Շօլթեան, փոխ-անդամներ՝ տ. Եղիսաբէթ Ուլուխանեան և տ. Մարիամ Գանջումեան: Վերաստուգիչ յանձնաժողովի անդամներ՝ Յովհաննէս Նազարեան, Միքայէլ Ռոստեանեան և Գրիգոր Նազարեան:

ՏԱՐԵԿԱՆ ԸՆԴՄՆԵՐ

1. Տ. Կատարինէ Ուլուխանեան	14. Ներսէս Թամազեան
2. Տ. Եղիսաբէթ Ուլուխանեան	15. Խաչատուր Նարալեան
3. Պօղոս Ուլուխանեան	16. Տ. Մարիամ Նարալեան
4. Դաւիթ Ուլուխանեան	17. Յարութիւն Ռոստեանեան
5. Տ. Մարիամ Գանջումեան	18. Տ. Մարիամ Ռոստեանեան
6. Սերովբէ Գանջումեան	19. Նիկողայոս Մեհտեան
7. Կարապետ Շլթեան	20. Թովմաս Զալեան
8. Կարապետ Նաւասարդեան	21. Միքայէլ Յովհաննիսեան
9. Պօղոս Դիւանեանց	22. Գէորգ քահ. Փարեմուղեան
10. Բաղդան Մելքումեան	23. Միքայէլ Ռոստեանեան
11. Տ. Թագուհի Մելքումեան	24. Յովհաննէս Նազարեան
12. Ստեփանոս Մելքումեան	25. Յովհաննէս Գուրգէնեան
13. Տ. Վարվառէ Մելքումեան	26. Պետրոս Յովհաննիսեան

Նսովօրօստիյակի միջոցով Վարչութիւնը իւր միջոցներէն յատկացնելով դպրոցին նպաստ, ամեն կերպ աշխատել է վերաբացել դպրոցը, որը և յաջողիկ է:

Մ Ո Ւ Տ Ք

Անդամակցական վճարներ	150	ր.	—
Նուէրներ	31	ր.	—
Ներկայացման արդիւնքի մի մասը	50	ր.	05 կ.
Ընդամենը	231	ր.	05 կ.

Ե Լ Ք

Ուսումնարանին	200	ր.	—
Աղբաւաններին	3	ր.	—
Դիւանական	13	ր.	94 կ.
5% ֆոնդին	11	ր.	55 կ.
Մնացորդ առ 1-ն յունվար 1911 թ.	2	ր.	56 կ.
Ընդամենը	231	ր.	05 կ.

ՎԱՐՁՈՒԹԵԱՆ ԿԱԶՄԸ:

Նախագահ վարչութեան՝ Պօղոս քահ. Տէր. Մինասեանց, գանձապահ՝ Մեսրոպ Խաչիկեանց, քարտուղար՝ Պօղոս Մարգարեանց, անդամներ՝ Մինջրան Դիւլեանց և Հմայեակ Մակարեանց, փոխ-անդամներ՝ Նիկողայոս Գրիգորեանց և Քրիստափօր Տասկուեանց:

ՏԱՐԵԿԱՆ ԱՆԴՈՄՆԵՐ:

1. Բաղարսուկեան Կարապետ	9. Լազինեան Պետրոս
2. Բաղարսուկեան Իսահակ	10. Խաչիկեան Գրիգոր
3. Բաղդասարեան Մկրտիչ	11. Խաչիկեան Մեսրոպ
4. Բարսամեան Առաքել	12. Խաչիկեան Երանոս
5. Բերբէրեան Մինաս	13. Մաղաբեան Բաբիջան
6. Գրիգորեան Նիկողայոս	14. Մակարեան Հմայեակ
7. Գիւլեան Մինջրան	15. Մարգարեան Պօղոս
8. Զանանեան Միքայէլ	16. Մահտեսեան Արիստակէս

17. Մանուկեան Արշակ	24. Զերաչեան Աբրահամ
18. Մուրատեան Յակովբ	25. Պետրոսեան Պետրոս
19. Յարութիւնեան Արշակ	26. Տասկուեան Քրիստափոր
20. Յովհաննիսեան Նահապետ	27. Տէր-Մինասեան Պօղոս քահ.
21. Յովնանեան Ստեփան	28. Քեօսեան Եղիա
22. Նահապետեան Օհնիկ	29. Քեօսեան Նիկողայոս
23. Նաղարեան Սամսոն	30. Քոյեան Եղբարը

Նուիրալ ծիւղ. Նպաստել է տեղական հայոց եկեղ. ծխական և քաղաքային դպրոցների աշակերտներին և կար ու ձևի արհեստանոցին:

Մ Ո Ւ Տ Ք

Մնացորդ 1909 թւից	200	ր.	20 կ.
1) Անդամավճարներ 41 անդամից (4 ր. 50 կ. մնում է ապառիկ) 200	ր.	50 կ.	
2) Նուէրներ՝ Սողոմոն Յովհաննէս-բէկ Մելիք-Ալլահվերդեանի կնոջից 25	ր.		
Պետրոս Շաղբակեանից իր մօր՝ Վարդի յիշատակին	25	ր.	
Սարգիս Պետրոսեանից	4	ր. 15 կ.	54 ր. 15 կ.
3) Ներկայացումից և երեկոյթից	65	ր. 70 կ.	
4) Տոկոսներ	5	ր. 49 կ.	325 ր. 84 կ.
Ընդամենը			526 ր. 04 կ.

Ե Լ Ք

1) Զբաւոր աշակերտներին թոշակավարձ	126	ր.
2) Զբաւորներին նպաստ	50	ր. 50 կ.

3) արհեստանոցին	300 ր. 49 կ.	
4) Դիւանական	3 ր. 79 կ.	
5) Ծառային	20 ր. —	
6) 5 ⁰ / ₀ ֆոնդի	20 ր. —	520 ր. 78 կ.
Մնացորդ առ 1-ն յունվար 1911 թ.	5 ր. 26 կ.	
Ընդամենը	526 ր. 04 կ.	

Պ.Ա.ԲԶՈՒԹԵԱՆ ԿԱԶՄԸ

Փոխ-նախագահ վարչութեան՝ Միքայէլ Պետրոսեան, քարտուղար՝ Մակար Տէր-Դովլաթեան, գանձապահ՝ Պետրոս Շահբաղեան. անդամներ՝ Մինաս Թովչեան և Եղիսաբէթ Աստուածատրեան:

ՏԱՐԵԿԱՆ ԱՆՎԱՄՆԵՐ

1. Բէհբուլ Մելիք-Ալլահվերդեան	17. Միքայէլ Պետրոսեան
2. Մինաս Թովչեան	18. Մակար Տէր-Դովլաթեան
3. Աւետիս Աւետիսեան	19. Ստեփան Միմէօնեան
4. Սիմէօն Օհանեան	20. Աստուածատուր Աղաբէկեան
5. Գրիգոր Տէր-Գէորգեան	21. Եղիշէ Կաղուբեան
6. Գէորգ Տէր-Գէորգեան	22. Միքայէլ Գասպարեան
7. Յովհաննէս Ալլահվերդեան	23. Միքայէլ Լալայեան
8. Կոստանդին Մարգարեան	24. Բաղդասար Համբարձումեան
9. Պետրոս Շահբաղեան	25. Սահակ քահ. Տէր-Պօղոսեան
10. Գէրասիմ Գէորգեան	26. Հայրապետ Տէր-Պետրոսեան
11. Եղիշէ Ահարոնեան վրդպ.	27. Աղասի Թաւաքալիան
12. Ռուբէն Յովսէփեան	28. Յովակիմ Եսայեան
13. Աւագ Ալլահվերդեան	29. Եղիսաբէթ Միքայէլեան տիկ.
14. Գալուստ Յակոբեան	30. Նատալիա Աղաբէկեան տիկ.
15. Արտաշէս Քիսայեան	31. Եղիսաբէթ Աստուածատրեան
16. Մարտիրոս Սարգսեան	

Շուշայ Ճիւղ, 1910 թ. ճիւղի գործնէութեան գլխաւոր նպատակն է եղել, ինչպէս և նախկին տարիներում, համաձայն կանոնադրութեան I-ին կէտի, նպաստել արհեստների և լուսաւորութեան տարածման, օգնել նրանց նիւթականապէս: Այդ ուղղութեամբ ճիւղը ունեցել է 38 վարչութեան և երկու ընդհանուր ժողովներ: Վարչութեան ժողովի նիւթ ծառայել են՝ գալրոցական, գրադարան-ընթերցարանի, չքաւոր հիւանդների, արհեստաւորների և տառապեալների վիճակի թերթեացման և նրանց նպաստման խնդիրները, զբօսանք տօնածառ կազմելու հարցերը և այլ ընթացիկ խնդիրներ:

1908 թ. ի վեր վարչութեան յատուկ ջանքերով բացուել է քաղաքի Ագուլեաց եկեղեցու բակում մի ծխական դպրոց երկու միացեալ բաժանմունքներով. այդ նոյն դպրոցը գոյութիւն ունի և սոյն 1910/11 ուսումնական տարում երկու միացեալ բաժանմունքներով և երկու ուսուցչով: Ուսուցիչների ռոճիկը և աշակերտների դասական պիտոյքները և ուսման էլ հագուստները հոգում է վարչութիւնը, իսկ դպրոցական շէնքը, նրա մարքելը և վառելիքը յանձն է առել հոգալու Ագուլեաց եկեղեցին:

1910 թ. առաջին կիսամեակում դպրոցն ունէր 59 աշակերտ աշակերտուհիներ, որոնցից 31 տղայ և 28 աղջիկ: Տարուայ ընթացքում զանազան պատճառներով դուրս են եկել 4 հոգի:

Դպրոցի համար ծախս եղել է 631 ր. 33 կ., որոնցից 566 ր. 64 կ. ուսուցիչների ռոճիկն է, իսկ 64 ր. 60 կ. դասական պիտոյքների և այլ ծախքերն են:

Բացի վերոյիշեալից վարչութիւնը պահել է իւր միջոցներով տեղւոյս հայոց դպրոցներում չքաւոր և յառաջագէտ սաներ՝ վճարելով նոցա ուսման թոշակը: Այդ սաներից մի քանիսը պահւում են սրգեգիրներ յանուն Լէօ-ի, Տիգրան Նազարեանի և հանգուցեալ Հայրապետ Ղալամեանցի յիշատակին:

Վարչութեան հոգսերից մինն է եղել նաև գրադարան-ընթերցարանը: Ընկերութեան ճիւղի անդամները օգտւում են թէ՛ գրադարանից և թէ՛ ընթերցարանից ձրիաբար, իսկ միւս յաճախորդները վճարում են մի չնչին գումար: Գրադարանի բաժինը ճոխացնելու համար վաղուց կազմուած է մի գրացուցակ և տարեցտարի բերել է տրւում նոր գրքեր՝ նախահաշուով որոշուած սահմաններում:

1910 թ. գրադարանից օգտւել են 540 հոգի և վերցրել են 9395 կտոր գիրք, որոնցից 4590 ուսուերէն և 4805 հայերէն: Ընթերցարան չաճախել են 14989 հոգի, որոնցից 5282 իգական և 9707 արական սեռի անձինք:

Ստացւում են 11 հայերէն և 18 ուսուերէն պարբերական թերթեր:

Գրադարանի համար ծախս ունեցել է վարչութիւնը 1017 ռ. 56 կ. և մուտք՝ 178 ռ. 57 կ.

Գրադարանապետութեան պաշտօնը վարում էր պ. Պօղոս Զարեանցը:

Ընդհանուր ժողովների նիւթ ծառայել է ճիւղի տարեկան հաշուի, նախահաշուի և վարչ. անդամների, փոխանդամների և վերաստուգիչ յանձնաժողովի անդամների ընտրութեանց խնդիրները:

Մ Ո Ւ Տ Ք

Մնացորդ գումար առ 1-ն յունուարի 1910 թ.:

1. Закладные листы Гос. Двор. зем. банка 3 1/2 % №№ 032948 և 032949	2000 ռ. —
2. Гос. Ком. Погаш. на вѣчн. вкл. 4 % № 09253	300 ռ. —
3. Յիշատակ չ. Ղալամեանցի ՕԵԼ. 5 % 2-го вн. займа 1905 г. №№ 354537 և 354540	2000 ռ. —
4. 5 % ՕԵԼ. 2-го внут. займа № 303551	200 ռ. —
5. 5 % ՕԵԼ. 2-го внут. займа № 354531	500 ռ. —
6. Կանխիկ գրամ	585 ռ. 64 կ. 5585 ռ. 64 կ.
Տոկոսներ արժէթղթերից և կանխ. գրամներից	234 ռ. 03 կ.
Անդամավճարներից	405 ռ. —
7. Նուէրներ ա. պ. Պ. Ղոնդադսանցի և Քալանթարեանից՝	

1907 թ. յօդուտ գրադարանի.	
կազմած տօնածառի արդիւնքը	201 ռ. 29 կ.
8. Եղբ. Մելիք-Շահնազարեաններից՝ ի յիշատակ հանգուցեալ Յակովբ աղա Մելիք-Շահնազարեանցի	100 ռ. —
9. Զբօսանքից	248 ռ. 74 կ.
10. Տօնածառից	308 ռ. 60 կ.
11. Գրադարան-ընթերցարանից	178 ռ. 57 կ.
12. Փոխարինաբար տուածներից.	36 ռ. —
	1712 ռ. 23 կ.
Ընդամենը	7297 ռ. 87 կ.

Ե Լ Ք

Ուսումնարան (Ազուլեաց եկեղեցու գաւթում)

1. Ուսուցիչների ուժիկ	566 ռ. 64 կ.
2. Աշակերտների դասական պիտոյքների և հագուստների	58 ռ. 69 կ.
3. Նստարանների և գրատախտակների նորոգութեան	6 ռ. —
	631 ռ. 33 կ.
Գրադարան-ընթերցարան	
4. Լրագրների և ամսաթերթերի	243 ռ. 01 կ.
5. Նոր գրքերի	161 ռ. 38 կ.
6. Գրադարանապետի ուժիկ	360 ռ. —
7. Գրադարան-ընթ. ծառայի ուժիկ	168 ռ. —
8. Վառելիքի և լուսաւորութ.	85 ռ. 17 կ. 1017 ռ. 56 կ.
9. Տառապեալների	145 ռ. —
10. Անգործ արհեստաւորների	46 ռ. —
11. Թոշակ և նպաստ չքաւոր աշակ.	145 ռ. —
12. Դիւանական ծախսեր	70 ռ. 27 կ.
13. Բնակարանի վարձ.	120 ռ. —
14. Անակընկալ ծախսեր	2 ռ. —
15. 5 % մուտքի աղբիւրներից Թիֆլ. խորհ. պահեստի և անձեռնմխելի գումարի ֆօնդ	101 ռ. 10 կ. 629 ռ. 37 կ.

Մնացորդ գումար արժէթերով
և կանխիկ գումարով առ 1-ն
յունվարի 1911 թ.

5019 ռ. 61 4.

Հնդամենը 7297 ռ 87 4.

ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ԿԱԶՄԸ

Մկրտիչ Ղոնգաղսագեան (վարչութեան նախագահ) Մովսէս-բէկ
Իւզբաշեան, Գեղէն Տէր-Մինասեան (գանձապահ) Ստեփ. Դէմուր-
եան, Թէոդորոս Տէր-Յովհաննիսեան (քարտուղար), փոխանդամներ՝
Բազրատ Տէր-Սահակեան, Քրիստափոր Փիլըշանեան, Վերաստուգիչ
յան ձնաժողովի անդամներ՝ Կոստանդին Ղազարբէկեան, Սերգէյ
Աթաբէկեան Արսէն Ղարախանեան:

ՄԱՏԱԿԱՆ ԱՆԳԱՄ

Մարգարիտ Աբեան:

ՏԱՐԵԿԱՆ ԱՆԴԱՄՆԵՐ

1. Աթաբէկեան Սերգէյ	11. Բալայեան Զհանգիր
2. Ահարոնեան Առաքել	12. Գառպարեան Միքայէլ
3. Ամիեան Աղէքսանդր	13. Գալստեան Մարտիրոս
4. Ազամալեան Տիգրան	14. Գրիգորեան Գրիգոր
5. Բենիկ վարդապետ	15. Գալստեան Խրիստափոր
6. Բաբաջանեան Սիմէօն	16. Գաբրիէլեան Յովհաննէս
7. Բաբայեան Ամիրբար	17. Դանիէլեան Արշակ
8. Բաբայեան Համբարձում	18. Դաւթեան Արամ
9. Բաղրեան Սերգէյ	19. Դաւթեան Դաւիթ
10. Բահաթրեան Խաչատուր բժ.	20. Դաւթեան Գրիգոր

21. Դէմուրեան Ստեփան	53. Մանգասարեան Աբգար
22. Եարամիչեան Նիկողայոս բժ.	54. Մինասբէկեան Գրիգոր
23. Եղեան Սեարակ	55. Մելիք-Թանգեան Եսայի
24. Եղիազարեան Միքայէլ	56. Մկրտումեան Գրիգոր
25. Զոհրաբեան Իսահակ բժիշկ	57. Մինասբէկեան Լևոն
26. Զաքարեան Պօղոս	58. Յովսէփեան Լևոն
27. Թարխանեան Եղիշէ քահ.	59. Յարութիւնեան Կոստանդ
28. Թորոսեան Բիւզանդ	60. Յարութիւնեան Սէթ
29. Թիւնիբէգեան Կարապետ	61. Շահնազարեան Շահնազար
30. Իւզբաշեան Տիգրան	62. Պարոնեան Սամսոն
31. Իսախանեան Աւագ	63. Սարգսեան Միրզա
32. Իսրայէլեան Գէորգ	64. Սարուխանեան Սարգիս
33. Իւզբաշեան Սարգիս	65. Սափարեան Առաքել
34. Իսկանդարեան Խորէն քահ.	66. Վարդապետեան Յարութիւն բ.
35. Իշխանեան Իվան բէկ	67. Վարդապետեան Կարապետ բ.
36. Իւզբաշեան Մովսէս բէկ	68. Վարդեան Լևոն
37. Իւզբաշեան Միրզա	69. Տէր-Աւետիքեան Յովսէփ
38. Խաչատրեան Առաքել	70. Տէր-Ղազարեան Իսահակ
39. Խուբլարեան Գերասիմ	71. Տէր-Սահակեան Բազրատ
40. Խանլարեան Գրիգոր	72. Տէր-Եսայեան Յարութիւն
41. Խաչիեան տիկ. Մատիլդա	73. Տէր-Յովհաննիսեան Իսաշան
42. Խաչատրեան Մելքում	74. Տէր-Պօղոսեան Աւետիք
43. Կրասիլնիկեան Կոստանդ	75. Տէր-Յարութիւնեան Անդ-բէկ
44. Կիրակոսեան Սերգէյ	76. Տէր-Իսրայէլեան Արամ
45. Կունդուրով Գ. Ժառանգները	77. Տէր Սահակեան Հայրապետ
46. Կոստանեան Հայկ	78. Տէր-Եղիազարեան Տիգրան
47. Ղոնգաղսագեան Մկրտիչ	79. Տէր-Մանուէլեան Հայկ
48. Ղարախանեան Արսէն	80. Տէր-Մինասեան Գէղէոն
49. Ղարաբէկեան Միքայէլ	81. Տէր-Յովհաննիսեան Թէոդոր.
50. Ղարապետեան Գրիգոր	82. Քոչարեան Շամիր
51. Ղուկեան Ռուբէն	83. Ֆիլըշանեան Խրիստափոր
52. Ղազարբէկեան Կոստանդ	

Ձխարի ծիւղ: Վարչութիւնը իր միջոցներէն նպաստել է տեղական հայոց եկեղեց. ծխական դպրոցին և դպրոցական շինութեան կառուցման, որը դեռ վերջացած չէ: Բացի դրանից տեղական վրաց ինտելիգենցիայի խնդիրներին զիջելով, նրանց հետ միացած մի ընդհանուր գրադարան ընթերցարան է բացել, որի համար ի միջի ալոց նւիրել է և ընկ. կենտրոնական խորհուրդը ռուսերէն և հայերէն գրքեր:

Ձխարում փոխադարձ վարկի ընկերութիւն հիմնելու համար վարչութիւնը թէև աշխատել է, բայց դեռ գործը վերջնականապէս չէ աւարտել:

Մ Ո Ւ Տ Ք

1) Անդամավճարներից	105	ր.	—
2) Ներկայացումներից	40	ր.	—
3) Գանձանակներից	12	ր. 39	կ.
Ընդամենը	157	ր. 39	կ.

Ե Լ Ք

1) Դպրոցի հոգաբարձութեան	50	ր.	—
2) Դպրոցի շինութեան մասնաժողովին	80	ր.	—
3) 5 ⁰ / ₀ ֆոնդի գումար	12	ր.	—
4) Դիւանական ծախքեր	8	ր. 26	կ.
Մնում է առ 1-ն յունվարի 1911 թ.	7	ր. 13	կ.
Ընդամենը	157	ր. 39	կ.

ՎԱՐՉՈՒԹՅՆ ԿԱԶՄԸ

Նախագահ վարչութեան՝ Արտաշէս քահանայ Գափամաճեան, քարտուղար՝ Արտեմ Կաճկաճեան, գանձապահ՝ Յովհաննէս Սիմոն-գուլեան, անդամ՝ Միքայէլ Ղուրբուլեան, փոխ-անդամներ՝ Պօղոս Կաճկաճեան և Արտեմ Սիմոնգուլեան:

ՏԱՐԵԿԱՆ ԱՆԳԱՄՆԵՐ

1. Արտաշէս քահ. Գափամաճեան	11. Արտեմ Փիփինեան
2. Յովհաննէս Կաճկաճեան	12. Յովհաննէս Սիմոնգուլեան
3. Պօղոս Կաճկաճեան	13. Տիգրան Կաճկաճեան
4. Միքայէլ Կաճկաճեան	14. Զուրաբ Ղուրբուլեան
5. Սողոմոն Կաճկաճեան	15. Սիմէօն Խարազեան
6. Արտեմ Կաճկաճեան	16. Աղէքսանդր Պուլուզեան
7. Նիկօլայ Կաճկաճեան	17. Արտէմ Սիմոնգուլեան
8. Պետրէ Կաճկաճեան	18. Յարութիւն Օհանեան
9. Եգոր Ալխազեան	19. Ներսէս Գափամաճեան
10. Կոստանդին Ղուրբուլեան	20. Ե. Սուքիասեան տիկին
21. Միքայէլ Ղուրբուլեան	

Պետտիգորսկի ծիւղ: Պետտիգորսկի տեղական ճիւղը կազմակերպւել է 1908 թ. նոյեմբերի 2-ին, իսկ գործունէութիւնը սկսել է 1909 թ-ի յունվարի 1-ից:

Ճիւղը իւր գործունէութիւնը սկսել է առանց զբաժանմանի և խոշոր նւէրների և տարեկան մուտքով հնարաւոր եղածի չափ աշխատել է ծածկել նախահաշի ելքի յօդուածները: Նպաստել է ծրխական դպրոցին, իւր գրադարանին և „ՊԵՏԻ“ ապաստարանին, օգնել է տեղացի և եկւոր աղքատներին միանալ օժանդակութեամբ:

Մ Ո Ւ Տ Ք

Մնացորդ առ 1 ն Յունվար	115	ր. 12	կ.
1) Անդամակցական վճարներ 72 անդ.	360	ր.	—
2) Նուէրներ յօդուած սանատորիայի	145	ր.	—

3) Հասարակ նուէրներ	213 ր. 01
4) Սպիւնտիզ Բիսկուպից	49 ր. 68
Ընդամենը	882 ր. 81

Ե Լ Ք

1) Պետադորսկի ի. ծխ. գալրոցին	175 ր. —
2) Դպրոցի գրադարանին և լրագրներին	45 ր. —
3) Աղքատներին և կարօտեալներին	129 ր. 03 Կ.
4) Օգնութ. Աղանայի ֆրատաճներին	50 ր. —
5) „Асли“ ապաստարանին	25 ր. —
6) Սանատորիայի ֆօնդին	260 ր. 12 Կ.
7) 50/0 ֆօնդին	27 ր. 50 Կ.
8) Դիւանական ծախք	19 ր. 14 Կ.
9) Գնուած է մի պահարան	13 ր. —
10) Սպիւնտիզի մարկաների	5 ր. —
11) Ճանապարհածախք	2 ր. —
12) Ծառայի վարձ	15 ր. —
Մնացորդ առ 1-ն յունվարի 1911 թ.	765 ր. 79 Կ.
Ընդամենը	117 ր. 02 Կ.
	882 ր. 81 Կ.

ՎԵՐՉՈՒԹԵՆ ԿԱԶՄԷ

Նախագահ վարչութեան՝ Արքանամ քահանայ Շխինեան, գանձապահ՝ Գէորգ Դօննիկեան, քարտուղար՝ Մելիտոս Մարգարեան, անգամներ՝ Աղէքսանդր Վիրաբեանց և Գրիգոր Եսայեան, Փոխ անգամներ՝ Քրիստափոր Բաշինջաղեան և Մկրտիչ Եւանգուլեան, Վերաստուգիչ յանձնաժողովի անդամներ՝ Յովսէփ Սվէշնիկեան, Զաքարիա Մելիք-Ամիրզադեանց և Աղէքսանդր Մելիք Սարգսեան:

ՄՇԱՍԿԱՆ ԱՆԳԱՄՆԵՐ

Յակովբ Էգիզլեր:

ՏԱՐԵԿԱՆ ԱՆԳԱՄՆԵՐ

1. Արքանամ քահ. Շխինեան	33. Մկրտիչ Սեմերեան
2. Գէորգ Դօննիկեան	34. Յովակիմ Պապովեան
3. Մելիտոս Մարգարեան	35. Մովսէս Աթայեան
4. Աղէքսանդր Վիրաբեանց	36. Հայկ Յովակիմեան
5. Գրիգոր Եսայեան	37. Կոստանդին Խաղիղեան
6. Քրիստափոր Բաշինջաղեան	38. Մարտիրոս Կոստանեան
7. Մկրտիչ Եւանգուլեանց	39. Դաւիթ Գուրջեան
8. Յովսէփ Սվէշնիկեանց	40. Խաչատուր Պապովեան
9. Զաքար. Մելիք-Ամիրզադեան	41. Աղաբէկ Կարապետեան
10. Աղէքսանդր Մելիք-Սարգսեան	42. Մակար Գուրջեան
11. Նիկողայոս Բաբայեանց	43. Յովհաննէս Արուստամեան
12. Իշխան Ասրեան	44. Գրիգոր Աւետիսեան
13. Գէորգ Սուքիասեան	45. Հազարապետ Սուլիսանեան
14. Իսահակ Գանջումեան	46. Թուրքէն Կոստանեան բժ.
15. Տրդատ Խաղիղեան	47. Սահակ Սահակեան
16. Գրիգոր Արքանամեան	48. Գէորգ Նազարեան
17. Գէորգ Աֆթանդիլեան	49. Գէորգ Ասլամազեան
18. Ստեփաննոս Մանուչարեան	50. Թադէոս Պոպովեան
19. Մինաս Մեհրաբեան	51. Խաչ. Տէր-Յարութիւնեան
20. Սիմէօն Շօրշորեան	52. Արտաշէս Բուզուղեան բժ.
21. Գրիգոր Մարութեան	53. Վահան Արծրունի բժ.
22. Յարութիւն Աղամեան	54. Աբգար Քաթանեան բժ.
23. Յակովբ Ալլահվերդեան	55. Միքայէլ Սափարեան բժ.
24. Դաւիթ Յակովբեան	56. Քերովբէ Գանջումեան բժ.
25. Սողոմոն Մակարդումեան	57. Աղէքսանդր Աբուլեան բժ.
26. Էմմանուէլ Խօջայեան	58. Կարապետ Աղաջանեան բժ.
27. Մկրտիչ Խօջայեան	59. Մելիք Աբաղեան բժ.
28. Վիկտոր Բունեաթեան	60. Նիկողայոս Էլզարեան բժ.
29. Մանուկ Բշախեան	61. Ստեփաննոս Տէր-Միք. բժ.
30. Վարդան Սեֆերեան	62. Մկրտիչ Գարակաշեան
31. Յովհաննէս Աթամանեան	63. Մարտիրոս Դուրասանեան
32. Դուկաս Շապովալեան	64. Յովակիմ Ամիրեան

65. Մանաս Ասրեան	72. Սողոմոն Յակովբեան
66. Բէկլար Առստամեան	73. Ղուկաս Չարայեան
67. Գերասիմ Վեքիլեան	74. Անտոն Թամբեան
68. Աղէքսանդր Յարութիւնեան	75. Աբրահամ Թամբեան
69. Սիմէօն Իւզբաշեան	76. Յովակիմ Խաղիզեան
70. Գէորգ Բաբայեան	77. Յարութիւն Պատովեան
71. Գէորգ Խօջայեան	78. Գրիգոր Բէլիկեան

Սուրամի Ճիւղ: Վարչութիւնը իր միջոցներէց նպաստել է տեղական հայոց եկեղեցական ծխական դպրոցին և չքաւոր աշակերտներին:

Մ Ո Ւ Տ Ք

1) Անդամակցական վճարներ 15 հոգուց	75 ր.
2) Ներկայացումից	15 ր.
3) Գանձանակից	10 ր.
Ընդամենը	100 ր.

Ե Լ Ք

1) Նպաստ տեղական դպրոցին	90 ր.
2) Դպրոցի չքաւոր աշակերտներին	10 ր.
Ընդամենը	100 ր.

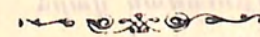
ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ԿԱԶՄԷ

Նախագահ վարչութեան՝ Միքայէլ Առիւծեան, քարտուղար՝ Յովսէփ քահանայ Առիւծեան, գանձապահ՝ Գրիգոր Բարութեան,

անդամներ՝ Արշալոյս Տիտոսեան և Բարսեղ Չարեքեան, Փոխանդամներ՝ Աբգար Ալլահվերդեան և Արշակ Շուղարեան:

ՏԱՐԵԱՆ ԱՆԴԱՄՆԵՐ

1. Միքայէլ Առիւծեան	9. Գէորգ Առիւծեան
2. Յովսէփ քահ. Առիւծեան	10. Գրիգոր Սադաղեան
3. Գրիգոր Բարութեան	11. Արտաշէս Լօտոյեան
4. Արշալոյս Տիտոսեան	12. Մելքոն Լօտոյեան
5. Բարսեղ Չարեքեան	13. Յովսէփ Գրձեղեան
6. Աբգար Ալլահվերդեան	14. Յովհաննէս Մամիւնեան
7. Արշակ Շուղարեան	15. Արամ երեմեան
8. Աստուածատուր Յակոբեան	

Վլադիկաւկազի Ճիւղ: Վարչութիւնը իր միջոցներով պահել է դամբիւղագործական արհեստանոց և նպաստել է չքաւոր աշակերտաշակերտութիւններին:

Մ Ո Ւ Տ Ք

1) Մնացորդ առ 1-ն յունվարի 1910 թ.	295 ր. 83 կ.
2) Անդամավճար	540 ր. —
3) Գանձանակներից և նւիրատուութ.	494 ր. 05 կ.
4) Ժողովրդական դրօսանքից	419 ր. 09 կ.
5) Զամբիւղագործարանից ստացւել է	596 ր. 46 կ.
6) Հին պարտք	25 ր. —
7) Տոկոսաբեր թղթեր	300 ր. —
8) Հանգուցեալ տիկ. Ն. Ս. Եարալեանի կտակով	500 ր. —
9) Անձեռնմխելի գումար	455 ր. 38 կ.

10) 0/0/0 տոկոսաբեր թղթերից	7	բ.	72	կ.
11) 0/0/0 տիկ Ն. Եարալեանի կտակած գումարից	25	բ.	—	
12) Պսակները վարձ	29	բ.	—	
13) Փոխառութ. հայոց վարկի ընկ.	600	բ.	—	
14) Աղառիկ մնացած անդամավճար	20	բ.	—	4011 բ. 70 կ.
Ընդամենը	4307	բ.	53	կ.

Ե Լ Ք

1) Կարօտեալներին ամսավճարներ	675	բ.	—	
2) Միանաղ նպաստներ	118	բ.	—	
3) Զամբիւղագործական արհեստանոցի ծախս	1086	բ.	31	կ.
4) Ծառայի ոռճիկ	60	բ.	—	
5) Զբաւոր աշակերտներին ուսման վարձ	214	բ.	—	
6) Գրքերի, կօշիկների և հագուստի	89	բ.	81	կ.
7) Փոխառութեան տոկոսիք	30	բ.	—	
8) Վառելիք և լուսաւորութիւն	10	բ.	95	կ.
9) Դիւանական ծախք	31	բ.	21	կ.
10) Տուփերի համար քւէներ պատրաստելու	12	բ.	—	
11) Կահկարասիքի	8	բ.	—	
12) Փոխառութեան հաշուով վճարած է	300	բ.	—	
13) 1911 թի հաշւին ծախսված է	5	բ.	—	
Առ 1-ն յունիւ. 1911 թ. մնում է տոճեռն	391	բ.	87	կ.
Տոկոսաբեր թղթեր	300	բ.	—	
Տիկին Եարալեանի կտակ	500	բ.	—	
Անձեռնխելի գումար	455	բ.	38	կ.
Անդամավճարներ	20	բ.	—	1667 բ. 25 կ.
Ընդամենը	4307	բ.	53	կ.

Վ Ե Ր Զ Ո Ւ Թ Ե Ա Ն Կ Ե Զ Մ Ը

Նախագահ վարչութեան՝ Սարգիս Իւզբաշեան, գանձապահ՝ Հայկ Վանայեան, քարտուղար՝ Կոստանդին Մարտիրոսեան, անդամներ՝

տիկին Եղիսարէթ Կարախանեան, Լեոն Ղուկասեան և Յարութիւն Գէորգեան, փխ-անդամներ՝ Սարգիս Սախեան, Կոստանդին Մարտիրոսեան, տիկին Սօֆիա Միմէօնեան, Արսէն Դէյկաթխանեան, վերաստուգիչ յանձնաժողովի անդամներ՝ Հայկ Ղազարեան, Դաւիթ Նոնեան և Զաքարիա Աւագեան:

ՄՇՏԵԿԸՆ ԱՆԳԱՄՆԵՐ

1. Գանջումեան Իսահակ	3. Օհանեան Կարապետ
2. Գանջումեան Բօգալիա	4. Օհանեան Յովհաննէս

Տ Ա Ր Ե Կ Ա Ն Ա Ն Գ Ա Մ Ն Ե Ր

1. Աբուլեան Գէորգ	22. Գասուճեան Նոյ
2. Աբուլեան Իսահակ	23. Գասուճեան Կատարինէ
3. Աւանդեան Ալէքսանդր	24. Գէորգեան Յարութիւն
4. Աւագեան Զաքարիա	25. Դանիէլեան Նազեթդա
5. Աւետեան Դարչին	26. Դէյկաթխանեան Արսէն
6. Աղաջանեան Կարապետ	27. Դէյկաթխանեան Մարիամ
7. Աղամեան Յովսէփ	28. Եարալեան Կոստանդին
8. Ալադաթեան Սողոմոն	29. Զալեան եղբարք
9. Անանեան Կարապետ	30. Զոհրաբեան Սարգիս
10. Անանեան Մկրտիչ	31. Թաթուղեան Յովհաննէս
11. Ափեան Տիգրան	32. Թաթուղեան Կատարինէ
12. Ափենջանեան Նիկողայոս	33. Թաթուղեան Յովսէփ
13. Ապրիլեան Երւանդ	34. Թէմուրաղեան Թովմաս
14. Աթարեան Միքայէլ	35. Թումանեան Աննա
15. Աթամանեան Բազրատ	36. Իւզբաշեան Սարգիս
16. Առաքելեան Բաղդան	37. Իւզբաշեան Բօգալիա
17. Առաքելեան Կատարինէ	38. Իւզբաշեան Ալէքսանդր
18. Բարձրիմեան Փիրուզ	39. Լիսիցեան Աննա
19. Բայեանդուրեան Գրիգոր	40. Լիսիցեան Յովհաննէս
20. Բունեաթեան Ռուբէն	41. Լիսիցեան Գերասիմ
21. Բունիաթեան Հայկ	42. Խաչատրեան Համբարձում

43. Խախուտեան Գէորգ	79. Մուրադեան Ղաղարոս
44. Խումարեան Յակոբ	80. Յովսէփեան Աղամ
45. Խումարեան Աննա	81. Յովսէփեան Օլգա
46. Կակալեան Գէորգ	82. Յովսէփեան Գէորգ
47. Կանայեան Հայկ	83. Յովսէփեան Նունէ
48. Կապլանեան Գայիանէ	84. Յարութիւնեան Գէորգ
49. Կարախանեան Եղիսաբէթ	85. Յարութիւնեան Եղիսաբէթ
50. Կարախանեան Եղբայրք	86. Յովակիմեան Գէորգ
51. Կիրակոսեան Յարութիւն	87. Նոնեան Դաւիթ
52. Կիրակոսեան Մարիամ	88. Շաքարեան Տիգրան
53. Կիրակոսեան Մկրտիչ	89. Հահգելդեան Եփրեմ
54. Կիրակոսեան Սօֆիա	90. Ունանեան Պետրոս
55. Կիրակոսեան Սարգիս	91. Ունանեան Սոփիա
56. Կիրակոսեան Յովսէփ	92. Պոպովեան Գերասիմ
57. Կիրակոսեան Բաղդան	93. Պապունեան Պետրոս
58. Կիրակոսեան Յակոբ	94. Պապունեան Մարիամ
59. Կիրակոսեան Ստեփան	95. Սառիկեան Յակոբ քահանայ
60. Կոժեմիկեան Սարգիս	96. Սախեան Սարգիս
61. Կոջոյեան Հայկ	97. Սիգամոնեան Պետրոս
62. Հախվերդեան Գրիգոր	98. Սիմէօնեան Գրիգոր
63. Հազազեան Մանուկ Ա.	99. Սիմէօնեան Սոփիա
64. Հազազեան Մարիամ	100. Սիմէօնեան Վարդան
65. Հազազեան Մանուկ Մ.	101. Սերեբրակեան Նիկողայոս
66. Հազազեան Հայկ	102. Վախտանգեան Բազարատ
67. Հազարեան Սարգիս	103. Վելիկանեան Անդրէաս
68. Հազարեան Սօփիա	104. Տէրաւերեան Յովհաննէս
69. Հարիբեան Թադէոս	105. Տէրաւերեան Սոփիա
70. Հովկասեան Լիոն	106. Տօնականեան Առաքել
71. Մամուլեան Սիմէօն	107. Տէր-Աբրահամեան Քալինկա
72. Մամուլեան Եղիսաբէթ	108. Տէր-Յովհաննիսեան Գէորգ
73. Մարտիրոսեան Կոստանդին	109. Տէր-Յովհաննիսեան Ներսէս
74. Մարտիկեան Փիլիպոս	110. Փիլոյեան Գաստոն
75. Մելիքեան Պօղոս քահանայ	111. Փանոսեան Պօղոս
76. Մելիքեան Բարսեղ	112. Փարսաղանեան Գէորգ
77. Մկրտումեան Յովհաննէս	113. Քալանթարեան Ոսկան
78. Մուրադեան Սիմէօն	

Վաղարշապատի ծիւղ: Վարչութիւնը 1910 թ. ընթացքում ունեցել է վարչական 18 նիստ, որոնք նուիրւած են եղել գլխաւորապէս դպրոցները կառավարելու, չքաւոր աշակերտներին և ընտանիքներին աջակցելու, անկարող հիւանդներին բժշկելու, ժողովրդական ձրի դաստիարակութիւններ կազմակերպելու, ժողովրդական տան շէնք ունենալու և այլ հարցերով, որ կապւած են տեղական ճիւղի յաջողութեան և վարչութեան գործունէութեան հետ:

Մ Ո Ւ Տ Ք

Մնացորդ 1909 թ.	29 ր. 69 Կ.
1) Անդամավճարներից	170 ր. —
2) Նուէրներ *)	107 ր. 15 Կ.
3) Պարհանդիսի, ներկայացման և այլ արդիւնք	127 ր. —
4) Տոկոսներից մնացորդ ջուհականոցի փողերից	92 Կ.
5) Դպրոցական նպաստ	65 ր. 67 Կ. 470 ր. 74 Կ.
Ընդամենը 500 ր. 43 Կ.	

Ն Ո Ւ Տ Ք

1) Ուսումնարանին	166 ր. 16 Կ.
2) Ուսումնառուներին	115 ր. 48 Կ.
3) Տառապեալներին	94 ր. 94 Կ.
4) Արհեստանոցին	4 ր. 79 Կ.
5) Ներկայացման ծախք	5 ր. 18 Կ.
6) Դիւանական	12 ր. 53 Կ.
7) 5% ֆօնդի	25 ր. —
Ընդամենը 424 ր. 08 Կ.	

*) Նուէրների յօգւածում նշանակած 107 ր. 15 Կ. գումարից՝ 40 ր. նուերել է Նորին Վեհափառութիւնը, 39 ր. 70 Կ. ժողոված է գաւառապետ պ. Լիմմիւմանի միջոցով զատկական և ծննդեան տօների առթիւ, 45 Կ. վաճառած զրբի գին, և 27 ր. նուէր դանադան անձերից:

Մնացորդ առ 1-ն յունվարի 1911 թ. 76 ր. 35 Կ.

Ընդամենը 500 ր. 43 Կ.

ՎԱՐՁՈՒԹԵԱՆ ԿԱԶՄԸ:

Նախագահ վարչութեան՝ Յովսէփեան Գարեգին վարդ. փոխ-
նախագահ՝ Սամուէլեան Սալումէ, գանձապահ՝ Աւետիքեան Համաս-
փիւռ, քարտուղար՝ Օհանջանեան Աւետիս և Խոստիկեան Միսաք.
անձնափոխանորդներ՝ Կանայեան Նունէ, Սարուխանեան Թադէոս,
վերաստուգիչ յանձնաժողովի անդամներ՝ Սմբատեան Արտակ վարդ.
Ռոստոմեան Մենսօր, Շահոյեան Յարութիւն:

Տ Ա Ր Ե Կ Ա Ն Ա Ն Ք Ը Մ Ն Ե Ր

1. Աւետիքեան Հովսիսիմէ	18. Մելիք-Օհանջանեան Փարսա-
2. Աւետիքեան Համասփիւռ	դան
3. Աւետիքեան Յովհաննէս	19. Միրզոյեան Խաչատուր
4. Աբեղեան Շուշանիկ	20. Մուշեղեան Յովհաննէս
5. Գրիգորեան Յովսէփ	21. Մելիք-Թանգեան Ներսէս վ.
6. Դատեան Խաչիկ վարդ.	22. Յովսէփեան Գարեգին վարդ.
7. Դատեան Հայկ	23. Նաւասարդեան Գէորգ
8. Եղիազարեան Բենիկ վարդ.	24. Շահոյեան Յարութիւն
9. Զոհրաբեան Յուսիկ վարդ.	25. Ռոստոմեան Մենսօր
10. Խոստիկեան Միսաք	26. Սամուէլեան Սալումէ
11. Կոստանեան Վարվառէ	27. Սարուխանեան Թադէոս
12. Կանայեան Նունէ	28. Սմբատեան Արտակ վարդ.
13. Համազասպեան Մարիամ	29. Վարդադարեան Բաղդասար վ.
14. Համազասպեան Ստեփան	30. Վրթանիսեան Երուանդ
15. Հաղարապետեան Արտուրա	31. Տիգրանեան Սիրական
16. Մուրադբէկեան Խորէն վարդ.	32. Տէր-Միքայէլեան Ներսէս վ.
17. Մատթէոսեան Մատթէոս վ.	33. Փիչճալեան Բաղդասար
	34. Օհանջանեան Աւետիս

Յարսկիէ Կոլոնցի. Բաց է արել ժողովրդական ձրի գրադա-
րան-ընթերցարան, որը ստանում է պարբերական հրատարակու-
թիւններ հայերեն, ռուսերէն և վրացերէն լեզուներով: Միջնորդու-
թիւն են հարուցել մանր վարկային ընկ. բանալու մասին, փորձի
համար պարապել են շերամապահութեամբ: Տնկել են եկեղեցու բա-
կում 100 թթի ծառեր: Դիմել են հասարակութեան կողմից խնդրա-
գրով պետական կալուածների կառավարչին խնդրելով 3 դեսատին
հող ձրի տալ թթենների պլանտացիայ տնկելու: Տուել են յօգուտ
ճիւղի երկու ներկայացում:

Մ Ո Ւ Տ Ք

Անդամավճարներից 15 անդամ 75 ր. —
2 ներկայացումից 47 ր. 94 Կ.
Բօժօթների ծախսուց 8 ր. 12 Կ.
Ընդամենը 131 ր. 6 Կ.

Ե Ա Ք

Ուսումնարանին նպաստ 75 ր. —
Ներկայացում կազմակերպելու ծախքեր 20 ր. 60 Կ.
Գրադարան-ընթերցարանին 23 ր. —
Շերամապահութեան պարագաներ 2 ր. 23 Կ.
100 թթի ծառերի 3 ր. 60 Կ.
Մանր ծախքեր 6 ր. 63 Կ.
Ընդամենը 131 ր. 06 Կ.

Վ Ա Ր Զ Ո Ւ Թ Ե Ա Ն Կ Ա Զ Մ Ը

Նախագահ վարչութեան՝ Ստեփան Ամեանց, գանձապահ՝ Լևոն
Ամեանց, քարտուղար՝ Յակովբ Գրիգորեան, անդամներ՝ Աբգար
Լեանոզեան և Նիկողայոս Եարեան, փոխ-անդամներ՝ Խաչատուր

Բարսամեան և Ալեքսան Մկրտումեան: Վերաստուգիչ յանձնաժողովի անդամներ Միքայէլ Տէր-Բարդուղիմէոսեան, Դէորդ Պատտեան և Սարգիս Թումանեան:

ՏԱՐԵԿԱՆ ԱՆԴԱՄՆԵՐ

1. Արտեմ Օթարեան	9. Նիկողայոս Խաչումեան
2. Միքայէլ Տէր-Բարդուղիմէոսեան	10. Ալեքսանդր Խաչումեան
3. Ստեփան Ամեանց	11. Աբգար Լեանոզեան
4. Լևոն Ամեանց	12. Յովսէփ Լեանոզեան
5. Յակովբ Գրիգորեան	13. Սարգիս Թումանեան
6. Օհանջան Օհանջանեան	14. Վարդան Թանդիլեան
7. Խաչատուր Բարսամեան	15. Նիկողայոս Եարեան
8. Ալեքսան Մկրտումեան	16. Դէորդ Պատտեան

Օլթայ Ճիւղի Վարչութիւնը իր միջոցներէց նպաստել է ուսումնարանին և չքաւոր աշակերտներին թոշակաւորամով:

Մ Ո Ւ Տ Ք

1) Անդամավճար 15 անդամներէց	75 ր. —
2) Նուէրներ	10 ր. —
Ընդամենը	85 ր. —

Ե Լ Ք

1) Ուսումնարանին	33 ր. 25 Լ.
2) Չքաւոր աշակերտներին թոշակներին	12 ր. —

3) Սերմացուի	12 ր. —
4) Լրագրներին	8 ր. 15 Լ.
5) Աղբատներին	8 ր. —
6) Դիւանական	4 ր. 45 Լ.
7) 5% ֆոնդի	7 ր. 15 Լ.
Ընդամենը	85 ր. —

ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ԿԱԶՄԱՐ

Նախագահ՝ Ստեփան Տէր-Մարգարեան, քարտուղար՝ Աւետիս Տէր-Ներսիսեան, գանձապահ՝ Պետրոս Լազարեան: Անդամներ՝ Մանուկ Նալբանդեան, Սարգիս Գիւրճեան, Յարութիւն Աղաբաբեան: Վերաստուգիչ յանձնաժողովի անդամներ՝ Սուրբ Բիւրքեան և Համբարձում Բիւրքեան:

ՏԱՐԵԿԱՆ ԱՆԴԱՄՆԵՐ

1) Ստեփան Տէր-Մարգարեան	9) Սիմէօն Թաղապճեան
2) Աւետիս Տէր-Ներսիսեան	10) Վարդան բահ. Սարաֆեան
3) Պետրոս Լազարեան	11) Յակովբ Տէր-Յովսէփեան
4) Մանուկ Նալբանդեան	12) Սարգիս Դանիէլեան
5) Սարգիս Գիւրճեան	13) Պեղատոն Նալբանդեան
6) Յարութիւն Աղաբաբեան	14) Արտաշէս Սուլթանեան
7) Սուրբ Բիւրքեան	15) Յակովբ Կիւրեղեան
8) Համբարձում Բիւրքեան	

Քարտուղարի Ճիւղի Վարչութեան հոգսը գլխաւորապէս եղել է զիւղերու գրադիտութիւն տարածել, որի համար էլ եղած դպրոցներին վեբայ աւելացրել է երեք նոր դպրոցներ՝ Սոփի և միացեալ գիւղում, Թալա և Խաչթառակ գիւղերում: Իւր շրջանում ու-

նի 8 դպ. նպաստելով թէ Կ. Խ-ից որոշած գումարներով և թէ իրենից. Դպրոցում պահել է որդեգիրներ, յանուն Ալ. Քալանթարի Սամ. Յարութիւնեանի. դպրոցները ժամանակին բանալու, կանոնաւորելու հոգսը դրուած է եղել Կ. Խ-ից: Նախագահի վրայ, որ մի քանի անգամ շրջել է, իսկ զեկուցում ներկայացրուել Կ. Խ-ին:

Վարչութիւնը ձեռնարկել է սեպական ժողովրդական տան շինութեան, ուր լինելու է բեմ, գրադարան և ընթերցարան, որի շինութեան վրայ մինչև օրս հայթհայթել է մօտ 1000 ռուբ., որից այրի տ. Մ. Ս. Յարութիւնեանից 500 ռ. Կ. Խ-ից 150 ռ., Վաղ. Սիմօնեանից 100 ռ., Սիրողներից 120 ռ., Սամ. Յարութիւնեանից 50 ռ. տ. Սիրամարգ էդիլեանից 50 ռ. և ընկ. վարչութիւնից 100 ռ.

Այս շինութեան աւարտմամբ վարչութիւնը միջոց կունենայ դանիճում յաճախ ներկայացումներ և դասախօսութիւններ կազմակերպել, կիւրակնօրեայ դասընթացներ ունենալ և այլն:

Շինութեան մասնաժողովի անդամներն են, պատուաւոր նախագահուհի այրի տ. Մ. Ս. Յարութիւնեան, նախագահ Միքայէլ Զաքարեան, գանձապահ՝ իշխ. Ս. Ս. Բեկտաբեգեան, անդամ. Մ. Բ. էդիլեան, Ս. Ասիլբէգեան և Ս. Բեկնազարեան. քարտուղար՝ Զ. Պապեան: Մասնաժողովը մինչև օրս եռանդով առաջ է տարել շինութիւնը, բայց միջոցները սպառել են և փողի մեծ կարիք է զգացվում:

Մասնաժողովը ունեցել է 14 նիստ:

Վարչութիւնը աշխատել է գրադարան-ընթերցարանի գրքերի թիւը ճշտացնել և հասցրել է 1522 գրքերի և ու., որոնցից օգտուել են տարուայ ընթացքում 573 հոգի կարդացել է 807 գ. և ո. գրադարանն ստացել է հ. ո. և թուրք. լրագրներ և ամսագրներ: Իւր միջոցների ներածի չափով նպաստել է փողով տառապեալներին, վարչութիւնը մեղուատէրերից ստացել է նուէրներ և ունի 9 հատ փեթակ, որը պահվում է վարչ. անդ. Մ. Զաքարեանի մեղուանոցում: Մեղու ընծայողներն են 1. Ալլահվերդի Մկրտումեան 2. Պետ. Մարտիրոսեան, 3. Յովհ. Առաքելեան 4. Շաք. Սարհադեան, 5. Վանօ Գոչակեան, 6. Այեապ Դովլաթբէգեան, 7. Յովհ. Յովսէփեան, 8. Աւետիկ Ոսկանեան և 9. Մ. Ս. Բէգինեանց:

Վարչութիւնը ունեցել է 12 վարչական և 4 ընդհանուր ժողովներ: Տուել է մէկ ներկայացում:

Մ Ո Ւ Տ Ք

Մնացորդ 1909 թ.	334 ռ. 30 Կ.
1) Անդամավճար 20 հոգուց . . . 77 ռ. 50 Կ. (Ֆուկէ ստանալիք 22 ռ. 50 Կ.)	
2) Մշտական անդամ Վաղինակ Սիմօնեանից . . . 100 ռ. —	
3) Նուէրներ ա. հասարակ . . . 16 ռ. 87 Կ. բ. յատուկ դպրոց. շինութ. համար 367 ռ. 71 Կ. 20 ռ. 75 Կ.	
4) Ներկայացումից . . . 6 ռ. —	
5) 2 որդեգրի թոշակ . . . 12 ռ. 60 Կ.	
6) Ընթերցարանի մուտք . . . 4 ռ. 50 Կ.	
7) Մեղուանոցից . . . 660 ռ. 93 Կ.	
Ընդամենը	940 ռ. 23 Կ.

Ե Լ Ք

1) Գրադարան-ընթերցարանի . . . 64 ռ. 01 Կ.	
2) Ուսումնարանին . . . 100 ռ. —	
3) Շրջանի գիւղական դպրոցները շրջող լրագորին . . . 25 ռ. —	
4) Տառապեալներին . . . 6 ռ. —	
5) Դիւանական . . . 20 ռ. 20 Կ.	
6) 5% ֆոնդի 1909 և 1010 թ. . . 30 ռ. —	
7) Գրադարան-ընթերցարանի շինութեան . . . 615 ռ. 72 Կ.	
	860 ռ. 93 Կ.

Մնում է առ 1-ն յունվարի 1911 թ. . . 79 ռ. 30 Կ.
Ընդամենը 940 ռ. 23 Կ.

ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ԿԱԶՄԸ:

Նախագահ վարչութեան՝ Մեսրոպ ք. էդիլեանց, քարտուղար՝ Ա. Թումանեանց, գանձապահ՝ Արտեմ Իսխանեանց, անդ. Միքայէլ

Զաքարեան, վերաստուգ. յանձն. անդ. Անտ. Պապեան և Մ. Խո-
շումեան:

ՄՇՏԱԿԱՆ ԱՆԴԱՄՆԵՐ

Արշակ Մամեան և Վաղինակ Միմէօնեան:

ՏԱՐԵԿԱՆ ԱՆԴԱՄՆԵՐ:

1. Աղասարեանց Մկրտիչ	11. Խոջամեան Աբրահամ
2. Ամիրջանեան Սէրգո	12. Խոջամեան Մարկոս
3. Զաքարեան Միքայէլ	13. Ծվերեանով Նիկողայ-հողաչափ
4. Մեսրոպ Էզիրեան քհն.	14. Մուրադեանց Եփրեմ բէգ
5. Թադէոսեան Տիգրան	15. Յովակիմեան Նիկողայոս
6. Թումանեան Բազրատ	16. Յովսէփեան Ստեփան
7. Թումանեան Գարեգին	17. Պապեան Անդրիաս
8. Թումանեան Գրիգոր	18. Սարուխանեան Կարապետ
9. Իշխանուհի Բէկտարեգեան	19. Տէր-Գէորգեան Մուշեղ
Սրբունի	20. Տէր-Գէորգեան Յովհաննէս:
10. Իսխանեան Արտեմ	

Զեն ստացւած տեղեկագրներ 1910 թ. հետեւեալ ձևովերից.

1. Գօրիսի ձիւղից	7. Բօրժօմի ձիւղից
2. Սղնախի »	8. Քուժայիսի »
3. Նոր-Բայազետի »	9. Գօրւայ »
4. Կաղզւանի »	10. Արմաւիրի »
5. Աուխումի »	11. Բաթումի »
6. Փոթիի »	12. Պետրովսկի »

4. Հ. Բ. ԸՆԿ. 1910 թ. ԱՆՅԱՄՆԵՐԻ ՑՈՒՑԱԿԸ

ա. ՊԱՏՈՒԱՌՈՐ ԱՆԴԱՄՆԵՐ

1. + Անանեան Աղէքսանդր
2. Աֆրիկեան Տիգրան
3. Բաբախանեան Առաքել (Լէօ)
4. Ղարաջեան Աղէքսանդր
5. + Մանթաշեան Աղէքսանդր
6. + Մէլիք-Հայկազեան Իսահակ, գէներալ
7. Մէլիք-Ազարեան Աղէքսանդր
8. Նաւասարդեան Բազրատ, բժշկագետ
9. + Ներսէս Պատրիարք Վարժապետեան
10. Պօղոսեան Աւետիս

բ. ՄՇՏԱԿԱՆ ԱՆԴԱՄՆԵՐ

1. Ալիբէկեան Պետրոս	15. Դօլուխանեան Մարկոս
2. Անանեան Բօզա	16. Դեմուրեան Եղոր
3. Արղութեան-Երկայնաբազուկ	17. Եղիազարեան Վասիլիյ
	(1910 թ.)
4. Աղամեան Հռիփսիմէ	18. Զուրաբեան Եղոր
5. Աղամեան Նիկիտ	19. Էնֆիաճեան Աննա
6. Աղամեան Մուրէն	20. Թամամշեան Բաբադ
7. Արամեան Միքայէլ	21. Թամամշեան Կատարինէ
8. Արաֆէլեան Գրիգոր (1910 թ.)	22. Թայիրեան Հովսէփիմէ, կոյս
9. Աբէլեան Ներսէս	23. + Թաւադեան Մովսէս
10. Աֆրիկեան Խաչատուր (1910)	24. Խունուրեան Մնացական
11. Բազարեան Անտոն	25. Ծուրինեան Սողոմոն
12. Բազրամեան Յովհաննէս, գնդալ.	26. Ղորղանեան Աննա
13. Գէորգեան Խաչատուր	27. + Մանթաշեան Գարիա
14. Գէորգեան Նինա	28. Միրզոյեան Եղիաբէթ

29. Միլեան Արշակ (1910 թ.) 39. † Վարդանեան Կարապետ
30. Յարութիւնեան Սամսոն, 40. Վարդանեան Բէկլար
խորհրդի նախագահ 41. Վարդանեան Նունէ
31. Յովսէփեան Յովսէփ 42. Վարդանեան Իսահակ
32. † Զիթախեան Սօֆիա 43. Վարդապետիկեան Օլգա (1910)
33. Զիլինգարեան Գէորգ (1910) 44. Իւզբաշեան Գրիգոր
34. Պապովեան Մարիամ 45. † Փիթօյեան Եսայի
35. † Սարաջ-Գուրգէնեան Գրիգոր 46. Տէր-Մարգարեան Գասպար
36. Սուլխանեան Մինաս 47. Տէր-Մարգարեան Շուշանիկ
37. Սէյլանեան Արտաշէս (1910 թ.) 48. Տէր-Պողոսեան Հայրապետ
խորհրդի փոխ-անգամ (1910 թ.)
38. Վարդանեան Տիգրան 49. Քալանթարեան Մկրտիչ

Դ. ՏԱՐԵԿԱՆ ԱՆԳԱՄՆԵՐ

1. Անադշեան Մարգարիտ	20. Ամիրադեան Խաչատուր
2. Աթաբէկեան Միքայէլ	21. Ադամեան Լևոն
3. Ամիրադեան Աբէլ	22. Ամիրխանեան Շամիր
4. Աղասարեան Բողդան բժ.	23. Ալիխանեան Ղևոնդ քահ.
խորհրդի անգամ	24. Այախեան Ղևոնդ
5. Աթաբէկեան Աննա	25. Առաքելեան Թէոդորոս
6. Աւագեան Առաքել	26. Ադամեան Արամ
7. Աբէլեան Հեղինէ տիկ.	27. Ալոյեան Աբրահամ
8. Աղայեան Աբէլ	28. Ալիխանեան Կոստանդին
9. Ամիրխանեան Յովսէփ	29. Աբրահամեան Յակովբ
10. Ասիլեան Արշակ	30. Ակիմեան Աղէքսանդր
11. Ամբարդանեան Գրիգոր բժ.	31. Աբովեան Գէորգ
12. Աբովեան Եսայի	32. Աղայեան Ղազարոս
13. Աւագեան Արշակ	33. Աւետիսեան և Գալստեան
14. Ալիխանեան Յովհաննէս	առևտրական տուն
15. Ամիրադեան Նիկողայոս	34. Աբգարեան Յովհաննէս
16. Առվանեան Յակովբ	35. Աղաբաբեան Սեդրակ
17. Աւետիքեան Գէորգ	36. Անտոնեան Աղէքսանդր
18. Ատովմեան Երուանդ	37. Առաքելեան Համբարձում
19. Ասլամագեան Գէորգ	38. Ամիրադեան Բագրատ

39. Ամիրեանց Վախտանգ	74. Գեանդով Բէկլար
40. Առստամեան Հեղինէ տիկ.	75. Դէմուրեան Գրիգոր
խորհրդի անգ.	76. Դաւիթեան Զաքար
41. Աբեանց Կարապետ	77. Դուռլանեան Կոստանդին
42. Բաբայեան Աւետիք բժ.	78. Դուռլանեան Պողոս
43. Բաբայեան Կարապետ	79. Դանդուրեան Յակովբ
44. Բոյաշեան Սարգիս	80. Դաւթեան Քալի
45. Բախշինեան Տիգրան	81. Դէզուկեան Գրիգոր
46. Բայսողոյեան Սուսաննա	82. Եակովեան Գերասիմ
47. Բաբայեան Սմբատ	83. Ենիկոյուկեան Եղիսաբէթ
48. Բաբայեանց Նունէ	84. Եսայեան Համբարձում
49. Բաղդասարեան Երամ	85. Եղանով Դարչո
50. Բախշինեան Յովհաննէս	86. Եսայեան Տիգրան
51. Բէժանեան Եգոր	87. Երզնկեան Գրիգորիս ա. ք.
52. Բօրիսով Գէորգ	88. Երիվանցեան Իւան
53. Бернатский Симеонъ	89. Երամեան Նիկիտ
54. Բօրիսով Նիկօլայ	90. Եղիգարով Նիկօլայ
55. Բաղինեանց Մնացական	91. Երիցեան Աստուածատուր
56. Բալադեան Սամուէլ	92. Զարգարեան Աւետիս
57. Բերիաշվիլի Աղէքսանդր	93. Զարգարեան Արիստակէս բժ.
58. Բաղդասարեան Արշակ	94. Զաքարեանց Երուանդ
59. Бѣляевъ Іосифъ	95. Զավրիկ Աղէքսանդր
60. Բողարշեան Վարգ. տիկ.	96. Զօհրաբեան Գերասիմ
61. Բողարշեանց Սօֆիա տիկ.	97. Զէզզինիձէ Աղէքսանդր
62. Բողարշեան Մարիամ	98. Էնֆիսանեան Արտաշէս
63. Բողարշեան Միքայէլ	99. Թումանեան Մարիամ իշխ.
64. Բողարշեան Արշակ	100. Թումանեան Խաչատուր
65. Բողարշեան Յովհաննէս	101. Թանդոյեան Խաչատուր
66. Բաղրատունի Արսէն ա. ք.	102. Թանդոյեան Նիկողայոս
67. Բունեաթեան Շուշանիկ	103. Թումանեան Աննա
68. Դիւլիշամբարեան Իսահակ	104. Թովչեան Գրիգոր
69. Դալստեան Յովհաննէս	105. Թեան Արշակ
70. Գէորգեան Աննա	106. Թաթուկով Գասպար
71. Գէորգրէկեան Տիգրան բժ.	107. Իրիցփոխեան Աբրահամ
72. Գուրգէնով Պաւէլ	108. Իւզբաշեան Վասիլ
73. Գալստեան Գալուստ	109. Իգիթեան Սարգիս քահ.

110. Լիսիցեան Ստեփան
111. Լիսիցեան Մարիամ
112. Լիսիցեան Սահակ խոր. անդ.
113. Լիսինով Աղէքսանդր
114. Լիկրեանց Մինաս
115. Левитъ Адольфъ С.
116. Լալայեան Երուանդ խոր.
փոխ անդամ
117. Խաժաղնեան Գարեգին
118. Խարազեան Սարգիս
119. Խանդավանեան Վարվառէ
120. Խատիսեան Գէորգ
121. Խարազեան Իվան
122. Խարազեան Դաւիթ
123. Խան-Ազովա Աննա
124. Խունուկց Յովսէփ
125. Խարազեան Գարեգին
126. Խաչիկեան Ստեփան
127. Խաչատրեան Սմբատ
128. Խարազեան եղբ.
129. Խուցեան Խորէն քահ.
130. Ծովիանեան Կոստանդին
131. Ծատուրեան Եփրեմ
132. Կաֆեան Միքայէլ
133. Կաֆեան Մարիամ
134. Կիրակոսեան Սեդրակ
135. Կիւլբէնկեան Սերովբէ
136. Կաֆեան Գաբրիէլ
137. Կաճկաճեան Յովհաննէս
138. Կուկուջանեան Ասլան
139. Կարապետեան Ա. բժ.
140. Кашубъ И.
141. Կիրակոսեան Գրիգոր ինժ.
142. Կօլմանեան Ասատուր
143. Կուլիգեան Գրիգոր
144. Կարաբէզեան Ռոստոմ
145. Կորգանեան Դաւիթ
146. Կիրակոսեան Բէնիամին
147. Կաճկաճեան Նիկողայոս
148. Կորգանեան Աղէքսանդր
149. Դալէյշեան Խաչատուր
150. Դալումեան Ա.
151. Դուլեան Եղիսաբէթ
152. Դազարեան Կլաւդիա
153. Դահրամանեան Խաչատուր
154. Դարաջեան Յովհաննէս
155. Դամբարեան Հայրապետ
156. Դազարեան Գէորգ
157. Դորդանեան Յովսէփ
158. Դամբարեան Վարդան
159. Դամբարեան Պաւէլ
160. Դազազեան Աղէք. բժ.
161. Դուլեան Լևոն
162. Զուղուրեան Յարութիւն
քահանայ
163. Միրիմանեան Բագրատ
164. Մելիքեան Մովսէս
165. Մարգարեան Յովհաննէս բժ.
166. Մելիք-Կարապետեան Գէորգ
167. Մարտիրոսեանց Յովհաննէս
աւագ. քահանայ
168. Միլիթարեան Արամ բժ. խ. ա.
169. Միրաքեան Յովհաննէս բժ.
170. Միրաքեանց Վիկտորիա
171. Միլեան Վարվառէ
172. Մելքումեան Թադուհի
173. Մելքումեան Սարգիս խոր.
անդամ
174. Մամուլեան Զաքար խ. ա.
175. Մարտիրոսեան Մեայական
176. Մելիքեան Իվան բժ.
177. Մաղաքեանց Մկրտիչ

178. Մամուլեան Վիրգինէ
179. Մելիք-Բախտամեան Յակ.
180. Մալխասեան Յովհաննէս
181. Մատինեան Սիմէօն
182. Մհերեան Լևոն
183. Մանվելեան Վարդան
184. Մովսիսեան Դաւիթ
185. Մելքումեան Ղահրաման
186. Մանվելեան Իվան
187. Մովսիսեան Մովսէս բժ.
188. Մուրադեան Միսակ
189. Մանգակունի Գրիգ. աւ. ք.
190. Մէքուրնութեան Միքայէլ
191. Միրզոյեան Արսէն բժ.
192. Մալայեան Յովհաննէս
193. Մահտեսի Դաւթեան Պետրոս
194. Մահտեսի Դաւթեան Ստեփ.
195. Մելիք-Փարսաղանեան Սամ-
սոն բէկ
213. Յակովբեան Ղևոնդ
214. Յակովբեան Սօֆիա
215. Յովհաննիսեան Անդրէաս
216. Յովսէփեան Աղաբէզ
217. Յովհաննիսեան Յովակիմ
218. Յովսէփեան Կարապետ
219. Յարութիւնեան Ասատուր
220. Յարութիւնեան Սարգիս
221. Յովհաննիսեան Եգօր
222. Յարութիւնեան Մարիամ ա.
223. Յարութիւնեան Յովհաննէս
224. Յոնան խան Միրզա
225. Նազարբէզեան Վարվառէ
226. Նազարբէթեանց Արամ
227. Նասիբեան Ստեփան
228. Նազիրեան Արշակ
229. Նարինեան Յովհաննէս
230. Նարինեան Մինաս
231. Նասիբեան Միքայէլ
232. Ներսիսեան Տիգրան
233. Նալբանդեան Գրիգոր
234. Շահումեան Գէորգ
235. Շիկանեանցներ եղբ.
236. Շերմազեան Տիգրան
237. Շահմուրադեան Գալուստ բ.
238. Շահվերդեան Սիմէօն
239. Շահբազեան Արամ
240. Շիոյեան Սարգիս աւ. քահ.
241. Շալամեան Միքայէլ
242. Շախբազեանց Հրաչեա
243. Ըերմազանեան Սերգո
244. Ըահնազարեան Յակոբ խ. ա.
245. Շահիկեան Ալէքսանդր խ. ա.
246. Ըիօշվիլի Ալէքսանդր
247. Շաղինեան Պօղոս
248. Շիրինեան Կարապետ փ-ա. խ.

249. Ունանեան Յովհաննէս
250. Զերբեզեան Սամսոն
251. Զաթալաշեան Յովակիմ
252. Զմշեանց Մակար
253. Զմշեանց Յարութիւն
254. Զիբուխեան Գրիգոր
255. Զիլինգարեան Յարութիւն
256. Պապովեան Աղէքսանդր
257. Պերեքճեան Յովսէփ
258. Պապայեանց Կեղամ
259. Пейсисъ А. М.
260. Զաղինեան Վասիլ
261. Զաղէթեան Միքայէլ
262. Զանփոլաղեան Ստեփան
263. Զաղէթեան և Խառիսեան
264. Ստեփանեանց Աղէքսանդր
265. Սուքիասեանց Եփրեմ եպիս.
խորհրդի անդամ
266. Սարուխանեանց Աւագ
267. Սարուխանեանց Յովսէփ
268. Սահակեան Սահակ աւ. ք.
269. Սուլխանեան Ստեփան
270. Սվեշնիկեան Միքայէլ
271. Սօմխեան Միկիշ
272. Սարուխանեան Առաքել
խորհրդի անդամ
273. Սիմէօնեան և Ղահրաման-
եան առևտ. տուն
274. Սերովբեան Վարդգէս
275. Սաֆարեաններ եղբ.
276. Սունգուկեան Գաբրիէլ
277. Սուրենեանց Աղէքս. գնդ.
278. Սուրենեանց Մարիամ
279. Սաֆարեան Բագրատ
280. Սուգանաջեան Յովհաննէս
281. Սալամբեզեան Միքայէլ
282. Սարգիսբէկով Աղէքսանդր
283. Սպենդիարեան Յովհաննէս
խորհրդի անդամ
284. Վարդանեանց Յարութիւն
285. Վարդանեանց Արաքսիա
286. Վարդանեանց Աւետիս
287. Վլասեանց Թուրինշ
288. Վաթուկեանց Զատիկ
289. Վաթուկեանց Միսակ
290. Վանցեան Յարութիւն
291. Վարդանեանց Աղէք. քահ.
292. Վէրմիշեան Գրիգոր
293. Վանցեան Լեօն
294. Վախտանգեան Գեղեան
295. Վարդանեան Մարտիրոս
296. Տէր-Սարգսեան Քրիստափոր
297. Տէր-Պօղոսեան Հայրապետ
298. Տէր-Յովհաննիսեան Լեօն
299. Տիգրանեան Նազարէթ
300. Տէր-Իսրայէլեան Ստեփան
301. Տէր-Միրաքեան Շուշանիկ
302. Տերեան Եկատերինա
303. Տէր-Յակովբեան Սմբատ
304. Տէր-Սահակեան Դաւիթ
305. Տէր-Աւետիսեանց Արտաշէս
306. Տէր-Յովհաննիսեան Աղէքս. ք.
307. Տէր-Պետրոսեան Յովսէփ ք.
308. Տէր-Ստեփանեան Գէորգ
309. Տէր-Ներսիսեան Գ. քթ.
310. Տէր-Յովհաննիսեան Համագ.
ա. քահանայ
311. Տէր-Գասպարեան Յովհաննէս
312. Տէր-Իսրայէլեան Արշակ
313. Տէր-Դաւստեանց Մկրտիչ
314. Տէր-Ղևոնդեան Գրիգոր
315. Տէր-Սահակեան Հայրապետ

316. Տէր-Յարութիւնեանց Միք. սարկ.
317. Տէր-Անտօնեան Մկրտիչ
318. Տէր Միքայէլեան Թադէոս
319. Տէր-Խաչատրեան Արշակ
320. Տէր-Յովհաննիսեան Սէրգէյ
321. Տէր-Գրիգորեան Բագրատ
322. Տէր-Խաչատրեան և Ամիրա-
ղով առևտ. տուն
323. Տէր-Ղևոնդեան Վարդան ք.
324. Տէր-Աբրահամեան Նիկ.
325. Տէր-Աբրահամեան Գրիգոր
326. Բեվազեան Գրիգոր
327. Յուրինեան Գաբրիէլ
328. Փրիուսեանց Սարգիս
329. Փարսաղանեանց Միքայէլ
330. Փրիուսեան Մարիամ
331. Փրիոյեան Լեօն
332. Փուրճելաձէ Կոստանդին
333. Փրիգոնեան Գրիգոր
334. Քալանթարեան Լեօն քթ.
335. Քամոյեան Տիգրան
336. Քամալեան Լեօն
337. Քամոյեան Կոստանդին
338. Քալանթարեան Աղէքսանդր
339. Քալանթար Աղէքսանդր
340. Օգանեզեան Գրիգոր
341. Օգանեզեան Շուշանիկ
342. Օրգուխանեան Սիմէօն
343. Фришбергъ Б.

Հ Ա Շ Ի Ի

ԿՈՎԿԱՍԻ ՀԱՅՈՑ ԲԱՐԵՂՈՐԺԱԿԱՆ ԸՆԿ.

1910 [7.]

ՀԱՇԻԻ

ԿՈՎԿԱՍԻ ՀԱՅՈՑ ԲԱՐԵԴՈՐԾԱԿԱՆ ԸՆԿ.

1910 թ.

Մ Ո Ւ Տ Ք

Ընդհանուր մուտք և

Դրամարկդ			1240	69
Կանխիկ դրամ առ 1-ն յունուարի 1910 թ.				
Անդամակցական վճարներ				
ա) Տարեկան անդամավճար 3 անդ. 1909 թ.	15	—		
բ) » » 341 » 1910 թ.	1705	—		
գ) » » 15 » 1911 թ.	75	—		
դ) Մշտական » 8 » 1910 թ.	800	—	2595	—
ձաշարան				
ա) ձաշավարձ և նուէրներ (Տես ձաշարանի հաշիւը)	2088	39		
բ) Ներսիսեան դպրոցի չքաւոր սաներին օգնող ընկերութիւնից հին պարտքը	76	80	2165	19
Շարժ. կայքեր ձաշարանում			1	—
Մի փոքրիկ տակաւի վաճառումից				
Որբանոց (Տես որբանոցի հաշիւը)				
ա) Նուէրներ զանազան անձերից	515	—		
բ) Ապրիլի 22-ին կայացած երեկոյթից	51	64	566	64
Դրադարան-ընթերցարան (Տես մանր. հաշիւը)				
ա) Ընթերցարան յաճախողներից և գրադարանի բաժանորդներից	351	34		
բ) Դրաւական գրադարանի բաժանորդներից	76	—		
գ) Երեկոյթներից	161	70	589	04
Ձրի քեյատուն				
Նուէրներ զանազան անձերից (տես մանրամ. ցուցակը)			50	—
Ընդհանուր նուէրներ			6554	05
Ձանազան անձերից (Տես մանր. ցուցակը)				
Երեկոյթ			339	16
Ապրիլի 1-ին կայացած երեկոյթից				
%/0 արժեքների				
I Ա. Ս. Անանեանի գումարից (28,100 ռ. Թիֆլ. քաղ. վարկ. ընկ. 50/0 օրիգ.)	1334	76		
II Ե. Գ. Բուդաղեանի գումարից (13,300 ռ. 40/0 բենտայ)	505	40		
III Ա. Ի. Մանթաշեանի գում. (20,000 ռ. 41 1/2 0/0 Թիֆլ. քաղ. վարկ. ընկ. օրիգ.)	855	—		
IV Թրքահայ զաղթականների դրամագրութից (1,100 ռ. 50/0 պետ. օրիգ.)	55	—		
V Խուդադեան դրամագրութից				
ա) 21,000 ռ. 40/0 բենտաներ	798	—		
բ) Թիֆլ. Առևտ. բանկի 80 ակց. 1920—				
գ) 6 հատ I և II խաղարկ. տոմս. 28—50	2746	50		
Փոխանցումն			14100	77

Էլքի հաշիւը դրամարկդով

Ե Լ Ք

Արժեքների ծախս				
Ապահովագրութեան և պահպանման			340	15
Անշարժ կայքերի ծախս				
I Գորույ Ախալքալակ գիւղի անշարժ կայքեր				
ա) Վերանորոգութեան	247	85		
բ) Կալուածքի նուիրատու Յովհ. Քահ. Տէր-Գալստեանին նպաստ	155	—	402	85
II Ընկերութեան տան ծախս				
ա) Դռնապան. ոտնիկ և նուէր (6)	163	07		
բ) Վերանորոգութեան և այլն ծախսեր	705	52		
գ) Ապահովագրութեան	70	04		
դ) Զուր	100	81		
ե) Վառելիք և լուսավորութիւն	113	37	1152	81
III Քարվանսարայի ծախս				
ա) Վերանորոգութեան և այլն ծախսեր	42	53		
բ) Ապահովագրութեան և դնահատման տուրք	325	06	367	59
ձաշարան				
(Տես ձաշարանի մանրամասն հաշիւը)			5047	25
Որբանոց				
(Տես որբանոցի մանրամասն հաշիւը)			4399	47
Դրադարան-ընթերցարան				
(Տես մանրամասն հաշիւը)			2238	29
Ձրի քեյատուն				
Ծախսուած է			57	80
Ձբաւորներին նպաստ				
ա) Ուսման	106	65		
բ) Բժշկութեան	48	—		
գ) Թաղման	92	—		
դ) Ձանապարհածախս	156	79		
ե) Միանուագ	724	56		
զ) Ամսեթոշակ	211	—	1339	—
Դասառական ուսումնարաններ				
ա) Նպաստ	10334	77		
բ) Ծախսեր՝ Տեսչին, նպաստ. փոխադ.	750	87	11085	64
Թրքահայ զաղթական. օգտին գումար				
Ծախսուած է			489	53
Փոխանցումն			26820	38

Մ Ո Ւ Տ Ք

Ընդհանուր մուտք և

Փոխանցումն			14100	77
VI Ընկերության անձեռնմխելի գումարից				
ա) Մայր գումար խորհրդի				
41,600 ռ. 4% բենտայ	1580	80		
բ) Արմալերի ճիւղի (9600 ռ. 4% բենտայ)	364	80		
գ) Նոր-Բայազէզի ճիւղի (200 ռ. 4% բենտայ)	7	60		
դ) 4 հատ I և II խաղ. տոմսեր	19	--		
ե) 1300 ռ. ԹԻՖ. քաղ. վարկ. ընկ. օբլ. 5%	61	74	2033	4
VII Բաբանասեանի նուիրած 2 հատ 1 կարգի վիճակատոմսերից	35	62		
Տիրած ընկած 1 տոմսակից	132	62		
Անշարժ կայքերից				
ա) Բարվանսարայ	2666	68		
բ) Խուզադեան տուն	1441	35		
գ) Ղարաջեան տուն	275	--		
դ) Գորւայ Ախալքալակ գիւղի անշարժ կայքեր	1150	--	5533	03
Ուսումնարան. գործի համար յատուկ նպաստ				
ա) պ. Տ. Աֆրիկեանից	4700	--		
բ) Պետերբուրգի եկեղեցական խորհրդից	4000	--		
գ) Հանգուցեալ Միք. Բօրիսովից	350	--		
դ) պ. Մ. Գ. Ալիբեկեանից	300	--		
ե) պ. Սամսոն Յարուսթիւնեանից	205	--		
զ) Տ. և Ի. Վարդանեաններից	200	--		
է) պ. Գ. Գ. Կաֆեանից	75	--	9830	--
Յատուկ նուէրներ				
Արէլ Ամիրադեանից՝ Ղազարի գաւառի Բարանա գիւղում դպրոցական շէնք կառուցանելու	1130	--		
Բազայ Հայոց Կուլտուրական միութիւնից՝ ընկերութեան ծախսածը թրքահայ գաղթականների համար	60	--	1190	--
Արովեան-Նազարեան ֆօնդ				
%/0 արժէթերից (7000 ռ. 1906 թ. և 100 ռ. 1908 թ. 5%/0)			333	12
Ա. Պօղոսեան հրատ. ֆօնդ				
%/0 7100 ռ. 4% պետ. բենտայից	269	80		
Գրքերի վաճառումից	12	28	282	08
Ընկ. ճիւղերի կնիք մատեան. հաշ.				
Ստացւած է կնիք մատեանների հաշիւից			12	90
Փոխանցումն			39980	74

Ելքի հաշիւը դրամարկով

Ե Լ Ք

Փոխանցումն			26820	38
Թիֆլ. Քաղ. վարկ. ընկ. բանկ				
Արէշեանի տան (Ղարաջեան) տուն պարտքի հաշուէն 1910 թ. համար	112	63		
%/0 արդ. պարտքի	270	19	382	73
Պրիկազ				
Խուզադեան տան պարտքի հաշուէն 1910 թ. համար	272	36		
%/0 արդ. պարտքի	185	21	457	57
Թիֆլ. Ս. Բուդ. վարկ. բանկ յ. ք. հ. Մուծուած է			7960	--
Թիֆլ. Առևտր. բանկ յ. ք. հ. Մուծուած է	5347	79		
%/0 յ. ք. հ. ստացուած դրամների	31	91	5379	70
Գրասենեակի ծախս				
ա) Ծառայողներին ուճիկ	1490	99		
բ) նուէր	5	--		
գ) Պօստ և հեռագիր	190	72		
դ) Հեռախօս, ծառաներին ճաշավարձ, 1909 թ. տեղեկագիր, տպագրական, վառելիք և լուսաւ. և այլն ծախսեր	973	90	2660	61
Նարձական կայքեր				
ա) Ճաշարանում	87	40		
բ) Գրասենակում և դահլիճում	679	79		
գ) Գրադարան-ընթերցարանում	11	60		
դ) Որբանոցում	32	60	811	39
Անդամակցական վճարներ				
Փոխադրում է 1911 թ. հաշուէն	75	--		
Վերադ. մի անդամավճար	5	--	80	--
Պետական բանկ յ. ք. հ. Մուծուած է			11250	--
Սանիտաս դեղատներ				
Տնային դեղատների, գիւղերն ուղարկելու համար			99	02
Կնիք մատեանների հաշիւ				
Ծախսուած է ճիւղեր կնիք մատեանների հաշուէն			12	--
Զանազան նպաստներ				
ա) Գիւղատնտես շարաթաթերթին նպաստ	150	--		
բ) Գիւղացին. ընտիր սերմացու բաժանելու	100	--		
գ) «Նոր-Գլոբ» շարաթաթեր. նպաստ	150	--	400	--
Փոխանցումն			56313	40

U N T S P

Ընդհանուր մոտք և

[illegible]

ԵԼՔԻ ՀԱՉԻՆԸ ՂԵՐԱՄԱՐԿՂՈՎ

ᑲ ᑭ ᑭ

Փոխանցումն			56313	40
Ընկերության ճիւղեր ընթացիւ հաշիւ				
Ախալքալակի ճիւղ	40	71		
Ախալցխայի »	3	—		
Հափանի »	37	10		
Նովոօբսիսկի »	30	—		
Մօզդօկի »	4	80	115	61
Ա. Պօդուսեան հրատ. ֆօնդ				
„ Զմերային հէքիւթ“ գրքի հրատարակու-			250	50
թեան և այլն				
Աբովեան-Նազարեան ֆօնդ			106	—
Գրականագէտներին նպաստ				
Դպրոցական շէնքի գումար				
Դպրոցական շէնքի յատակագիծ նկա-	25	—		
րելու համար				
Քարվանսարայի ճիւղի վարչութեան				
դպրոցական ժողովրդական տան շի-	150	—		
նութեան համար				
Հաղախի գաւառի Բարանա գիւղում դպրո-	940	—	1115	—
ցական շէնք կառուցանելու համար				
Խուղաղեան Դ. Ս.			240	—
Վճարած է ամսեկոշակ				
Խուղաղեան հոգեհանգիստ			56	88
Ծախսուած է				
Անակընկալ ծախս			27	79
Ծախսուած է				
Երեկոյթ, ներկայացում			215	01
Ծախսուած է			294	92
Մնացորդ առ. 31.6 դեկտ. 1910 թ.				
			58735	11

Նախահաշվի յօդուածներ.	1910 թ.		Ստաց- ուած է առ. 31-ն դեկտ. 1910 թ.		Ստացուած է նախահաշ- վից պակաս		Ստացուած է նախահաշ- վից ավելի	
	Բուր.	Կ.	Բուր.	Կ.	Բուր.	Կ.	Բուր.	Կ.
Ա. Յատուկ գումարներից								
Ա. Ս. Անանեանի (Թիֆլ. ք. կ. ընկ. 50/0) 28,100 Բ. 90/0	1334	75	1334	76	—	—	—	01
Ա. Ի. Մանթաշեանի (Թիֆլ. ք. կ. ընկ. 41/2 0/0)	855	—	855	—	—	—	—	—
Ե. Գ. Բուզադեանի (40/0 բենտայ)	505	40	505	40	—	—	—	—
Արովեան-Նազարեան ֆոնդի (5/0 ար- տաք. փոխ. 1908 թ.)	661	25	333	12	328	13	—	—
Ա. Ի. Պօղոսեանի (40/0 բենտայ)	600	2	269	80	330	20	—	—
Բ. Խուզադեան գումարից								
40/0 պետական բենտայ	798	—	798	—	—	—	—	—
Թիֆլ. Առևտր. բանկի 80 ակցիա	2000	—	1920	—	80	—	—	—
6 հատ I և II խաղ. տոմսակ	28	50	28	50	—	—	—	—
Քարավանաարայից	3000	—	2666	68	333	32	—	—
Տանից	1300	—	1441	35	—	—	141	35
Գ. Անճոնմիսի գումարներից								
Մայր գումար (4/0 բենտայ)	1580	80	1580	80	—	—	—	—
Արմաիրի ճիւղի	364	80	364	80	—	—	—	—
Նոր-Բայազետի ճիւղի	7	60	7	60	—	—	—	—
4 հատ I և II կարգի խաղարկ տոմս.	19	—	19	—	—	—	—	—
1908 թ. ընդհ. մուտքից (Թ. ք. կ. ք. 50/0) 1300	61	75	61	74	—	01	—	—
Դ. Ախալքալաք գիւղի կառուածքից								
Տան վարձ	550	—	1150	3	—	—	600	—
Ե. Դպրոցական յատուկ նուէրներ								
պ. Տիգրան Աֆրեկեանից	4700	—	4700	—	—	—	—	—
Պետեր. Հայոց եկեղ. Խորհրդից	4000	—	4000	—	—	—	—	—
Տիկին Հովսէփի Աղամեանից	600	—	—	600	—	—	—	—
Հանդուցեալ Միք. Բօրխովի պատկերի վաճառումից	—	—	350	—	—	350	—	—
պ. Միքայէլ Ալիբեկեանից	300	—	300	—	—	—	—	—
պ. Սամսոն Յարութիւնեանից	250	—	205	45	—	—	—	—
պ. Դարբէլ Կաֆեանից	150	—	75	75	—	—	—	—
պ. Տ և Բ. Վարդանեանից	—	—	200	—	—	200	—	—
Զ. Անդամակցական վճարներ								
Տարեկան անդամներից	2000	—	1795	205	—	—	—	—
Մշտական	1000	—	800	200	—	—	—	—
Ը. Դրադարան								
Դրադար. բաժանորդներից և ընթերց. յաճախողներից	300	—	589	04	—	—	289	04
Ը. Ժաշարան								
Ճաշավարձ և նուէրներ ի նպաստ հաշարանին . . .	2000	—	2165	19	—	—	165	19
Փոխանցում	28966	85	28515	78	2196	66	1745	59

Ծան. 1) Այս գումարից 1909 թ. մուտք 323—13
1910 թ. » 333—12
661—25

Ծան. 2) 1909 թ. մուտք 67—45
1910 թ. » 269—80
Առանձին գումար 262—75
600 Բ. —

Ծան. 3) Մինչև 1910 թ. նոյեմբ. 1-ը 500 Բ. —
1910 թ. նոյեմբ. 1-ից—1911 թ. » 650 » —
1150 Բ. —

Ծանոթ. 4) Սոյն նպատուներն վճարուած են
ուսումն. տարուայ ընթացքում, այնէ՝ սեպ-
տեմբերից—սեպտեմբեր. Պակասներն ստա-
ցուած են 1911 թ.

Նախահաշուի յօդուածներ	1910 թ.		Ստաց- ուած է առ. 31-ն դեկտ. 1910 թ.		Ստացուած է նախահաշ- վից պակաս		Ստացուած է նախահաշ- վից ավելի	
	Բուր.	Կ.	Բուր.	Կ.	Բուր.	Կ.	Բուր.	Կ.
Ա. Խուզադեան գում. հաշ.								
Որբանոցի ընդհանուր ծախք	5000	—	4126	87	873	13	—	—
Տան պարտքի համար Պրեկադին	230	—	457	57	—	—	227	57
Գ. Ս. Խուզադեանին թոշակ	240	—	240	—	—	—	—	—
Անշարժ կալերի ապահովագրութեան	100	—	79	73	20	27	—	—
» » վերանորոգութեան	300	—	329	52	—	—	29	52
» » հարկ (քաղաք. և պետական)	250	60	280	92	—	—	30	32
Դռնապան, լուսավորութիւն, ջուր և այլն	250	—	333	22	—	—	83	22
Հոգեհանգիստ	50	—	56	88	—	—	6	88
Բ. Դպրոցական								
Դասարանական ծխական ուսումնարաններին նպաստ .	12080	25	11085	64	994	61	—	—
Գ. Ճաշարան								
Ընդհանուր ծախք	4000	—	4845	63	—	—	845	63
Դ. Չբաւորներին նպաստ								
Չբաւորներին ընտանեկան, ուսեան, ճանապարհա- ծախս, թաղման և այլն	2000	—	1339	—	661	—	—	—
Ե. Դրադարան								
Նոր զրբեր զնկուծ	500	—	452	—	48	—	—	—
Ընթերցարանի համար ամսագրեր և լրագրներ . . .	300	—	324	65	—	—	24	65
Ռոճիկ զրադարանապետին	480	—	396	32	88	68	—	—
» » օգնականին և ծառային	—	—	—	—	—	—	—	—
Հին զրբերի կազմ և այլն մանր ծախսեր	300	—	606	87	—	—	306	87
Դրացուցակ	—	—	345	08	—	—	345	08
Զ. Թիֆլ. Քաղ. վարկ. Ընկ. նաշիւ								
Նախկին Արեշեանի տան պարտքի հաշուին	183	50	382	73	—	—	199	23
Է. Արովեան-Նազարեան գում.								
Սմբատ Շահադիդի կոտակի համաձայն չբաւոր զրա- դետներին նպաստ	628	20	106	—	522	20	—	—
Ը. Ա. Պօղոսեան գումար								
Ժողովրդական զրբերի հրատարակութեան	570	—	250	50	319	50	—	—
Փոխանցում	27462	55	26039	13	3522	39	2098	97

ՄՈՒՏՔ

Փոխանցումն . . .	28966	85	28515	78	2196	66	1745	59
Թ. Նուիրատուութիւններ								
Ընդհանուր նուէրներէն	2000	—	6554	05	—	—	4554	05
Ժ. Երեկոյթներ								
Ներկայացում, երեկոյթ	2500	—	339	16	2160	84	—	—
ԺԱ. Հարաջեան տուն								
Դահլիճի վարձ	200	—	275	—	—	—	75	—
ԺԲ. Թրքահայ գաղթ. գումար								
50/0 պետ. ներքին փոխ. 1905 թ. 1100 ր. ^{0/10} / ₀	55	—	55	—	—	—	—	—
Բազումայ Հայոց Կուլտուրական Միութիւնից ընկեր. ծախսածը թրքահայ գաղթակ. համար	—	—	60	—	—	—	60	—
Արտաքոյ նախանշուի								
Որբանոցին նուէրներ	—	—	566	64	—	—	566	64
Շարժ. կայքեր ճաշարան. (մի տակառի վաճառումից)	—	—	1	—	—	—	1	—
Զրի թէյարանին նուէրներ	—	—	50	—	—	—	50	—
Բաքանասանին նուիրած վիճակատմանից	—	—	168	24	—	—	168	24
Արէլ Ամերիկացիներէն յատուկ նուէր Բաքանայ գիւղում զարդացական շէնք կառուցանելու համար	—	—	1130	—	—	—	1130	—
Աւ.-Պօղոսեանի նուիրած գրքերի վաճառումից	—	—	12	28	—	—	12	28
Կնիք-մատենաների հաշուից	—	—	12	90	—	—	12	90
Ս. Մանգլինեանի այրուհիներէն վաճառումից	—	—	53	26	—	—	53	26
Ընկերութեան ճիւղերից (ընթ. հաշ.)	—	—	107	20	—	—	107	20
Թիֆլ. II փոխ. վարկ. ընկ. բանկից պ. ր. հ.	—	—	8111	50	—	—	8111	50
Պետական բանկից յ. ր. հ.	—	—	10728	—	—	—	10728	—
Սանիտատ գեղատներէն	—	—	37	—	—	—	37	—
Ճիւղերից ընդհանուր մուտքի 5/10-ը	—	—	715	41	—	—	715	41
Մի հեռագրի վճարը յետ ստացումից	—	—	2	—	—	—	2	—
Միւս էր առ 1-ն յունուար 1910 թ.	—	—	1240	69	—	—	1240	69
Փոխանցումն	33721	85	58735	11	4357	50	29370	76

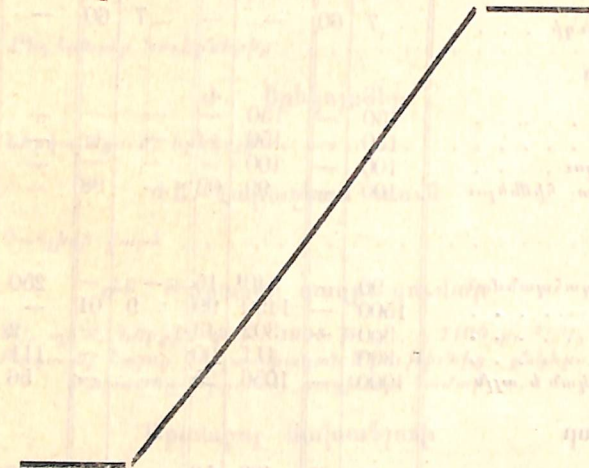
Ե Լ Ք

Փոխանցումն . . .	27462	55	26039	13	3522	39	2098	97
Թ. Նոր-Բայազետի ճիւղ								
200 ր. զրամազլիւի ^{0/10} -ն ի հաշիւ նոյն ճիւղի	7	60	—	—	7	60	—	—
Ժ. Զանազան նուաւորներ								
Նոր-Գալուց ամսագրի հրատարակութեան	150	—	150	—	—	—	—	—
Գիւղատնտես շարաթաթիւի	150	—	150	—	—	—	—	—
Գիւղացիներին ընտիր սերմացու բաժանելու	100	—	100	—	—	—	—	—
Գիւղական զարդաներում յարմար զեղատ. հիմնելու	100	—	99	02	—	98	—	—
Ի. Ընդհանուր ծախք								
Տան արժէթիւրի ապահովագրութեան և պահպանման ծաւալողներին ուճիւղ	90	—	340 ¹	15	—	—	250	15
Զրի փող ընդհանուր	1500	—	1490	99	9	01	—	43
Լոյս և վառելիք ընդհանուր	360	—	302	43	—	—	2	90
Փոստ, հեռագիր, տպարանական, գրականական և այլն	300	—	411	90	—	—	111	25
1000	—	1056	25	—	—	—	56	—
Լ. Թրքահայ գաղթ. գումար								
Նպաստ թրքահայ գաղթականներին	52	25	489	53	—	—	437	28
Խ. Ախալքալակ գիւղի կալուածք								
Տան նորոգութեան և այլն ծախք	370	—	247	85	122	15	—	—
Նուիրատու Տէր Գալուտեան քահանային	180	—	155	—	25	—	—	—
Ծ. Անճեռնմիւսի եւ պահեստի գում.								
Ընդհանուր մուտքի 50/10-ը	395	35	—	—	395	35	—	—
Անճեռնմիւսի ^{1/3} մասը	790	75	—	—	790	75	—	—
Պահեստի ^{2/3} »	—	—	—	—	—	—	—	—
Կ. Անկերկալ ծախք								
Այլ և այլ պատահական պէտքերի համար	773	35	27	79	745	56	—	—
Արտաքոյ նախանշուի								
Թիֆլ. II փոխ. վարկ. ընկ. պ. ր. հ.	—	—	7960	—	—	—	7960	—
Ընկերութեան ճիւղերի ընթացիկ հաշիւ	—	—	115	61	—	—	115	61
Շարժական կայքեր	—	—	811	39	—	—	811	39
Անգամակցական վճարներ փոխադրուած 1911 թ. հաշ.	—	—	80	—	—	—	80	—
Փոխանցումն	33721	85	40027	04	5618	79	11923	98

1) Այլ գումարի մէջ է մտնում և Բաքանասանի նուիրած 2 վիճակատմանի 1905 թ. յունիսից մինչև 1910 թ. ապրիլի ապահովագր. և այլն ծախ. 140 ր. 20 կ.

ՄՈՒՏՔ

Փոխանցում 33721 85 58735 11 4357 50 29370 76

33721 85 58735 11 4357 50 29370 76

ԵԼՔ

Փոխանցում

33721 85 40027 04 5618 79 11923 98

Թիֆլ. Պետական բանկ յ. ը. հ.
Սևեռական բանկ յ. ը. հ. 5347-79

— — 11250 — — — 11250 —

սրա 0/00 31-91

— — 5379 70 — — 5379 70

ձևերի կնիք մատանների հաշ.

— — 12 — — — 12 —

Երկկոյթի ծախս

— — 215 01 — — 215 01

Դպրոցական շենքի գումար

— — 1115 — — — 1115 —

Զրի թէյատուն

— — 57 80 — — 57 80

Հարաջեան տան վերանորոգ. և ալյն ծախսեր . .

— — 383 64 — — 383 64

Մնացորդ առ. 31-ն դեկտեմբերի 1910 թ.

— — 294 92 — — 294 92

33721 85 58735 11 5618 79 30632 05

Զանազան նուերներ եւ վճարներ			
Ստացուած է զանազան անձերից զբաժնով	515	—	
» » » մթերքներով եւ իրերով	19	90	
Թրքահայ գաղթ. գումարից 4 որբ պահելու համար .	600	—	1134 90
Երեկոյք			
Ապրիլի 22-ին ս/տ. ընկերութեան գահլիճում կայա- ցած երեկոյթից			51 64
Վառելիք			
Մնում է պահեստում առ. 31-ին դեկտ. 1910 թ. փայտ $1\frac{1}{2}$ սաժէն		17	—
Ծախսուած է Խուղաղեան գումարից 1910 թ.		3904	62
Բուրլի			
		5108	16

Զանազան մրերքներ				
Գնուած է	654	26		
Ստացուած է ընկերութեան հաշարանից	19	52		
Եփրեմ եպիսկոպոսի միջոցով 10 դր. թէյ	14	—	687	78
Ճայ				
Ստացուած է հաշարանից որբերի համար 77426. ա' 9,7			750	97
Վատելիք եւ լուսանորութիւն				
Մնումէլը տո. 1-ին յունուար 1910 ¹ / ₂ ս. փայտ . . .	18	30		
Գնուած է 3 ³ / ₄ ս. "	124	65		
" նաւթ, ածուխ լուցքի	12	68		
Ծախսուած է ելեքտրական լուսավորութեան	71	79	227	42
Ուսումնարանական ծախս				
Թողակներ որբերի համար Զիգրաշէնի, Թանդոյան, Գայժանեան եւ Յովնանեան դպրոցներին . .	510	—		
Դասական պիտոյքներ	95	58	605	53
Լուսացք				
Վհարուած է լուսցարարին 60 ¹ / ₂ օր. համար ա' 70 կ.	42	35		
Օճառ եւ սօղա	48	65	86	—
Ծառայողն. ուճուկ եւ նւեիր				
Կառավարչութենէն մի տարւայ համար	600	—		
Հեռագործի վարձուհուն 5 ամս. »	75	—		
Աղախին 7 » »	56	—		
Ծառային 3 » »	43	—		
Աղախինին նուէր	4	—	778	—
Զանազան ծախսեր				
Ձուր	100	81		
Մանր ծախսեր	88	29	189	10
Հագուեստեղէն				
Կօշիկներ	192			
Հանազան հագուստեղէն	478	25		
Եփրեմ եպիսկոպոսի միջոցով ստացուած 29 ¹ / ₂ արշ. լանկօրտ	5	40 90	676	55
Բժշկական ծախս				
Հիւանդ որբերի բժշկութեան համար			120	53
Չեռագործ				
Հեռագործի պիտոյքներ			4	91
Ամարանոցի ծախս				
Ծախսուած է որբերի համար Դիլիշան ամարա- նոցում առանձին ցուցակով			981	37
			5108	16

Ճաշակարմ					
Ստացւած է զանազան դպրոցներէ աշակերտ . աշա- կերտունիների ճաշավարձը	1126	36			
1910 թ., չը հաշուած ամառնային ամիսները, բաց է թողւած՝					
Որքանոցին 7742 ճաշ ա' 9, 7 կ.	750	97			
Դրասենեակի և Պուղապեան տան ծառաների համար 720 ճաշ ա' 9, 7 կ.	69	84	1947		17
Նուերներ					
Դրամով զանազան անձերից	958	50			
Մթերքներով	178	20	1136		70
Զանազան մթերքներ					
Մնում էր պահեստում առ. 31 դեկտ. 1910 թ. զանա- զան մթերքներ	75	99			
Տրւած է որջանոցին զանազան մթերքներ	19	52			
Յետ է ստացւած եղբ. Բադգասարեաններից 1910 թ. զանազան մթերքների հաշին աւել տրուածը	3	53	99		04
Վառելիք					
Մնում էր պահեստում առ. 31-ն դեկտ. 1910 թ.					
փայտ 1 սամէն			34		—
Դեֆիցիտ 1910 թւին			2307		84
	Ը ու բ լ ի		5524		75

Զանազան մերթրքներ					
Մնում էր առ 1-ն յունուար 1910 թ.	216	95			
Գնւած է իւզ, պանիր, զետնախնձար և այլն մթերքներ	1111	44			
» հաց 849 փ. 33 ֆ. 8' 1-20 կ.	1019	79			
» միս 437 փ. 34 ֆ.	1937	27			
Ծախսուած է նուէր ստացած մթերքները	178	20	4463		65
Վառելիք					
Մնում էր առ 1-ն յունուար 1910 թ. փայտ 2 1/4 սամէն	82	35			
Գնուած է 4 1/2 սամէն փայտ	145	60	227		95
Ծառալոգներին ունեցիկ եւ նստքեր					
Նուէրներ	35	—			
Կառավարչութիւնն ունեցիկ	234	17			
Սահարարին »	134	45			
» օգնականին »	104	—			
Ծառային	41	80	549		42
Զանազան ծախսեր					
Վճարւած է ամաններ կլայեկելու	15	80			
» մանր ծախսերի համար	66	31			
Գործ է ածուած ջուր	201	62	283		73
Բուրլի			5524		75

Հաշիւ գրադարան:-

[illegible]

ت ل ف

Պարբերական հրատարակութիւններ .	.	.	324	65	
Ռոճիկ գրադարանապետին .	.	260—83			
» » օգնականին .	.	129—16			
» ծառային .	.	18—50	408	49	
Զանազան ծախսեր .	.	.	19	17	
Հաշուեմատեաններ, բաժանորդատետրեր .	.	.	28	60	
Ելեքտրական լուսավորութիւն .	.	.	71	80	
Փայտ, նաւթ, լուցքի .	.	.	41	57	
Դրագարանի գրացուցակի տպագրութեան .	345—08				
Դրադ. գրքեր մնում էր առ 31-ն դեկ. 204 - 50 .					
չնուած է նոր	452—	656—50			
Դրքերի կազմ .	.	485—23	1486	81	
Վերագործրած է բաժանորդներին գրաւական .	.		76	—	2457 09
_____	_____	_____	_____	_____	_____
			Բուբլի	2457	09
_____	_____	_____	_____	_____	_____

Դրամարկղ		294	92
Կանխիկ զբաժ.			
Արժեքներ			
85700 ր. հոմ. արժ. 4 ⁰ / ₁₀₀ պետ. բննա. ա' 75 ⁷⁵ / ₁₀₃	64305—86		
7100 » » » » » » » ա' 88 ⁸⁸ / ₁₀₀	6248—	70553	86
1100 » » » 5 ⁰ / ₁₀₀ հ. փ. II շրջ. 1905 թ. օրլ ա' 89 ⁸⁹ / ₁₂₃		981	55
29400 » » » » Թիֆ. ք. վ. ր. օրլ. ա' 71 ⁷¹ / ₁₂₃	20942.21		
15000 » » » » » » » » ա' 1000 ր. 15000—		35942	21
20000 » » » 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀₀ » » » » » » » »		13500	—
7 թերթ 5 ¹ / ₁₀₀ պետ. ներքին փոխ. 1906 թ. ա' 93 ⁹³ / ₁₂₀		6562	50
1 արժեթ 5 ⁰ / ₁₀₀ ներքին փոխառ. 1900 թ.		103	40
80 հատ Թիֆ. Առ. բանկի ակցիան. ա' 350 ր.		28000	—
7 հատ I խաղ. ներքին փոխ. տոմս. 339 ր. 2373—			
5 » II » » » » » » » ա' 262 ր. 1310—		3683	—
Պարտապաններ			
Թիֆլ. Առևտր. բանկ. պ. ը. հ.		129	73
Թիֆլ II փոխ. վարկ. ընկ. բանկ պ. ը. հ.		536	97
Կնիք մատենաների հաշիւ ճիւղերի		19	74
Սանիտաս գեղատներ		152	02
Ս. Մանդինեանի այրերնարանը		159	46
Բարանասեան Միքայել		14	40
Թիֆլիսի պետական խնայողական զբաժարկղ		10	—
Ախալցխայի ճիւղ		3	—
Գեանջեցեան Միքայել		233	34
Անշարժ կապքեր			
Խուղաղեան տուն (որբանոց և բնակարան) Աբաս-			
Աբաղեան հրապարակում	30000	—	
Ղաբաժեան տուն Աբաս-Աբաղեան հրապարակում	35450	85	
Խուղաղեան քարվանսարայ Ուղոնի փողոցում	67449	67	
Երկու քարաշէն տուն և այլի Գորլայ Ախալքալ. գիւղ.	20511	49	
Շարժական կապքեր			
Ճաշարանում	586	23	
Որբանոցում	2005	21	
Գրասենեակում և դահլիճում	1581	68	
Գրադարան-ընթերցարանում (գրքեր 10656—50 կ.)	12193	38	
Գրացուցակ	345	08	
Փոխանցում			
		16711	58
		331003	69

Պարտատերեր					
Ախալքալակի ճիւղ	4	35			
Կարսայ	111	80			
Արմաւիրի	9600 ռ. նօմ. արժ. 4 1/2 պետ	7200	—		
Բենտայ ձ 75 ռ.					
Նոր-Բայազէտի ճիւղ 200 ռ. նօմ. արժ. 4 1/2 պետ.	150 —				
Բենտայ ձ 75 ռ.					
Սրանց 1/10 մինչև 1910 թ. դեկ. 31-ը	66—39	216	39		
Ղափանի ճիւղ	2	90			
Թիֆլ. քաղաք. վարկ. ընկ. բանկ.	4862	61			
Թիֆլ. պետ. բանկ. յ. ը. հ.	161	17			
Պրիկազ	1613	14			
Դ. Ս. Խուրադեան	2138	—			
Ընկերութեան ճիւղերի 5 1/2 ֆօնդ	1674	66			
Թրքահայ զաղթականների օգուտին գումար	685	83	18670	85	
Յատուկ գումարներ					
Դպրոցական շինութեան գումար	315—				
Ա. Պօղոսեան Հրատարակչական ֆօնդ	6712—29				
Արտիկան Նազարեան գրական ֆօնդ	7160—92	14188	21		
Արշան Խօջամիսասեանի գումար	15000—				
Յ. Դ. Խուրադեան գրամագլուխ և կայք	141907—69				
Ա. Ս. Անանեան	20000—				
Ա. Ի. Մանթաշեան	13500—				
Եղեա Բուդաղեան	10000—				
Ա. Ք. Ղարաջեան կայք	22000—				
Յովհաննէս քահանայ Տէր-Պալատեան կայք	20000—	242407	69	256595	90
Անձեռնմխելի դրամագլուխ					
Առ. 1-ն յունուար 1910 թ. կազմում էր	34873	13			
Ընդհանուր մուտքի (26707—15) 5 1/2-ի 1/3-ը	445	12			
Դրադարանի նոր գնահատուած զբքերը	10000	—	45318	25	
Պահեստի դրամագլուխ					
Առ. 1-ն յունուար 1910 թ. կազմում էր	1309	42			
Ընդհանուր մուտքի (26707—15) 5 1/2-ի 2/3-ը	890	24	2199	66	
Ծախսի դրամագլուխ					
Առ. 1-ն յունուար 1910 թ. կազմում էր	1821—77				
Օգուտ 1910 թ. շրջանառութիւնից	7859—61	9681	38		
Ընդհ. մուտքի 5 1/2-ը, որ աւելանում է պահեստի և անձեռնմխելի գրամագլ.		1335	36	8346	02
				331130	68

U 4 S 1 4

Փոխանցումն . . .		331003	69
Մրերքները պահեստում			
Մնում է հաշարանի և որբանոցի պահեստներում			
առ 1-ն յունուար 1911 թ.		126	99
_____	_____	_____	_____
_____	_____	Րուբլի	331130
			68

Վերապտ, յանձնաժ, անդամներ

ՀԱՅՈՒՆԱԿԱՆՆԵՐ՝

ጥ ሂ ሀ ተ ሂ

[illegible]

Սիմ. Շահվերդեան
Մարգ. Խարազեան
Առ. Առազեան

Ար. Փարեմուզեան

Կ. Հ. Բ. Ընկ. արժէթի Կառմարները

1100 ր. 5 ⁰ / ₀ պետական II շրջանի օբլիգացիաներ 1905 թ. №№ 354591, 354592, 30964.	
44400 ր. 5 ⁰ / ₀ Թիֆլ. քաղաք. վարկի ընկ. օբլիգացիաների №№ 633—637, 6132, 6134, 7226, 9846—9850, 16550/26, 16357/26, 15797/25, 14893/25, 5193—5198, 5202, 5203, 6376—6381, 11268/25, 12089/27, 11587/26, 6630, 9367—9369, 9318, 9319, 6846—6860, 6891, 6873—6879, 6744, 6745, 6747, 6748, 6750, 6752, 15669/26, 15120/26, 15609/26, 16045/27, 09023, 09024, 09027, 09028, 09029, 09031—09040.	
28000 ր. 80 ակցիայ Թիֆլիսի Արհարական բանկի №№ 36, 37, 41, 488, 2076—2080, 4901—4931, 9559—9598.	
2373 ր. 7 հատ I խաղարկութեան ներքին փոխառութեան տոմսեր №№ 10994/14, 19578/37, 05703/31, 4478/49, 10591/22, 01414/35, 09236/35.	
1310 ր. 5 հատ II խաղարկութեան ներքին փոխառութեան տոմսեր №№ 14235/20, 17102/37, 00912/20, 05331/31, 12377/49	
20000 ր. 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ Թիֆլ. քաղաք. վարկի ընկ. օբլիգացիաներ 1 թ. 5000 ր. №№ 00008/ Կ. Մ. Կ., 8 թ. 1000 ր. 779, 1012, 1182	Կ. Մ. Կ.
3069, 3540. 3762, 4086	Կ. Մ. Կ. Կ. Մ. Կ.
13 թ. 500 ր. 115, 288, 452, 498, 540, 511, 560, 561, 562, 563,	Կ. Մ. Կ.
564, 566, 581 5 թ. 100 ր. 211, 213, 510, 521, 1026.	Կ. Մ. Կ. Կ. Մ. Կ.
7000 ր. 5 ⁰ / ₀ պետական 1906 թ. օբլիգացիաներ №№ 4151—4155,	Կ. Մ. Կ.
4156—4160, 4161—4165, 4796—4800, 5576—5580,	Կ. Մ. Կ. Կ. Մ. Կ. Կ. Մ. Կ.
5581—5585, 5586—5590	Կ. Մ. Կ. Կ. Մ. Կ.
100 ր. 5 ⁰ / ₀ ներքին փոխառութեան 1908 թ. արժէթուղթ.	
92800 ր. 4 ⁰ / ₀ պետական բենտաներ №№ 059, 4764, 4797—4802, 2260, 0863, 03701, 03702, 10579, 10773, 00542, 00543, 00544, 00495, 03039, 03040, 01314, 02496, 14468, 07307, 10011, 07976.	

Յ Ո Ի Յ Ա Կ

1910 թ. ընթացքում ընկ. ճիւղերից ստացած 5⁰/₀ ֆոնդի

Ախալքալակի	ճիւղից	31 15
Թէմիր-Սան-Շուրայի	»	11 15
Մօզդսի	»	22 70
Ախալցխայի	»	33 30
Լազոգախի	»	13 82
Երևանի	»	105 —
Սուրամի	»	8 18
Ղաղախի	»	12 50
Պետալիգօրսի	»	27 50
Արմաւիրի	» (2 տարւայ)	59 50
Դիլիջանի	»	12 50
Զխարի	»	12 —
Եկատերինօղարի	»	45 56
Գանձակի	»	35 —
Վաղարշապատի	»	25 —
Շուշուայ	»	59 10
Նուխալայ	»	20 —
Քարվանսարայի	»	30 —
Գորուայ	»	8 50
Երևանի	»	85 —
Գօրիսի	»	12 85
Արդահանի	»	4 75
Օլթիի	»	16 —
Արդւինի	»	15 50

Ընդամենը 706 56

Նախագահ Խորհրդի՝
Սամսոն Յարութիւնեան

Փոխ-Նախագահներ Խորհրդի՝
Յովհաննէս Սպենդիարեան
Եփրեմ Լալիսկոպոս Սուքիասեան

Անդամներ Խորհրդի՝

Առատամեան Հեղինէ տիկին
Աղասարեան Բողղան
Լիսիցեան Սահակ
Մելքումեան Սարգիս
Մամուլեան Զաքար
Մխիթարեան Արամ
Շահիկեան Աղէքսանդր

Գանձապահ-անդամ Խորհրդի՝
Առաքել Սարուխանեան

Քարտուղար-անդամ Խորհրդի՝
Յակովբ Շահնազարեան

2013

ՀՀ Ազգային գրադարան

16472

NL0049065

